

SKUPŠTINI DRUŠTVA

OBRAZLOŽENJE

prijedloga Odluke o usvajanju Izvještaja o poslovanju Javnog preduzeća
Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo za 2018. godinu

Na osnovu člana 257. tačka d). Zakona o privrednim društvima i člana 76. tačka 6. Statuta JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Nadzorni odbor upućuje Skupštini Društva Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo za 2018. godinu radi sagledavanja rezultata poslovanja za posmatrani period. Izvještaj o poslovanju je sačinjen na osnovu urađenih obrazaca (Bilansa uspjeha, Bilansa stanja, Izvještaja o novčanom toku) godišnjeg obračuna, Računovodstvenih politika Društva, Izvještaja o realizaciji Elektroenergetskog bilansa, izvještaja djelatnosti, te drugih relevantnih dokumenata.

Na osnovu sagledavanja okolnosti poslovanja u 2018. godini, može se konstatovati da je poslovanje JP Elektroprivreda BiH u 2018. godini bilo uspješnije nego u nekoliko prethodnih godina. Tome je prvenstveno doprinjela veoma povoljna hidrološka situacija, naročito u prva 4 mjeseca. Drugi bitan faktor poboljšanja je rast prodajnih cijena, kako za krajnje kupce (izuzetak je kategorija *Domaćinstva*) tako i na veleprodajnom tržištu u djelatnosti trgovine. Nastavljen je trend rasta cijena na regionalnom tržištu električne energije, a efekti istog su se manifestovali na veće prihode. Rast cijena poboljšava perspektive za naredni period, ali se Društvo suočava i sa većim izazovima.

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je u protekloj godini:

- uspjela da ostvari obim proizvodnje od 7.245 GWh uz povećanje proizvodnje od 3,4% u odnosu na 2017. godinu uz zavidnu raspoloživost blokova, obzirom na starost postrojenja;
- snabdijevala uredno svoje krajnje kupce i u djelatnosti trgovine realizovala ugovorene dugoročne isporuke;
- bila aktivna na regionalnom tržištu električne energije i tržištu pomoćnih usluga u BiH;
- nastavila trend smanjenja distributivnih gubitaka;
- realizovala ulaganja od preko 65 mil. KM u vlastite djelatnosti i ZD rudnike;
- likvidno poslovala i podržala održanje likvidnosti ZD rudnika
- ostvarila znatno veću dobit od planirane i dobiti ostvarene u 2017. godini.

Broj krajnjih kupaca je povećan za preko 8 hiljada što je veće povećanje (i brojčano i procentualno) u odnosu na 2017. godinu, a može se primjetiti povećanje obima krajnje potrošnje na srednjem naponu (10 kV i 35 kV) što ukazuju na intenziviranje privrednih aktivnosti u FBiH. Može se konstatovati da se EP BiH uspjela očuvati dominantnu lidersku poziciju na tržištu krajnjih kupaca.

Ostvarena je dobit prije oporezivanja u iznosu od 61,42 mil. KM (planirana dobit od 15,91 mil. KM), dok je u odnosu na 2017. godinu finansijski rezultat bolji za oko 60 miliona KM. Dobit nakon oporezivanja odnosno neto dobit perioda iznosila je 52,38 mil. KM.

DIREKCIJA	PODRUŽNICE
 <p>Wilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH Tel: +387 33 75 10 00; Fax: +387 33 75 10 08 www.elektroprivreda.ba Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005 3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar 1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo 161000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo 1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo 102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo</p>	<p>Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Cernija 1 Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Catići Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4</p> <p>«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25 «Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buča 34 «Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49 «Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38 «Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6</p>

Tokom 2018. godine isplaćena je dividenda vlasnicima iz dobiti ostvarene u ranijem periodu po Odluci Skupštine Društva i to u iznosu od 69,7 mil. KM.

Realizovana ulaganja su bila značajno manja od planiranih zbog objektivnih i subjektivnih razloga, ali je EP BiH ostala jedan od najvećih investitora u Bosni i Hercegovini. Pored ulaganja u djelatnostima distribucije i proizvodnje, realizovane su nove investicije u ZD rudnike u sastavu Koncerna putem dokapitalizacije, a još je značajan broj projekata u fazi realizacije obzirom da se očekuje isporuka i instalacija opreme u skladu sa zaključenim ugovorima. Ostvareni su značajni razvojni koraci u vezi elektromobilnosti kao potencijalnog novog biznisa za EP BiH, a ostvareno je i učešće u više projekata finansiranih iz EU fondova.

U dokapitalizaciju rudnika tokom 2018. godine uloženo je 13,6 miliona KM s tim da su u toku i postupci nabavke koji su započeti tokom 2018. godine te se može očekivati da 2019. godine i narednih godina iznosi dokapitalizacije budu značajno veći nego u 2018. godini. Rudnici u sastavu Koncerna EP BiH su ostvarili manju proizvodnju za 4,8% u odnosu na 2017. godinu te nisu realizovali planiranu proizvodnju i ugovorene isporuke prema EP BiH gdje je indeks realizacije oko 86%.

Kada su u pitanju kapitalne investicije, može se konstatovati da realizacija kasni u odnosu na planiranu dinamiku. Ipak, tokom cijele godine odvijale su se aktivnosti u vezi izgradnje VP Podveležje kao i aktivnosti na stvaranju formalnih i finansijskih preduslova za realizaciju više drugih kapitalnih projekata (posebno blok 7 u TE Tuzla).

Pored navedenog, u Izvještaju su prezentirane i informacije o:

- aktivnostima na realizaciji poslovne politike i ciljeva Društva;
- realizaciji Elektroenergetskog bilansa;
- realizaciji Plana ljudskih resursa
- nabavkama uz analitiku po vrstama postupaka javne nabavke

U pogledu Izvještaja o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo za 2018. godinu, preduzete su slijedeće aktivnosti:

1. Uprava Društva je dana 20.02.2019. godine podnijela Nadzornom odboru Izvještaj o poslovanju Društva za 2018. godinu;
2. Nadzorni odbor je na 88. sjednici održanoj dana 27.02.2019. godine usvojio Izvještaj Uprave Društva o poslovanju Društva za 2018. godinu;
3. Odbor za reviziju je 10.01.2019. godine podnio Nadzorom odboru i Skupštini Društva Izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2018. godinu;
4. Nadzorni odbor je na 92. sjednici održanoj dana 25.04.2019. godine utvrdio Izvještaj o radu Nadzornog odbora za 2018. godinu;
5. Odbor za reviziju je 29.05.2019. godine utvrdio Izvještaj o reviziji nekonsolidovanih izvještaja Društva po godišnjem obračunu za 2018. godinu.

Da bi se Izvještaj o poslovanju Društva za 2018. godinu kompletirao i uputio Skupštini Društva na razmatranje u zakonskom roku (do 30.06.2019. godine) nedostajali su izvještaji vanjskog revizora o reviziji nekonsolidovanih i konsolidovanih izvještaja Društva za 2018. godinu.

DIREKCIJA MS206416 MS206516	Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH Tel: +387 33 75 10 00; Fax: +387 33 75 10 08 www.elektroprivreda.ba Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005 3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar 1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo 1610000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo 1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo 102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo	PODRUŽNICE Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1 Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Catići Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4 •Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25 •Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34 •Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49 •Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38 •Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6
--	--	--

Nadzorni odbor JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo na 94. sjednici održanoj dana 30.05.2019. godine razmatrao Informaciju Uprave Društva o problematici sazivanja redovne Skupštine Društva, koja je, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, trebala biti održana do kraja juna 2019. godine. Na sjednici je konstatovano da Nadzorni odbor JP Elektroprivrede BiH d.d. - Sarajevo nije u mogućnosti da sazove redovnu Skupštinu Društva na kojoj bi se razmatrao godišnji izvještaj Društva koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te prijedlog odluke o rasporedu dobiti ostvarene u 2018. godini. Razlog za to je što nisu započete aktivnosti na reviziji finansijskih izvještaja za 2018. godinu, jer nije završen postupak javne nabavke usluga revizije finansijskih izvještaja za period 2018 - 2020 godina, pokrenut još u junu 2018. godine.

Nadzorni odbor je o tome pismeno obavjestio prvih deset dioničara Društva, a obavjest je objavljena i na web stranici Društva.

Nakon okončanja postupka nabavke usluge vanjskog revizora, izabrani revizor Grant Thornton d.o.o. Banja Luka je izvršio reviziju nekonsolidovanog i konsolidovanog izvještaja Društva za 2018. godinu.

Nadzorni odbor je razmatrao izvještaje vanjskog revizora na 12. sjednici održanoj 27.11.2019. godine. Nakon toga su krajem novembra 2019. godine započete aktivnosti na pribavljanju saglasnosti Federalnog ministarstva finansija – financija (FMF) na prijedlog odluke o raspodjeli dobiti za 2018. godinu, a što je obaveza Društva u skladu sa ugovorom o izdavanju Garancije Federacije BiH za zajam JP Elektroprivreda BiH kod CEXIM banke za realizaciju projekta izgradnje Bloka 7 u TE Tuzla. Nakon što je FMF-u dostavljena tražena dokumentacija i obrazloženja, svojim aktom broj 08-45-1-9504/19 J.Č. od 06.03. 2020. godine FMF je dao suglasnost na prijedlog Odluke o raspodjeli ostvarene dobiti za 2018. godine. Ovo je omogućilo nastavak procedure upućivanja Izvještaja o poslovanju i Odluke o raspodjeli dobiti za 2018. godinu u dalju proceduru prema Skupštini Društva

Dobijanjem saglasnosti Federalnog ministarstva finansija – financija za prijedlog Uprave Društva za raspodjelu dobiti ostvarene u 2018. godini (kroz akt od 06.03.2020. godine), stekli su se uvjeti da Nadzorni odbor Društva dostavi Skupštini Društva Izvještaj o poslovanju Društva za 2018. godinu sa izvještajima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i vanjskog revizora.

Nadzorni odbor je na 18. vanrednoj. sjednici, održanoj 31.03.2020. godine, u skladu sa članom 257. tačka d). Zakona o privrednim društvima i člana 76. tačka 6. Statuta JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, utvrdio prijedlog Odluke o usvajanju Izvještaja o poslovanju JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo za 2018. godinu koji se uz set navedenih izvještaja upućuje Skupštini Društva na odlučivanje.

Predsjednik
Nadzornog odbora
dr. sci. Izet Žigić

DIREKCIJA

Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 75 10 00; Fax: +387 33 75 10 08
www.elektroprivreda.ba

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
1610000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
1020500000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo

PODRUŽNICE

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Catići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4

«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

PRIJEDLOG ODLUKE

koga Skupštini Društva u niže izloženom tekstu
radi donošenja upućuje:

Nadzorni odbor
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo
Predsjednik

_____
dr. sci. Izet Žigić
Sarajevo, 31.03.2020. godine

Na osnovu člana 234. tačka d) Zakona o privrednim društvima ("Službene novine FBiH", broj 81/15) i člana 62. tačka 4. Statuta JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo broj: SD-5211/16 -38/2. od 29.03.2016. godine i broj: SD - 18295/18 - 51/5. od 19.07.2018. godine, _____ (redovna) Skupština Društva, održana _____ godine, donosi:

ODLUKU

o usvajanju Izvještaja o poslovanju

Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za 2018. godinu

Član 1.

Usvaja se Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za 2018. godinu.

Član 2.

Izvještaj o poslovanju JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo za 2018. godinu uključuje finansijske izvještaje, izvještaje vanjskog revizora i Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Izvještaj o radu Odbora za reviziju, koji čine sastavni dio ove Odluke.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: SD - _____
Sarajevo, _____

Predsjednik
Skupštine Društva

Prijedlog Izvještaja o poslovanju JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za 2018. godinu je utvrđen na 18. vanrednoj sjednici Nadzornog odbora JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo održanoj 31.03.2020. godine

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU JP ELEKTROPRIVREDA BIH D.D. - SARAJEVO ZA 2018. GODINU

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. STATUTARNI ELEMENTI O DRUŠTVU	4
Ključni pokazatelji o Društvu	5
3. REALIZACIJA POSLOVNE POLITIKE I CILJEVA DRUŠTVA	6
4. PRIKAZ PRIMJENJENIH PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	13
5. REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG BILANSA	15
6. REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA	19
6.1. Prihodi	20
6.2. Troškovi i rashodi	27
6.3. Naplata prihoda	33
6.4. Finansijski rezultat	34
7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	35
7.1 Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine	35
7.2. Izvještaj o novčanim tokovima	40
7.3. Finansijski pokazatelji uspješnosti poslovanja	42
8. REALIZACIJA PLANA LJUDSKIH RESURSA	43
9. REALIZACIJA PLANA ULAGANJA	46
10. IZVJEŠTAJ O NABAVKAMA	60
11. REZIME	63

1. UVOD

Izvještaj o poslovanju JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo za 2018. godinu pripremljen je u cilju informisanja korisnika o najznačajnijim pokazateljima poslovanja prije svega o realizaciji elektroenergetskog bilansa, finansijskog plana, plana ljudskih resursa i plana ulaganja. Kroz izvještaj su data poređenja ostvarenih energetske i finansijske veličine u odnosu na planirane veličine, te ostvarenja iz ranijih godina, a obrazložena su i najvažnija odstupanja. Treba napomenuti da je 19.07. 2018. godine na 51. Skupštini Društva usvojen Revidovani plan poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za period 2018 – 2020. godina. Istim je revidovan *Plan poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za trogodišnji period 2018 – 2020. godina* usvojen krajem 2017. godine. Revidovanim planom nisu izmjenjeni prvobitno planirani energetske pokazatelji, predračun Bilansa uspjeha niti Plan ljudskih resursa. Ključne izmjene odnosile su se na Plan ulaganja i predračun gotovinskog toka. Kada se u ovom Izvještaju navodi izraz Plan ili planirano tada se pod istim smatra Revidovani plan poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za period 2018 – 2020. godina.

Realizaciju Elektroenergetskog bilansa u 2018. godinu obilježili su jako visoki dotoci vode na profilima HE na Neretvi tokom prva 4 mjeseca što je omogućilo ostvarenje proizvodnje u HE iznad planiranog nivoa i ostvarenja iz prethodne 3 godine. Ovim je stvoren ključni preduslov da se ostvari dobit koja je veća od planirane i daleko (višestruko) veća u odnosu na prethodne godine.

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je u protekloj godini:

- uspjela da ostvari obim proizvodnje od 7.245 GWh uz povećanje proizvodnje od 3,4% u odnosu na 2017. godinu uz zavidnu raspoloživost blokova, obzirom na starost postrojenja;
- snabdijevala uredno svoje krajnje kupce i u djelatnosti trgovine realizovala ugovorene dugoročne isporuke;
- bila aktivna na regionalnom tržištu električne energije i tržištu pomoćnih usluga u BiH;
- nastavila trend smanjenja distributivnih gubitaka;
- realizovala ulaganja od preko 65 mil. KM u vlastite djelatnosti i ZD rudnike;
- likvidno poslovala i podržala održanje likvidnosti ZD rudnika
- ostvarila znatno veću dobit od planirane i dobiti ostvarene u 2017. godini.

Nastavljeno je sa provedbom mjera na povećanju efikasnosti u poslovanju sukladno zahtjevima i ciljevima, odnosno poslovnom politikom Društva. Uz realizovana značajna ulaganja u elektroprivrednim djelatnostima (posebno u distributivnoj djelatnosti), nastavljeno je sa aktivnostima na realizaciji kapitalnih ulaganja u nove proizvodne objekte te razvoju IKT infrastrukture. Također, EP BiH je i u protekloj 2018. godini nastavilo sa ulaganjima u zavisna društva - rudnike sa ciljem da se na dugi rok obezbjedi isporuka uglja, domaće sirovine za proizvodnju električne energije, a u cilju pouzdanog i sigurnog snabdijevanja kupaca električnom energijom. Međutim, nije dostignut planirani nivo posebno u smislu stabilnosti i količine isporuka što je negativno uticalo i na rezultate EP BiH i na rezultate rudnika koji nisu ostvarili planiranu proizvodnju. Za 2018. godinu planirana su bila izuzetno visoka ulaganja u nove proizvodne objekte gdje se ističu blok 7 u TE Tuzla, Vjetropark Podveležje i HE Vranduk. Iako su poduzimane obimne aktivnosti na implementaciji ovih projekata, realizacija je u finansijskom i fizičkom smislu bila jako mala u odnosu na planirani obim, što zbog objektivnih tako i subjektivnih razloga.

Broj krajnjih kupaca je povećan za preko 8 hiljada što je veće povećanje (i brojčano i procentualno) u odnosu na 2017. godinu, a može se primjetiti povećanje obima krajnje potrošnje na srednjem naponu (10 kV i 35 kV) što ukazuju na intenziviranje privrednih aktivnosti u FBiH. Može se konstatovati da se EP BiH uspjela očuvati dominantnu lidersku poziciju na tržištu krajnjih kupaca gdje je na svom području snabdijevanja od oktobra ostvareno (energetski izraženo) tržišno učešće od skoro 99%. Dodatno je unaprijeđen pristup i nastup prema kupcima gdje je kroz relevantne akte uobziren uticaj tržišnih cijena i drugih bitnih aspekata kod kreiranja ponuda za krajnje kupce.

Prezentirane informacije u ovom Izvještaju mogu poslužiti za realno i objektivno sagledavanje rezultata poslovanja u protekloj godini, te za donošenje poslovnih odluka koje bi vodile poboljšanju poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo u narednom periodu, a sve u cilju dugoročno održive uspješnosti i razvoja kompanije u uslovima tržišne orijentacije i konkurencije, uz povećanje efikasnosti i uvažavanje međunarodnih standarda zaštite okoline.

2. STATUTARNI ELEMENTI O DRUŠTVU

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo (u daljem tekstu: Elektroprivreda BiH, EP BiH ili Društvo) je elektroprivredno društvo, koje obavlja djelatnosti: proizvodnja električne energije, distribucija električne energije, snabdijevanje i trgovina električnom energijom.

JP Elektroprivreda BiH posluje u okviru osam podružnica i to:

„Hidroelektrane na Neretvi“, Jablanica,
„Termoelektrana Kakanj“, Kakanj,
„Termoelektrana Tuzla“, Tuzla,
„Elektrodistribucija Bihać“, Bihać,
„Elektrodistribucija Mostar“, Mostar,
„Elektrodistribucija Sarajevo“, Sarajevo,
„Elektrodistribucija Tuzla“, Tuzla,
„Elektrodistribucija Zenica“, Zenica,
uz organizovanu Direkciju u sjedištu Društva.

Društvo zastupaju i predstavljaju Generalni direktor, izvršni direktori i direktori podružnica, u skladu sa Statutom i posebnim aktom Uprave Društva.

Organi Društva su:

- Skupština;
- Nadzorni odbor;
- Uprava i
- Odbor za reviziju.

Upravljanje Društvom, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Statutom, vrši Uprava Društva koju čine:

- Generalni direktor,
- Izvršni direktor za proizvodnju,
- Izvršni direktor za distribuciju,
- Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu,
- Izvršni direktor za ekonomske poslove,
- Izvršni direktor za pravne poslove i ljudske resurse,
- Izvršni direktor za kapitalne investicije.

Društvo ima Sekretara Društva čije su nadležnosti utvrđene zakonom i Statutom.

Direkcija Društva je organizirana u sjedištu Društva radi obavljanja zajedničkih funkcija za potrebe Društva kao cjeline, te za potrebe pojedinih elektroprivrednih djelatnosti i zavisnih društava.

Ključni pokazatelji o Društvu

Opis		31.12.2018.	Plan 2018.	31.12.2017.
Dionički kapital	mlrd.KM	2,237	2,237	2,237
Operativni prihod	mil.KM	1.039,1	1.008,1	1.107,9
Operativni rashod	mil.KM	824,8	839,5	988,7
EBITDA	mil.KM	214,3	168,6	119,2
		2018.	plan	2017.
Ukupan prihod	mil.KM	1.060,7	1.024,9	1.155,1
Prihod od prodaje el.energ. i pom.usl	mil.KM	997,2	963,9	1.065,7
Ostali prihodi	mil.KM	63,5	61,0	89,4
Ukupni rashodi i troškovi	mil.KM	999,3	1.009,0	1.154,5
Amortizacija	mil.KM	150,3	157,1	150,9
Dobit prije oporezivanja	mil.KM	61,4	15,9	0,6
Opis		2018.	plan	2017.
Proizvodnja	GWh	7.245,4	7.342,4	7.009,0
Neto distribucija EP BiH	GWh	4.250,1	4.235,4	4.224,8
Tržišna prodaja	GWh	3.086,4	2.686,3	4.606,3
Broj kupaca (kraj godine)		764.742	765.000	756.594
Broj zaposlenih (sa 31.12.) *		4.350	4.424	4.481

- * zaposleni na neodređeno

3. REALIZACIJA POSLOVNE POLITIKE I CILJEVA DRUŠTVA

U ovom poglavlju daje se pregled ključnih aktivnosti i pokazatelja, segmentirano po djelatnostima i poslovnim procesima.

U oblasti djelatnosti proizvodnje

- Ukupna ostvarena proizvodnja električne energije u 2018. godini iznosila je 7.245,4 GWh, a što je za 97,0 GWh ili 1,3% manje od planirane proizvodnje prema EEB za 2018. godinu. U odnosu na 2017. godinu ukupna ostvarena proizvodnja električne energije u 2018. godini je veća za 236,4 GWh ili izraženo u procentima za 3,4%.
- Ukupna ostvarena proizvodnja električne energije u hidroelektranama (uključujući i male HE) u 2018. godini je iznosila 1.597,1 GWh i veća je za 178,3 GWh ili 12,6% u odnosu na planiranu proizvodnju prema EEB za 2018. godinu.
- Ukupna ostvarena proizvodnja električne energije u termoelektranama u 2018. godini je iznosila 5.648,3 GWh i manja je za 275,3 GWh ili 4,7% u odnosu na planiranu prema EEB za 2018. godinu.
- Udio ostvarene proizvodnje električne energije u hidroelektranama (uključujući i mHE) u ukupnoj ostvarenoj proizvodnji iznosila je 22,1%, od čega Podružnica „HE na Neretvi“, učestvuje sa 21,2%, a mHE sa 0,9%.
- Udio ostvarene proizvodnje električne energije u termoelektranama u ukupnoj ostvarenoj proizvodnji iznosila je 78,0%, od čega Podružnica TE „Tuzla“ učestvuje sa 44,1%, a Podružnica TE „Kakanj“ sa 33,9%.
- Ukupna nabavka uglja u 2018. godini iznosila je 5.811.554 tona, a što je za 1.048.166 tona ili 15,3% manje u odnosu na ugovorenih 6.859.720 tona uglja. Za isti period prema EEB za 2018. godinu planirana je nabavka 6.620.000 tona uglja, tj. 808.446 tona uglja je manje nabavljeno u odnosu na planirane količine prema EEB za 2018. godinu.
- Za potrebe proizvodnje električne energije, toplotne energije i tehnološke pare u termoelektranama je ukupno utrošeno 5.711.145 tona uglja, od čega je u Podružnici TE „Tuzla“ Tuzla utrošeno 3.456.881 tona uglja, a u Podružnici TE „Kakanj“ je utrošeno 2.254.264 tona uglja. Od ukupne količine utrošenog uglja, 5.554.018 tona uglja ili 97,3% je utrošeno za proizvodnju električne energije, dok je količina od 157.127 tona uglja ili 2,8% utrošeno za proizvodnju toplotne energije i tehnološke pare.
- Ukupni ostvareni specifični utrošak topline u termoelektranama iznosio je 11.756 kJ/kWh i manji je od planiranog specifičnog utroška topline za 36 kJ/kWh, ili za 0,31%. U odnosu na 2017. godinu ukupni ostvareni specifični utrošak topline u 2018. godini je manji za 63 kJ/kWh.

U oblasti djelatnosti distribucije

- Neto distributivna potrošnja ostvarena je u količini od 4.330,8 GWh (uključujući neto potrošnju kupaca drugih snabdijevača) i bila je za 59,3 GWh ili za 1,4% manja u odnosu na planiranu potrošnju za 2018. godinu, a za 106 GWh ili za 2,5% veća od ostvarenja iz 2017. godine.
- Distributivni gubici, u odnosu na bruto distributivnu potrošnju, ostvareni su u količini od 375,2 GWh (7,97%) i manji su od planiranih gubitaka u 2018. godini (planirano 8,90%); također procenat distributivnih gubitaka je smanjen u odnosu na ostvareni procenat za 2017. godinu (kada je iznosio 8,51%).
- Razmatrajući cijeli elektrodistributivni sistem, ostvareni indeks broja prekida po kupcu (SAIFI) je za cca 3% bolji no što je to bilo prošle godine, dok je indeks trajanja prekida po kupcu (SAIDI) na nivou prošlogodišnjeg ostvarenja.
- U toku su radovi na implementaciji Projekta SCADA/DMS/OMS i pripadajućih telekomunikacija na distributivnom nivou.
- Proširenje sistema daljinskog nadzora i upravljanja.
- Redovne aktivnosti na izgradnji i rekonstrukciji elektrodistributivnih objekata s ciljem stvaranja uslova za priključenje novih krajnjih korisnika na distributivnu mrežu.
- Redovne aktivnosti rješavanja pitanja subpotrošnje

U oblasti djelatnosti snabdijevanja

- U 2018. godini ukupna isporuka električne energije krajnjim kupcima (bez vlastite potrošnje) ostvarena u količini od 4.702 GWh, što je za 0,4% više u odnosu na isti period u 2017. godini, a za 0,1 % više od planirane ukupne potrošnje;
- ostvarene maloprodajne cijene u segmentu snabdijevanja (za sve kategorije krajnje potrošnje) su za 2,6% veće u odnosu na 2017.g, s tim da je prihod u okvirima tržišnog snabdijevanja povećan za preko 9,0%, pri čemu je Elektroprivreda BiH povećala tržišni udio (povratak kupaca) i zadržala dominantnu poziciju na otvorenom tržištu električne energije
- realizovana je Odluka o primjeni Odluke o provedbi mjera za smanjenje troškova električne energije domaćinstvima i stimulaciji energetske efikasnosti;
- redovna realizacija printanja, kovertiranja i dostave računa i drugih pratećih dokumenata (opomene, obavještenja o isključenju, kamatni listovi, IOS obrasci) kupcima električne energije putem BH Pošte;
- ostvaren je stepen naplate od 100,6% za 2018. godinu (bez salda potraživanja iz ranijih godina), a 95,5% (sa saldod potraživanja iz ranijih godina) posmatrajući odnos fakturisanog i ukupno naplaćenog prihoda u tekućoj godini;
- sa većim brojem javnih ustanova i privrednih društava, realizovane su aktivnosti na provođenju Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju povoljnijih uslova za zaključivanje ugovora o izmirenju dospjelog duga prema javnim preduzećima;
- redovno i blagovremeno su realizovane aktivnosti vezano za obnovljive izvore energije;
- kontinuirano unaprjeđenje usluge *e-račun* i provođenje marketinške aktivnosti na promociji *e-računa*, bilježi se povećanje broja korisnika ove usluge za 25% u odnosu na kraj 2017. godine;
- pored omogućenog plaćanje računa za električnu energiju putem trajnih naloga i elektronskih naloga kod Unicredit banke, Sparkasse banke, BBI banke, Sberbanke omogućeno je plaćanje i kod Raiffeisen banke i ASA banke,
- redovno, kontinuirano praćenje realizacije odluke Vlade FBiH o subvencioniranju kupaca električne energije kao i informisanje resornog ministra o broju korisnika, periodu korištenja i ukupnom iznosu odobrenih i isplaćenih subvencija.
- kontinuirano zaključivanje ugovora o snabdijevanju kupaca u okviru tržišnog i javnog snabdijevanja;
- unaprjeđivanje cjenovne i prodajne politike kompanije kroz izmjene i dopune Tarifne metodologije i pratećih akata;
- donošenje dokumenata sistema kvaliteta prilagođenih tržišnim uslovima poslovanja i kontinuirano unaprijeđivanje procesa djelatnosti snabdijevanja kroz izmjenu i optimizaciju akata;
- kontinuirano analiziranje i praćenje potreba kupaca s ciljem prilagođavanja tržišnim uslovima poslovanja djelatnosti snabdijevanja

U oblasti djelatnosti trgovine

- ukupna prodaja električne energije ostvarena je u količini od 3.087,1 GWh, što je za 102,2 GWh ili za 3,4% više od planiranog obima prodaje, odnosno za 1.519,6 GWh ili 33,0% manje od ostvarene prodaje u 2017. godini (zbog manjeg obima vezane trgovine);
- ukupan prihod od prodaje električne energije ostvaren je u iznosu od 290,40 mil. KM, što je za 25,43 mil. KM ili 9,6% više od planiranog prihoda, a za 75,98 mil. KM ili za 20,7% manje od ukupno ostvarenog prihoda od prodaje električne energije u 2017. godini (zbog manjeg obima vezane trgovine nego u 2017. godini);
- prihod na kapacitetima od pomoćnih usluga ostvaren je u iznosu od 8,81 mil. KM, što je za 0,86 mil. KM ili za 10,8% više od planiranog prihoda po ovom osnovu, a za 1,93 mil. KM ili za 18,0% manje od ukupno ostvarenog prihoda od pomoćnih usluga u 2017. godini ;
- zbirni prihod (prihod od prodaje električne energije i prihod od kapaciteta za pomoćne usluge) ostvaren je u iznosu od 299,20 mil. KM, što je za 26,29 mil. KM ili za 9,6% više od planiranog ukupnog prihoda, odnosno za 77,91 mil. KM ili 20,7% manje od ostvarenog ukupnog prihoda u 2017. godini zbog manjeg obima kupoprodaje (s tim da su zbog toga i manji troškovi nabavke el. energije za kupoprodaju);

- realizovani su ugovori za dugoročnu prodaju električne energije na tržištu u količini od 1.440,2 GWh, odnosno u ukupnoj vrijednosti od 126,24 mil. KM (stepen naplate isporučenih količina električne energije je 100%);
- realizovana je kratkoročna prodaja električne energije u količini od 832,5 GWh, odnosno u ukupnom iznosu od 82,54 mil. KM (stepen naplate isporučenih količina električne energije je 100%);
- realizovana je vezana trgovina električne energije u ukupnoj količini od 362,9 GWh, sa ukupnim iznosom prihoda od 38,42 mil. KM i ukupnim iznosom troškova od 31,83 mil. KM, čime je ostvarena zarada u iznosu od 6,59 mil. KM;
- ukupna kupovina električne energije ostvarena je u količini od 810,3 GWh, što je za 189,7 GWh ili za 30,6% više od planiranog obima kupovine, odnosno za 1.767,2 GWh ili 68,6% manje od ostvarene kupovine u 2017. godini (zbog manjeg obima vezane trgovine);
- ukupni troškovi za kupovinu električne energije ostvareni su u iznosu od 79,59 mil. KM, što je za 18,45 mil. KM ili 30,2% više od planiranih troškova, a za 153,61 mil. KM ili za 65,9% manje od ukupno ostvarenih troškova za kupovinu električne energije u 2017. godini (zbog manjeg obima vezane trgovine);
- troškovi na ime kapaciteta od pomoćnih usluga ostvareni su u iznosu od 0,32 mil. KM, što je za 0,16 mil. KM ili za 33,8% manje od planiranih troškova po ovom osnovu, a za 0,08 mil. KM ili za 20,2% manje od ukupno ostvarenih troškova od pomoćnih usluga u 2017. godini;
- zbirni troškovi (troškovi od kupovine električne energije i troškovi na ime kapaciteta za pomoćne usluge) ostvareni su u iznosu od 79,90 mil. KM, što je za 18,291 mil. KM ili za 29,7% više od planiranih ukupnih troškova, odnosno za 153,69 mil. KM ili za 65,8% manje od ostvarenih ukupnih troškova u 2017. godini;
- realizovane su sve obaveze iz licenci i u potpunosti zadovoljeni uslovi iz licenci FERK-a i DERK-a, a u vezi sa snabdijevanjem električnom energijom drugog reda i sa međunarodnom trgovinom;
- vršena je kontinuirana analiza tržišta za prodaju i kupovinu električne energije.

U oblasti ekonomskih poslova

Najznačajnije aktivnosti iz oblasti ekonomskih poslova su:

- u potpunosti je održana likvidnost Društva, uz redovno ispunjavanje obaveza prema rudnicima, dobavljačima, budžetskim organizacijama, zaposlenim i kreditorima;
- obezbjeđena je adekvatna disperzija rizika u smislu rasporeda depozita i gotovinskih sredstava kod poslovnih banaka; tokom 2018. godine oročeno 31,5 mil. Eura, dijelom zbog isteka ranijih oročenja, a dijelom zbog povećanja iznosa gotovine raspoložive za oročenje;
- provođenje aktivnosti na obezbjeđenju eksternih izvora za buduće kapitalne investicije;
- u sklopu aktivnosti upravljanja novcem Društva, rađene su projekcije gotovinskog toka i dnevni izvještaji o stanju novčanih sredstava;
- pripremljen novi Pravilnik o finansijskom poslovanju (usvojen od strane Nadzornog odbora u decembru)
- vršena je aktivna računovodstvena podrška Upravi te drugim internim i eksternim korisnicima uz ažurno evidentiranje poslovnih promjena;
- vršena je aktivna saradnja sa revizorskim institucijama, a veliki obim poslova odnosio se na realizaciju preporuka Odjela za internu reviziju;
- svi finansijski izvještaji i druge obaveze u sklopu finansijskog poslovanja su podneseni na vrijeme nadležnim organima (polugodišnji i godišnji obračun, mjesečne PDV prijave, konsolidovani izvještaj za Koncern /Grupu, finansijsko izvještavanje FERK-a, statističko izvještavanje i dr);
- u toku prve trećine godine provedene su aktivnosti na implementaciji Zakona o porezu na dobit uključujući i segment transfernih cijena
- pred kraj 2018. godine provedene pripreme aktivnosti u vezi godišnjeg obračuna za 2018. godinu;
- pripremljen i pred kraj 2017. godine usvojen trogodišnji Plana poslovanja Društva za period 2018. -2020. godina nakon čega je pripremljen i Revidovani plan poslovanja Društva za isti period (usvojen početkom januara 2019. godine)
- na vrijeme urađeni i nadležnim organima Društva upućeni Godišnji (za 2017. godinu) Polugodišnji i kvartalni izvještaji o poslovanju;
- rađeni su i distribuirani mjesečni izvještaji o poslovanju (Društvo i podružnice), a nastavljeno je i mjesečno izvještavanje o zalihama i platama, uz redovno praćenje proizvodnih troškova;
- pružana podrška elektroprivrednim djelatnostima i drugim organizacionom jedinicama u Direkciji i podružnicama vezano za ekonomski aspekt poslovanja

U oblasti pravnih i kadrovskih poslova

Najznačajnije aktivnosti iz oblasti pravnih i kadrovskih poslova su:

- kontinuirano pružanje pravne podrške osnovnim djelatnostima Društva, kao i poslovima potpore,
- aktivnosti na zastupanju EP BiH u postupcima pred sudovima u BiH,
- registracija i poslovi registracije vezanih za poduzimanje aktivnosti izmjene lica ovlaštenih za predstavljanje i zastupanje svih podružnica,
- aktivnosti na izradi i analizi normativnih akata, odnosno učešće u rješavanju zahtjeva zavisnih društava-rudnika uglja, kao i u pripremi akata zavisnih društava-rudnika uglja,
- učešće u aktivnostima sačinjavanja složenih ugovora i ugovora velike vrijednosti u Društvu,
- provođenje postupaka eksproprijacije zemljišta za Blok 7 TE Tuzla, MHE na Neretvici...
- pravni poslovi vezani za Projekat Podveležje i druge projekte koji se realizuju putem kapitalnih investicija, kao i pružanje druge vrste pravne podrške kapitalnim investicijama,
- pravni poslovi vezani za poslove zastupanja za nekretnine Društva u inostranstvu,
- harmonizacija akata zavisnih društava sa aktima Vladajućeg društva, kao i priprema i izrada uputstava, odluka, smjernica i dr.

U oblasti kapitalnih investicija

Realizovane aktivnosti su se odnosile na izgradnju HE Vranduk, pripremu izgradnje novih blokova u termoelektranama, te izgradnju hidroelektrana i malih elektrana iz obnovljivih i alternativnih izvora energije, a obuhvatale su:

- izradu investiciono tehničke dokumentacije,
- pribavljanje potrebnih dozvola i saglasnosti,
- vođenje postupaka za dodjelu koncesija i eksproprijaciju zemljišta,
- zatvaranje finansijske konstrukcije,
- pripremu tenderske dokumentacije za izbor isporučilaca opreme i izvođača za usluge i radove.

Detaljniji opis realizovanih aktivnosti u 2018. godini dat je poglavlju *Realizacija plana ulaganja*.

U oblasti razvoja

Poslovni razvoj

- Sačinjen je prijedlog detaljnog „Dinamičkog plana aktivnosti EP BiH za formiranje ODS“ (sa 2 faze: Faza 1-Organizaciono razdvajanje djelatnosti distribucije unutar EP BiH; Faza 2-Pravno razdvajanje djelatnosti distribucije i formiranje ODS-a EP BiH kao pravnog lica);
- Urađena je radna verzija Elaborata „Koncept prestrukturiranja ZD Rudnici Kreka“;
- Urađen je i revidiran Elaborat „Analiza poslovnog procesa obračunskih mjerenja u distributivnoj djelatnosti EP BiH sa prijedlogom značajnih poboljšanja/reinženjeringa“;
- Sačinjen je i revidiran Elaborat „Analiza poslovnih procesa i aktivnosti u remontnim radionicama za transformatore u distributivnim podružnicama EP BiH sa prijedlogom mjera poboljšanje istih“;
- Urađen je i revidiran Elaborat „Analiza poslovnog procesa održavanja vozila i mehanizacije, angažmana i potreba za istim u distributivnoj djelatnosti EP BiH“;
- Sačinjen je i revidiran Elaborat „Analiza rada službi za odnose sa javnošću i informisanje kupaca el. energije sa prijedlogom nove organizacije rada u uvjetima poslovanja EP BiH na otvorenom tržištu el. energije“;
- Urađen je Elaborat „Analiza opravdanosti rada naplatnih mjesta EP BiH“;
- Sačinjen je Elaborat „Usporedna analiza EP BiH i elektroprivrednih kompanija u regiji u uslovima poslovanja na otvorenom tržištu električne energije“;
- Urađen je Elaborat „Model uspostavljanja ESCO biznisa u EP BiH“ sa „Akcionim planom za implementaciju obaveza EP BiH nastalih usvajanjem Zakona o energijskoj efikasnosti u FBiH“;
- Urađeno je 5 izdanja „Aktuelnosti energetskog sektora“ i isti su postavljeni na Interni portal EP BiH.

Strateški razvoj

- Izrada više studija u vezi proizvodnje iz obnovljivih izvora, kogeneracije te djelatnosti distribucije;
- Izrada Idejnog projekta daljinskog grijanja područja do/i Sarajeva iz TE Kakanj;
- Podloge za „Indikativni plan razvoja proizvodnje za period 2020-2029“- NOS BiH;
- Realizacija pilot projekta „Instalacija pet javnih punionica za električna vozila na lokalitetima elektrodistributivnih podružnica EP BiH“ sa promocijom projekta;
- Izrada Studije „Perspektive razvoja novog biznisa EP BiH u sektoru punjenja električnih vozila“
- Realizacija projekta „District Heating-Upgrade“ sa konzorcijem instituta i kompanija EU za case study „Grijanje Tuzle iz TE Tuzla“ u okviru programa Horizon 2020;
- Realizacija projekta „Biofit“ sa konzorcijem instituta i kompanija EU za korištenje biomase u kosagorijevanju sa ugljevima u termoelektranama EP BiH u okviru programa Horizon 2020;
- Realizacija projekta za uspostavu master studija za „Smart grid“ za potrebe elektroprivrednih kompanija i realnog sektora sa konzorcijem Evropskih fakulteta i kompanija u okviru programa „Erasmus“
- Mjerenje vjetropotencijala i sunčeve insolacije na više lokacija u FBiH.
- Realizacija projekta „VP Podveležje“-evaluacija ponuda i izbor Izvođača.

Realizacija okolinske politike i planova zaštite okoline

TE Tuzla:

- Realizirano rušenje rashladnog tornja u okviru projekta zatvoreni sistem povratnih voda,
- Zbrinute na okolinski prihvatljiv način salonit ploče na deponiju Jezero II, nastale rušenjem rashladnog tornja,
- Pripremne aktivnosti na projektu odsumporavanja blokova 5 i 6,
- Pripremne aktivnosti na rekultivaciji šljacišta „Divkovići“ i „Plane“,
- Prilagođen sistem ekološkog monitoringa prema Pravilniku o monitoringu emisije zagađujućih materija u zrak,
- Realizacija projekta Izgradnja odlagališta šljake i pepela „Jezero“ za potrebe TE Tuzla(nadvišenje brane),
- Realizacija aktivnosti datim u Planu aktivnosti iz uslova obnovljene Okolinske dozvole, za TE Tuzla,
- Realizacija Akcionog plana TE Tuzla za realizaciju uslova po vodnoj dozvoli,
- Usklađen Integrirani sistem TE Tuzla sa novim standardom ISO 9001:2015 i ISO 14000:2015.

TE Kakanj:

- Zbrinjavanje opasnog otpada od strane ovlaštenog operatora,
- Mjerenje emisije buke,
- Monitoring radioaktivnosti,
- Usluge pošumljavanja deponije ŠiP,
- Nabavka i ugradnja dva analizatora dimnih plinova za stanice za praćenje emisije zagađujućih materija za:
  - zbirni dimovodni kanal blokova 5 i 6 i
  - dimnjak 300 m,
- Nastavak uređenja deponije šljake i pepela - Izrada investiciono-tehničke dokumentacije za potrebe TEK,
- Umjeravanje automatskog mjernog sistema emisija u zrak,
- Umjeravanje analizatora kvaliteta zraka,
- Održavanje sadnica šumskog i vjetrozaštitnog pojasa,
- Cerificiranje po zahtjevima BAS EN ISO 14001:2017 Sistemi okolinskog menadžmenta,
- Izvršen odvoz mulja sa postrojenja TOV-a, sa zgušnjivača mulja na deponiji šljake i pepela Turbići 15% tnog mulja, mulj sa dekarbonizacije i stare HPV,
- Pripremljeni i dostavljeni izvještaji o izvršenim mjerenjima kvaliteta tehnoloških otpadnih voda, tereta zagađenja voda preko EBS-a i emisija u zrak,
- Proveden kontinuirani monitoring emisije SO₂, CO, NO_x, CO₂, prašine (PM 2,5 i PM10), zatim monitoring protoka suhog gasa,
- Provedeno mjerenje kvaliteta ispuštenih voda iz postrojenja za tretman otpadnih voda (periodični prema zakonskim zahtjevima) i kontinuirani (pH, t, protok), te na mjestu upuštanja prelivne vode sa deponije u recipijent i procjedne vode,
- Izvršeno čišćenje, odvoz, odlaganje i zbrinjavanje mulja s postrojenja HPV-a.

HE na Neretvi:

- Ispitivanje hemijskih fizikalnih i bioloških svojstava otpadnih voda

ED podružnice

- ED Mostar
  - o Završen Idejni i Glavni projekat skladišta za privremeno odlaganje otpada u Opinama.
- ED Bihać
  - o Realizovan postupak prodaje sekundarnih sirovina i otpadnih materijala,
  - o Proveden postupak ugovaranja prodaje otpadnih hidrauličnih ulja, nastalih u djelatnosti Proizvodnja EE,
  - o Završeno redovno godišnje poribljavanje rijeka Une i Krušnice,
  - o Kontinuirano realizacija aktivnosti naloženih važećim okolinskim i vodnim dozvolama, izdatim za proizvodne objekte u okviru ED.
- ED Zenica
  - o Urađen je Elaborat zbrinjavanja otpada sa procjenom uticaja na okoliš na izgradnji skladišta za privremeno odlaganje otpada u poslovnom krugu ED Zenica u naselju Radakovo, Zenica,
  - o Dobijeno Rješenje o urbanističkoj saglasnosti za izgradnju novog skladišnog objekta za privremeno odlaganje otpada na mjestu postojećeg otvorenog skladišta u krugu ED Zenica.
- ED Tuzla
  - o Revidovan Glavni projekat za izgradnju Centralnog skladišta za otpad i
  - o Izvršeno poribljavanje sliva rijeke Snježnice.
- ED Sarajevo
  - o Za izgrađeno skladište za privremeno skladištenje otpada Azići, dobijena upotrebna dozvola, vodna dozvola i dozvola za upravljanje otpadom, nakon čega je skladište stavljeno u funkciju.
  - o Za skladište za privremeno skladištenje otpada u PJD Goražde, urađen Idejni projekat i dobijena Urbanistička saglasnost. Trenutno je u postupku izrada Glavnog projekta i revizija istog.
  - o Kontinuirano se ugovara usluga zbrinjavanja opasnog otpada, prodaja otpada i nabavka sredstava za zaštitu okoliša (apsorbensi).
  - o Izvršeno je poribljavanje rijeke Željeznice i Osanice.

U oblasti općih poslova

Najznačajnije aktivnosti u dijelu općih poslova EP BiH na realizaciji poslovne politike bile su:

- Realizacija ugovorenih poslova u vezi pružanja usluga fizičko - tehničke zaštite i transporta novca u EP BiH;
- izvršeno ispitivanje aparata za početno gašenje požara, ispravnost i funkcionisanje ugrađenog sistema aktivne zaštite od požara, i ispravnost i funkcionalnost hidrantske mreže, kao i ispitivanje i funkcionisanje sistema vatrodojave;
- Iz oblasti zaštite od požara vršena kontinuirana saradnja sa licima koja obavljaju ove poslove u podružnicama Društva, kao i određena stručna pomoć;
- Kontinuirano vršene aktivnosti na provođenju usvojenog Sistema upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu OHSAS 18001:2007;
- Vršeni periodični ljekarski pregledi zaposlenika na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada;
- Provedeno djelimično ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnoj sredini i pregled strujnih krugova i gromobrantskih instalacija u skladu sa zakonskom regulativom
- U okviru druge nadzorne provjere integriranog sistema upravljanja od strane ovlaštene certifikacijske kuće potvrđen prelazak sa standarda ISO 9001:2008 na ISO 9001:2015 potvrđen sistema upravljanja prema OHSAS 18001:2007 u Direkciji Društva;
- usklađen sistem upravljanja prema zahtjevima ISO 45001:2018 (izmjena dokumentacije sistema upravljanja, provođenje internog audita);

- Kontinuirane aktivnosti nadzor, održavanje i poboljšanje sistema upravljanja prema ISO 9001 i ISO 45001:2018 (OHSAS 18001) u Direkciji te recertificiranje sistema upravljanja u podružnicama;
- Kontinuirane aktivnosti nabavke i ažuriranja referentnih standarda (tehničkih, okolinskih, kvaliteta,...) od Instituta za standardizaciju BiH za potrebe EP BiH;
- Završene aktivnosti na etažiranju PTZ EP BiH u svrhu regulisanja suvlasničkih odnosa sa Elektroprenosom,
- Učešće u aktivnostima izrade projekata sanacije i adaptacije objekata, te eksproprijacije objekata i zemljišta te u aktivnostima na dodjeli stanova EP BiH u skladu sa Pravilnikom o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova,
- Kontinuirane aktivnosti sa Agencijom za privatizaciju na regulisanju statusa i povratu imovine u RH - imovine upisane u Centralni registar pasivnog podbilansa i saradnja sa rudnicima u vezi povrata i korištenja imovine rudnika,
- Kontinuirano praćenje i izvještavanje o realizaciji aktivnosti zavisnih društava (Eldis Tehnika d.o.o. Sarajevo, Hotel „ELBIH“ d.d. Makarska, Iskraemeco d.o.o. Sarajevo i ETI Sarajevo d.o.o. Sarajevo), putem planova poslovanja i godišnjih izvještaja o poslovanju.
- Kvartalno izvještavanje o poslovanju zavisnih neelektroprivrednih društava Eldis Tehnika d.o.o. Sarajevo, Iskraemeco d.o.o. Sarajevo i ETI Sarajevo d.o.o. Sarajevo.

U oblasti IKT-a

- Obezbjedivanje operativne podrške za 47 poslovnih servisa koji su definisani Katalogom poslovnih IKT servisa, a čiji su korisnici različite djelatnosti unutar EP BiH; održavanje se obavlja u organizaciji Sektora/Službi za IKT u podružnicama i Direkciji, te uz angažman eksternih dobavljača u slučaju nekih informacionih sistema ili dijelova IKT infrastrukture; Prijava i evidentiranje korisničkih zahtjeva vrši se kroz sistem korisničke podrške (*service desk*), putem kojeg su u periodu januar-decembar.2018.g. radnici Sektora za IKT primili 12.279 korisničkih zahtjeva za IKT podršku, od kojih je riješeno 12.034;
- obezbjedivanje IKT infrastrukturne i servisne osnove za uvođenje novih servisa, a u cilju podrške:
  - uspješnom vođenju, upravljanju i održavanju elektroenergetskog sistema
  - efikasnom provođenju svih poslovnih procesa i planiranju razvoja elektroenergetskog sistema;
- Izgradnja IKT infrastrukture u skladu sa zakonskom regulativom i propisima Regulatorne agencije za komunikacije, te politikom sigurnosti IKT sistema;
- Obezbjedivanje integriteta informacije u IKT sistemu (jedinstven unos informacije i njena višestruka upotreba) kroz konsolidaciju tehničkog i poslovnog informacionog sistema;
- kontinuirano poboljšavanje sistema za upravljanje servisima;
- aktivno učešće u realizaciji razvojnih i kapitalnih projekata.

4. PRIKAZ PRIMJENJENIH PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Društvo je u 2018. godini pratilo i u bitnom dijelu primjenilo sve preporuke utvrđene Kodeksom korporativnog upravljanja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, broj SD-7863/12-25/3 od 20.04.2012. godine. U Kodeksu korporativnog upravljanja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo uvažene su specifičnosti koje proizilaze iz činjenice da je Društvo javno preduzeće, na koje se primjenjuje i Zakon o javnim preduzećima u Federaciji BiH.

U 2018. godini su blagovremeno izvršavane sve obaveze koje se odnose na objavu informacija predviđenih Kodeksom korporativnog upravljanja JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo i Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira (Službene novine F BiH broj 35/13). U toku je izrada dodatnih procedura i uspostava mehanizama u postupanju sa povlaštenim informacijama (tačka 2.5. Kodeksa korporativnog upravljanja JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo).

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je dioničko društvo. Prema listi dioničara koju je Društvo pribavilo od Registra vrijednosnih papira, za potrebe održavanja Pedeset i pete (vanredne) Skupštine JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Društvo je na dan 11.12.2018. godine imalo 2.518 dioničara. Na taj dan prvih deset dioničara su:

Redni broj	Dioničar	Broj dionica	Udio (%)
1.	Federacija Bosne i Hercegovine	28.472.181	90,3691
2.	ZIF „Big – Investiciona grupa“ d.d. Sarajevo	735.420	2,3342
3.	ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	267.747	0,8498
4.	ZIF HERBOS FOND d.d. Mostar	251.800	0,7992
5.	ZIF „prevent INVEST „, d.d. Sarajevo	200.537	0,6365
6.	ZIF „BONUS“ d.d. Sarajevo	154.904	0,4917
7.	ZA IF u preoblikovanju „VIB FOND“ a.d. Banja Luka	149.950	0,4759
8.	Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina	124.094	0,3939
9.	ZIF „ PROF-PLUS“ d.d. Sarajevo	107.577	0,3414
10.	PREVENT CEE d.o.o.	87.750	0,2785

Društvo je u 2018. godini sazvalo ukupno šest (6) sjednica Skupštine Društva, od čega je održalo četiri (4) Skupštine Društva, i to: Pedeset i prvu (vanrednu) koja je održana 19.07.2018. godine, Pedeset i drugu (vanrednu) Skupštinu koja je održana 18.09.2018. godine, Pedeset i treću (redovnu) Skupštinu koja je održana 27.11.2018. godine i Pedeset i četvrtu (vanrednu) Skupštinu koja je održana 13.12.2018. godine. Četrdeset i deveta (vanredna) Skupština, koja je bila sazvana za dan 19.06.2018. godine i Pedeseta (redovna) Skupština koja je bila zakazana za dan 26.06.2018. godine, su otkazane radi nepostojanja uslova za njihovo održavanje.

Obavještenja o sazivanju, kao i o otkazivanju Skupština Društva su objavljena u dnevnim novinama i web stranici Društva. Materijali za Skupštinu Društva su objavljeni na web stranici Društva, kao i donesene odluke na održanim Skupštinama.

Nadzorni odbor se sastoji od sedam članova, koje je izabrala Skupština Društva. Mandat aktuelnog saziva Nadzornog odbora je počeo 26.08.2015. godine. Članovi Nadzornog odbora na dan 31.12.2018. godine su:

- dr.sci. Izet Žigić - predsjednik
- dr.sci. Milenko Obad - član
- mr.sci. Jakub Dinarević - član
- dr.sci. Izudin Džafić- član
- Sead Rešidbegović – član
- dr.sci. Ramiz Kikanović - član
- mr.sci. Hasen Mašović - član

Pedeset i prva Skupština Društva održana dana 19.07.2018. godine je donijela Odluku o razriješenju člana Nadzornog odbora Mirze Hulusića, radi podnošenja ostavke i za člana Nadzornog odbora JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo ispred državnog kapitala imenovala Ramiza Kikanovića, najduže na vremenski period do najviše tri mjeseca.

Pedeset i treća (redovna) Skupština Društva je dana 27.11.2018. godine donijela Odluku o razriješenju člana Nadzornog odbora Ramiza Kikanovića, zbog isteka perioda na koji je imenovan i donijela Odluku o izboru i imenovanju člana Nadzornog odbora JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, ispred državnog kapitala, Ramiza Kikanovića do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do najviše 3 mjeseca.

Ni jedan član Nadzornog odbora nije dioničar JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i nema u vlasništvu dionice/udjele u društvima koja se mogu smatrati konkurentskim društvima JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo.

Nadzorni odbor nadzire poslovanje Društva i radi na osnovu Zakona o privrednim društvima, Zakona o javnim preduzećima, Statuta Društva i Poslovnika o radu Nadzornog odbora. U toku 2018. godine održano je 20 sjednica Nadzornog odbora i to: 8 vanrednih, 11 redovnih i 1 tematska sjednica. Bliži opis aktivnosti Nadzornog odbora u 2018. godini će biti sadržan u Izvještaju o radu Nadzornog odbora za 2018. godinu.

Odbor za reviziju se sastoji od 3 člana.

Trideset i deveta Skupština Društva, održana dana 20.04.2016. godine je imenovala Odbor za reviziju, na period od četiri godine, počev od 21.04.2016. godine, u slijedećem sastavu:

1. mr.sci. Almira Zulić - Burek, dipl.ecc., član
2. mr.sci. Muzafer Brigić, dipl.ecc., član
3. Senad Herenda, dipl ecc., član

Članovi Odbora za reviziju nemaju u vlasništvu dionice/udjele u društvima koja se mogu smatrati konkurentskim društvima JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo.

Odbor za reviziju obavlja poslove u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima, Statutom Društva, Poslovníkom o radu Odbora za reviziju i drugim aktima Društva. Bliži opis aktivnosti Odbora za reviziju u 2018. godini je u Izvještaju o radu Odbora za reviziju za 2018. godinu.

Uprava Društva se sastoji od sedam članova koje je imenovao Nadzorni odbor Društva. Tokom 2018. godine članovi Uprave Društva bili su:

- Bajazit Jašarević - Generalni direktor,
- dr.sci. Nevad Ikanović - Izvršni direktor za proizvodnju,
- Admir Anđelija, Izvršni direktor za distribuciju
- dr. sci. Džemo Borovina Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu,
- Muhamed Ražanica - Izvršni direktor za ekonomske poslove,
- Mensura Zuka - Izvršni direktor za pravne i ljudske resurse,
- dr.sci. Senad Salkić - Izvršni direktor za kapitalne investicije.

Admir Anđelija Izvršni direktor za distribuciju je imenovan za vršioca dužnosti počev od 05.12.2017.godine na period do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do 6 mjeseci, a potom je imenovan na period počev od 01.06.2018. godine do kraja mandata Uprave - Generalnog direktora i izvršnih direktora imenovanih na period od četiri godine, počev od 01.03.2016. godine.

Članovi Uprave nisu dioničari JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo izuzev:

- dr.sci. Džemo Borovina, ID za snabdijevanje i trgovinu koji posjeduje 48 dionica Društva, odnosno 0,0002% od ukupnog broja dionica
- dr.sci. Senad Salkić, ID za kapitalne investicije koji ima 29 dionica Društva, odnosno 0,0001% od ukupnog broja dionica.

Članovi Uprave nemaju u vlasništvu dionice/udjele u društvima koja se mogu smatrati konkurentskim društvima Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo.

5. REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG BILANSA

Rad elektroenergetskog sistema EP BiH u 2018 godini karakterišu:

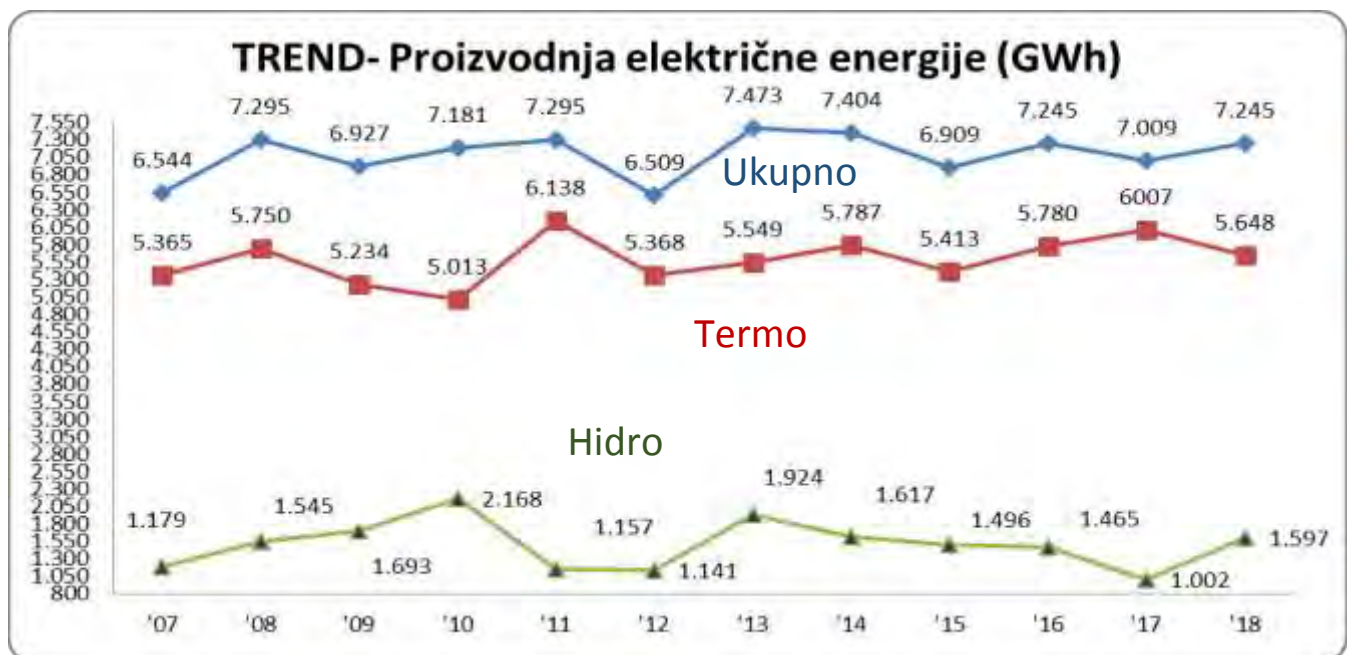
- ukupna proizvodnja električne energije manja za 1,3% od planirane, a za 3,4% veća od proizvodnje u 2017 godini;
- ukupno ostvareni dotoci vode bili veći od planiranih za 252,1 GWh ili za 11,6%, a za 838,0 GWh ili 53,0% veći od ostvarenih dotoka u hidrološki nepovoljnoj 2017. godini uz napomenu da je dinamika promjena prirodnih dotoka vode posmatrano kvartalno bila veoma nepovoljna s obzirom da su povoljne hidrološke prilike bile koncentrisane u prva četiri mjeseca 2018. godine;
- ukupne nabavke uglja manje od bilansom planiranih količina za 12,2%, a za 3,7% manje od nabavki u 2017. godini;
- ukupna potrošnja električne energije manja od planirane za 51,7 GWh ili za 1,0%, a za 22,9 GWh ili 0,4% manja od ukupno ostvarene potrošnje u 2017. godini;
- tržišna prodaja električne energije veća je od bilansom planirane za 400,1 GWh ili za 14,9%, a za 1.519,9 GWh ili za 33,0% manja u odnosu na ostvarenu tržišnu prodaju u 2017. godini;

Sa aspekta količina i dinamike isporuke električne energije u 2018. godini su:

- u potpunosti zadovoljene sve potrebe krajnjih kupaca koje snabdijeva EP BiH u količini 4.714,4 GWh;
- realizovane ugovorene obaveze za prodaju električne energije u količini 2.271,9 GWh;
- realizovana ukupna prodaja električne energije vezane trgovine u količini 362,9 GWh;
- realizovana prodaja po osnovu ugovora o poslovno tehničkoj saradnji u količini od 161,2 GWh;
- realizovana prodaja električne energije po osnovu pokrivanja gubitaka prenosa u količini 238,6 GWh
- realizovana prodaja električne energije po osnovu ostvarenog debalansa i regulacija u količini 51,8 GWh.

Ostvarena je ukupna proizvodnja električne energije u količini od 7.245,4 GWh, što je za 97,0 GWh ili 1,3% manje od planirane proizvodnje, a za 236,4 GWh ili za 3,4% više od ostvarene proizvodnje u 2017. godini.

Proizvodnja (u GWh)	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
HE	1.141	1.924	1.617	1.496	1.465	1.002	1.597
TE	5.368	5.549	5.787	5.413	5.780	6.007	5.648
Ukupno	6.509	7.473	7.404	6.909	7.245	7.009	7.245

Hidroelektrane (Jablanica, Grabovica, Salakovac i male hidroelektrane u vlasništvu EP BiH) su proizvele 1.597,1 GWh, što je za 178,3 GWh ili za 12,6% više od Plana te za 595,3 GWh ili za 59,4% više od ostvarene proizvodnje u 2017. godini. Proizvodnja hidroelektrana u 2018. godini ostvarena je u uslovima povoljnih hidroloških prilika što se tiče ukupno ostvarene količine prirodnih dotoka, ali sa aspekta mjesečne dinamike promjena tokom godine to nije slučaj. Naime period januar-april karakterišu povoljne hidrološke prilike; maj i juni karakterišu sušne prilike; juli august su sa relativno povoljnom hidrologijom, dok ostala četiri mjeseca karakterišu nepovoljne, sušne prilike. Zbog loših, sušnih hidroloških prilika, posebno tokom posljednja četiri mjeseca 2018. godine, zalihe energije u akumulacijama su bile manje od planiranih.

Termoelektrane Tuzla i Kakanj ostvarile su proizvodnju od 5.648,3 GWh, što je za 275,3 GWh ili za 4,6% manje od Plana, a za 358,9 GWh ili 6,0% manje u odnosu na proizvodnju TE u 2017. godini. Kod TE Tuzla proizvodnja je realizovana ispod Plana sa procentom ostvarenja od 93,9%, dok je kod TE Kakanj taj procenat iznosio 97,3%. Ovakva raspodjela ostvarene proizvodnje u TE Tuzla i TE Kakanj rezultirala je ukupnom elektroenergetskom situacijom tokom 2018. godine koju su uvjetovale ukupne nabavke uglja, kapaciteti depoa, cijena električne energije na tržištu, kao i hidrološke prilike.

Od ukupne proizvodnje za 2018. godinu, 78,0% odnosi na proizvodnju termoelektrana dok se 22,0% odnosi na proizvodnju hidroelektrana što predstavlja povoljniji hidro termo odnos u poređenju sa Planom i nekoliko prethodnih godina.

PROIZVODNJA odnos (%)	2018.	Plan 2018.	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.
hidroelektrane	22,0%	19,3%	14,3%	20,2%	21,7%	21,8%	25,7%	17,5%
termoelektrane	78,0%	80,7%	85,7%	79,8%	78,3%	78,2%	74,3%	82,5%

Ukupna potrošnja električne energije obuhvata bruto distributivnu potrošnju (bez neto potrošnje drugih snabdjevača) i potrošnju direktnih potrošača. U 2018. godini, ukupna potrošnja električne energije ostvarena je u količini od 5.089,6 GWh, što je za 51,7 GWh ili 1,0% manje od plana po EEB-u, a za 22,9 GWh ili za 0,4% manje od potrošnje u 2017. godini.

Ukupna potrošnja obuhvata:

- bruto distributivnu potrošnju (bez neto potrošnje drugih snabdjevača) ostvarenu u količini 4.625,3 GWh
- potrošnja direktnih potrošača (krajnji kupci na 110 kV naponu) od 464,3 GWh (manje od Plana 2,7%)

Ukupnu bruto distributivnu potrošnju čine neto distributivna potrošnja kupaca EP BiH od 4.250,1 GWh, neto distributivna potrošnja kupaca drugih snabdjevača od 80,7 GWh, te distributivni gubici u količini od 375,2 GWh. Procenat distributivnih gubitaka odnosu na bruto distributivnu potrošnju je 7,97% što je bolje od planiranog procenta (8,90%), a bilježi se napredak i u odnosu na 2017. godinu kada je procenat distributivnih gubitaka iznosio 8,51%. Kod svih distributivnih podružnica procenat distributivnih gubitaka je bio ispod planiranog.

U 2018. godini, je iz elektroenergetskog sistema EP BiH isporučeno u saldu 2.155,8 GWh, (prodato 3.086,4 GWh, kupljeno 929,3 GWh), a po drugim osnovama u saldu primljeno 1,3 GWh.

Ukupna količina tržišne prodaje iznosila je 3.086,4 GWh što je za 400,1 GWh ili za 14,9 % više od Plana, a za 33,0% manje u odnosu na 2017. godinu.

Od ukupne tržišne prodaje djelatnosti trgovine:

- 2.271,9 GWh se odnosi na ugovorene obaveze
- 362,9 GWh se odnosi na prodaju za vezanu trgovinu,
- 238,6 GWh iznosi prodaja po osnovu pokrivanja gubitaka prenosa,
- 161,2 GWh se odnosi na ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji (UPTS) sa EP HZ HB i ERS,
- 51,8 GWh je količina prodaje –isporuke po osnovu ostvarenog debalansa i regulacija

U 2018. godini kupljena je količina električne energije od 929,3 GWh od čega:

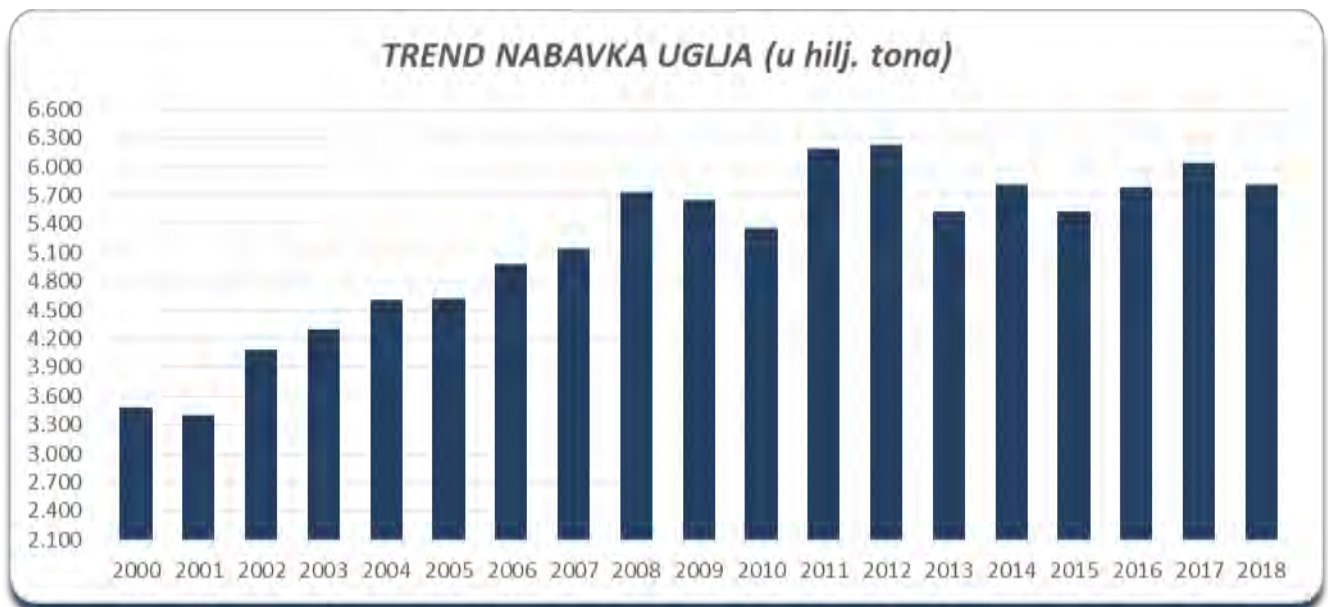
- 362,9 GWh se odnosi na vezanu trgovinu,
- 223,9 GWh se odnosi na havarijsku kratkoročnu kupovinu,
- 158,4 GWh se odnosi na ugovore o poslovno tehničkoj saradnji (UPTS),
- 118,9 GWh iznosi kupovina od neovisnih proizvođača (pretežno male HE odnosno obnovljivi izvori),
- 65,2 GWh po osnovu ostvarenog debalansa i regulacija.

Osim električne energije ostvarena je i proizvodnja sporednih proizvoda u termoelektranama i to

- toplotna energija i tehnološka para: ukupno 115,3 GWh u TE Tuzla,
- toplotna energije 22,4 GWh u TE Kakanj,

Ukupne nabavke uglja za potrebe rada termoelektrana u 2018. godini iznosile su 5.811,6 hilj. tona što je manje od bilansom planiranih količina za 808,4 hilj. tona ili 12,2%. U odnosu na 2017. godinu, ukupno nabavljene količine uglja bile su manje za 224,1 hilj. tona ili za 3,7%.

Posmatrajući nabavku uglja po termoelektranama, TE Tuzla je ostvarila manju nabavku od planirane za 561,9 hilj. tona ili za 13,7%, dok su u TE Kakanj ostvarene nabavke uglja bile manje od Plana za 246,6 hilj. tona ili za 9,8%.

Ukupno ostvarene zalihe na depoima termoelektrana na kraju 2018. godine iznosile su 230,1 hilj.tona, što je za 312,0 hilj. tona manje od plana.

Toplotna vrijednost utrošenog uglja iznosila je ukupno 11.974 (kJ/kg), što je za 149 (kJ/kg) ili za 1,3% bolje od bilansnog plana. Kod TE Tuzla toplotna vrijednost utrošenog uglja je iznosila 11.529 (kJ/kg) i bila je boljeg kvaliteta od planiranog za 512 (kJ/kg), dok je u TE Kakanj toplotna vrijednost utrošenog uglja za 505 (kJ/kg) bila lošijeg kvaliteta od planiranog. U odnosu na 2017. godinu, utrošeni ugaj bio je boljeg kvaliteta za 158 (kJ/kg) ili 1,3%.

REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG BILANSA ZA 2018. GODINU

ELEMENTI BILANSA	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	u odnosu na Plan 2018.	u odnosu na 2017.
	2018.	2018.	2017.	promjena	promjena
	GWh	GWh	GWh	%	%
1. PROIZVODNJA	7.245,4	7.342,4	7.009,0	-1,3	3,4
Hidroelektrane	1.597,1	1.418,8	1.001,8	12,6	59,4
- HE na Neretvi	1.533,6	1.351,9	941,4	13,4	62,9
- male HE	63,5	66,9	60,4	-5,1	5,1
Termoelektrane	5.648,3	5.923,6	6.007,2	-4,6	-6,0
- TE Tuzla	3.196,0	3.403,9	3.460,8	-6,1	-7,6
- TE Kakanj	2.452,3	2.519,7	2.546,5	-2,7	-3,7
2. PRIJEM, kupovina i korekcija	991,2	494,2	2.738,7	100,6	-63,8
3. UKUPNO RASPOLOŽIVO (1+2)	8.236,6	7.836,6	9.747,7	5,1	-15,5
4. POTROŠNJA	5.089,6	5.141,4	5.112,5	-1,0	-0,4
Bruto distributivna potrošnja	4.625,3	4.664,2	4.627,2	-0,8	0,0
Direktni potrošači	464,3	477,2	485,3	-2,7	-4,3
5. PRODAJA- isporuka i korekcija	3.147,0	2.695,2	4.635,3	16,8	-32,1
6. UKUPNE POTREBE (4+5)	8.236,6	7.836,6	9.747,7	5,1	-15,5

6. REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

REZULTAT POSLOVANJA JP ELEKTROPRIVREDA BIH ZA 2018. GODINU					
UKUPNI PRIHODI u hiljadama KM	plan			index	index
	2018.	2018.	2017.	18/pl	18/17
	1	2	3	4	5
1. Prihodi od prod.elektične energije i pomoćnih usluga	997.217	963.899	1.065.701	103,5	93,6
- prihod od prodaje krajnjim kupcima EP BiH	695.243	688.326	677.063	101,0	102,7
- kupci na 110 kV	50.411	49.359	46.356	102,1	108,7
- kupci na 35 kV *	36.428	34.250	31.995	106,4	113,9
- kupci na 10 kV *	121.352	118.712	110.584	102,2	109,7
- kupci na 0,4 kV domaćinstva	307.962	314.545	312.019	97,9	98,7
- kupci na 0,4 kV * ostala potrošnja	164.704	156.828	163.031	105,0	101,0
- kupci na 0,4 kV javna rasvjeta	13.852	14.197	12.426	97,6	111,5
- neovlaštena potrošnja (svi naponi na distributivnoj mreži)	533	435	446	122,5	119,5
- prihod od nefakturisane električne energije	0	0	205		0,0
- prihod po osnovu UPTS-a	17.552	20.604	20.173	85,2	87,0
- prihod od prodaje drugim kupcima u BiH	219.765	205.795	322.782	106,8	68,1
- prihod od izvoza električne energije	27.431	36.317	11.918	75,5	230,2
- prihod od pomoćnih usluga uključujući i el.energ. u vezi pomoćnih usluga	37.226	12.858	33.765	289,5	110,3
2. Prihod od prod.tehn.pare i topl. energije	14.670	18.123	14.913	80,9	98,4
-prihod od tehnološke pare	3.141	3.412	3.114	92,0	100,9
- prihod od toplotne energije	9.945	13.232	10.261	75,2	96,9
- prihod od prodaje ostalih spor. i nus proiz.	1.585	1.480	1.539	107,1	103,0
3. Prihodi od prodaje materijala i usluga	27.052	26.089	27.246	103,7	99,3
- prihod od naknada priključenja	17.033	17.800	19.434	95,7	87,6
- ostali prihodi od prodaje materijala i usluga	10.019	8.289	7.812	120,9	128,3
4. Prihod od finansiranja	6.498	3.515	9.222	184,9	70,5
5. Ostali prihodi	15.239	13.320	37.995	114,4	40,1
UKUPNO (1 do 5)	1.060.676	1.024.946	1.155.077	103,5	91,8
6. Materijal za proizvodnju električne energije	348.046	376.880	372.269	92,3	93,5
7. Materijal za održavanje	10.584	12.534	10.458	84,4	101,2
8. Ostali troškovi materijala (el. energija, kancel.mat. HITZ, gorivo, mazivo)	5.301	6.348	5.178	83,5	102,4
9. Troškovi prevoza uglja	27.144	28.817	28.442	94,2	95,4
10. Usluge održavanja	14.795	17.898	12.356	82,7	119,7
11. Troškovi nabavke električne energije i pomoćnih usluga	107.253	98.491	269.539	108,9	39,8
12. Premije osiguranja	2.171	2.600	1.199	83,5	181,0
13. Drugi troškovi usluga	9.691	11.984	9.472	80,9	102,3
14. Troškovi amortizacije	150.258	157.051	150.917	95,7	99,6
15. Troškovi mrežarina i naknada za NOS	49.812	46.352	52.513	107,5	94,9
16. Plate i naknade plata	151.717	151.666	151.367	100,0	100,2
17. Drugi troškovi rada	21.156	21.002	20.768	100,7	101,9
18. Vodoprivredne naknade	28.055	25.670	18.314	109,3	153,2
19. Razne dažbine, naknade i članarine	22.438	23.926	22.891	93,8	98,0
20. Drugi troškovi poslovanja	7.154	9.207	8.244	77,7	86,8
21. Finansijski troškovi i rashodi	5.644	4.121	4.526	137,0	124,7
22. Drugi rashodi (otpis potraživa., gubici od umanj.vrijed. troš. iz ranij. god.)	18.885	8.759	9.347	215,6	202,0
23. Troškovi rezervisanja	19.150	5.726	6.656	334,5	287,7
UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI (6 do 23)	999.253	1.009.032	1.154.456	99,0	86,6
DOBIT PRIJE POREZA	61.423	15.914	621		
NETO DOBIT PERIODA	52.383		621		

* uključujući distributivnu mrežarinu krajnjih kupaca drugih snabdjevača i vlastitu potrošnju koja se preuzima sa 10kV i 0,4kV.

6.1. Prihodi

Ukupno ostvareni prihod EP BiH za 2018. godinu iznosi 1.060,68 mil. KM i veći je od planiranog za 35,73 mil. KM ili 3,5%, a za 8,2% manji od ostvarenog prihoda u 2017. godini.

6.1.1 Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga

U strukturi ukupnog ostvarenog prihoda najveći dio čini *prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga* u iznosu 997,22 mil. KM ili 94,0% ukupnih prihoda Društva za 2018. godinu.

Ovi prihodi se odnose na prihod od :

- prodaje krajnjim kupcima EP BiH u iznosu od 695,24 mil. KM,
- prodaje drugim kupcima u BiH u iznosu 219,77 mil. KM,
- izvoza električne energije u iznosu 27,43 mil. KM,
- prodaje po osnovu ugovora o poslovno tehničkoj saradnji (UPTS) u iznosu od 17,55 mil. KM
- pomoćnih usluga u iznosu 37,23 mil. KM (energija i kapaciteti).

6.1.1.1 Prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima

Ovaj segment prihoda odnosi se na kupce (pravna i fizička lica, uključujući vlastitu potrošnju) koji su krajnji potrošači električne energije koju im isporučuje JP Elektroprivreda BiH, a realizuje se kroz djelatnost snabdijevanja i distribucije (mrežarina). Isti čine:

- a) *prihod od tržišnog snabdijevanja* kupaca na različitim naponskim nivoima u ukupnom iznosu od 261,83 mil. KM i to:
  - *Kupci na 110 kV* naponu u iznosu od 50,41 mil. KM (uključujući naknade po osnovu odstupanja),
  - *Kupci na 35 kV* naponu u iznosu 36,14 mil. KM,
  - *Kupci na 10 kV* naponu u iznosu 118,60 mil. KM (uključujući vlastitu potrošnju na tom naponu),
  - *Ostala potrošnja na 0,4 kV* naponu iznosi 42,83 mil. KM,
  - *Javna rasvjeta* (0,4 kV napon) u iznosu 13,85 mil. KM.
- b) *prihod od javnog snabdijevanja* odnose se na kupce koji se snabdijevaju na naponskom nivou 0,4 kV u ukupnom iznosu 429,83 mil. KM, a obuhvata kategorije *Domaćinstva* (iznos 307,96 mil. KM) i *Ostala potrošnja na 0,4 kV* (iznos 121,87 mil. KM uključujući vlastitu potrošnju na tom naponu);
- c) *prihod od rezervnog snabdijevanja* od 0,55 mil. KM, a odnosi se na manji broj kupaca na 10 kV naponu;
- d) *prihod po osnovu mrežarine* kupaca (na 35 kV i 0,4 kV naponu) koji su se snabdijevali kod drugih snabdijevača u iznosu 2,50 mil. KM ;
- e) *prihod od neovlaštene potrošnje* u iznosu 0,53 mil. KM od čega je 2/3 odnosi na kategoriju *Domaćinstva*, a 1/3 na kategoriju *Ostala potrošnja na 0,4 kV naponu*.

Prihod od prodaje krajnjim kupcima (bez prihoda od drugih snabdijevača i neovlaštene potrošnje) je veći u odnosu na planirani za 11,28 mil. KM ili 1,7%. Kod kategorije *Kupci na 10 kV naponu* prihod i potrošnja su bili iznad planiranog za oko 4% dok je prosječna cijena ostvarena 0,8% ispod planske. Kod *Kupaca na 110 kV naponu* i *Ostalih kupaca na 0,4 kV naponu* ostvarena je za skoro 5% veća prosječna prodajna cijena u odnosu na planiranu s tim da su kod kategorije *Kupci na 110 kV naponu* svi kupci osim *Tvornice Cementa Kakanj* ostvarili manju potrošnju u odnosu na Plan. Kod kategorije *Kupci na 35 kV* i potrošnja i prihod su ostvareni iznad plana, dok je kod kategorije *Javna rasvjeta* potrošnja blizu planirane, a prihod ostvaren ispod Plana zbog niže (1,1%) prosječne cijene u odnosu na planiranu. Kod kategorije *Domaćinstva* ostvarena potrošnja i prihod su bili ispod planiranih kao i ostvarenja iz 2017. godine. U odnosu na prethodnu godinu posebno je smanjena potrošnja *Domaćinstava* u mjesecima januar, februar i novembar što je očito povezano sa vremenskim prilikama gdje su temperature u tim mjesecima bile dosta niže u 2017. nego u 2018. godini.

Kada su u pitanju prodajne cijene, ostvarena ukupna prosječna cijena kod svih krajnjih kupaca je bila 14,68 F/kWh što je više od planirane prosječne cijene (14,45 F/kWh) za 1,6%. Najveće odstupanje od planskih

cijena se javilo kod kategorije *Kupaca na 110 kV naponu* gdje je ostvarena prosječna cijena (10,83 F/kWh) bila za 4,7% viša u odnosu na planiranu, dok je kod kategorije *Ostala potrošnja na 0,4kV naponu* procenat uvećanja u odnosu na Plan iznosio 4,5%. Kod ostalih kategorija ostvarena prosječna cijena je blizu planirane (odstupa do +/- 1%). U odnosu na 2017. godinu bilježi se rast prosječne cijene kod svih kategorija krajnjih kupaca gdje prosječno povećanje iznosi 2,7%. Pri tome je prosječna cijena za *Domaćinstva* ostala skoro identična, što je razumljivo obzirom da nije bilo promjene tarifnih stavova za ovu kategoriju. Najveće povećanje prosječne cijene u odnosu na 2017.godinu ostvareno je kod kupaca na 110 kV naponu (za 13,4%).

Ako se ostvareni prihod od krajnjih kupaca uporedi sa 2017. godinom primjetan je rast prihoda od 2,8%, gdje je došlo do simboličnog rasta količine prodaje (za 0,1% odnosno 4,4 GWh) dok je prosječna prodajna cijena veća za 2,7% što je ključni faktor povećanja prihoda. Ipak, treba reći da se prosječna prodajna cijena za krajnje kupce za 2018. godinu zapravo manja (za 0,9%) u odnosu na prosjek iz 2015. godine obzirom da je nakon otvaranja tržišta došlo do smanjenja cijena na tržišnom snabdjevanju tokom 2016. i 2017. godine.

Ako iznose prihoda od krajnjih kupaca posmatramo po distributivnim podružnicama, kod podružnica ED Tuzla (3,8%) i ED Zenica (2,1%) prihod je bio dosta veći od planiranog što je rezultat ostvarenog porasta obima prodaje. U podružnici ED Bihać realizirano je 100,9% planiranog prihoda, u podružnici ED Sarajevo 100,3% dok je ED Mostar imala manju realizaciju (98,5%) prihoda u odnosu na Plan. U odnosu na 2017. godinu kod svih podružnica je ostvaren porast prihoda (najviši procent rasta u ED Tuzla) s tim da je kod 3 podružnice (ED Sarajevo, ED Bihać i ED Mostar) ostvaren manji obim prodaje, ali uz veće prodajne cijene.

Iznosi, učešća i pokazatelji posmatrano po distributivnim podružnicama, a vezano za ostvarenje prihoda od krajnjih kupaca na distributivnoj mreži daju se u sljedećoj tabeli (donji podaci ne uključuju prihod od neovlaštene potrošnje kao ni prihod po osnovu mrežarine kupcima drugih snabdjevača):

Podružnica / Pokazatelji	ED Bihać	ED Mostar	ED Sarajevo	ED Tuzla	ED Zenica	Ukupno
Iznos prihoda (mil. KM)	70,73	35,36	203,63	175,33	156,74	641,80
Učešće prihod distr. kupci (%)	11,0	5,5	31,7	27,3	24,4	100,0
Prodana količina (GWh)	451,7	228,0	1.344,6	1.198,6	1.027,2	4.250,1
Prosječna cijena (F/kWh)	15,66	15,51	15,14	14,63	15,26	15,10

Također, u nastavku se daje pregled strukture prodaje krajnjim kupcima razložen na energiju i mrežarinu s tim da prihod i prosječna cijena uključuju i dio koji se odnosi na tarifni element *Mjerno mjesto (MM)*.

STRUKTURA PRODAJE ENERGIJA	Ostv 2018.			Ostv 2017.			Ostv 2016.			Ostv 2015.		
	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod
	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil. KM	GWh	F/kWh	mil. KM	GWh	F/kWh	mil. KM
<u>Krajnji kupci</u>												
- kupci na 110 kV	464,3	9,49	44,1	485,3	8,20	39,8	458,0	8,62	39,5	449,6	9,05	40,7
- kupci na 35 kV	303,9	9,61	29,2	286,7	8,71	25,0	274,8	8,77	24,1	274,5	8,86	24,3
- kupci na 10 kV	860,0	10,49	90,2	830,1	9,61	79,7	790,4	10,65	84,2	827,4	11,29	93,4
- domaćinstva	2.110,7	7,46	157,5	2.141,8	7,44	159,4	2.132,4	7,44	158,7	2.121,2	7,40	156,9
- ostali 0,4 kV	893,7	10,58	94,6	885,0	10,50	93,0	856,2	10,88	93,1	829,5	11,07	91,8
- javna rasvjeta	81,9	9,08	7,4	81,2	7,46	6,1	80,4	7,44	6,0	77,4	8,62	6,7
Ukupno krajnji kupci (SNB)	4.714,4	8,97	422,9	4.710,1	8,56	403,0	4.592,3	8,83	405,6	4.579,5	9,04	413,8

STRUKTURA PRODAJE	Ostv 2018.			Ostv 2017.			Ostv 2016.			Ostv 2015.		
	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod
	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil. KM	GWh	F/kWh	mil. KM	GWh	F/kWh	mil. KM
MREŽARINA												
<u>Krajnji kupci</u>												
- kupci na 110 kV	464,3	1,34	6,2	485,3	1,35	6,6	458,0	1,38	6,3	449,6	1,49	6,7
- kupci na 35 kV	303,9	2,28	6,9	286,7	2,34	6,7	274,8	2,32	6,4	274,5	2,41	6,6
- kupci na 10 kV	860,0	3,37	29,0	830,1	3,36	27,9	790,4	3,39	26,8	827,4	3,39	28,0
- domaćinstva	2.110,7	7,13	150,5	2.141,8	7,13	152,6	2.132,4	7,13	152,0	2.121,2	7,13	151,2
- ostali 0,4 kV	893,7	7,85	70,1	885,0	7,91	70,0	856,2	7,94	68,0	829,5	7,95	66,0
- javna rasvjeta	81,9	7,84	6,4	81,2	7,84	6,4	80,4	7,83	6,3	77,4	7,82	6,1
Ukupno krajnji kupci (SNB)	4.714,4	5,71	269,2	4.710,1	5,74	270,1	4.592,3	5,79	265,8	4.579,5	5,78	264,6

Iz prethodnih tabela vidljivo je povećanje prosječne cijene komponente energije koja je u odnosu na 2017 godinu u prosjeku veća za 4,8% što je posebno izraženo kod kupaca na tržišnom snabdijevanju, dok je u odnosu na 2016. godinu odstupanje bilo dosta manje. Tarifni element *Mjerno mjesto* ne učestvuje značajno u prihodu i cijeni komponente energije kod kupaca na visokom i srednjem naponu. Kod kupaca na niskom naponu, učešće prihoda po osnovu MM je posebno izraženo kod kategorije *Domaćinstva*, a bez prihoda po ovom tarifnom elementu prosječna cijena energije bi za ovu kategoriju iznosila ispod 6,30 F/kWh. Inače, skoro 90% ukupnog prihoda po osnovu *Mjernog mjesta* se ostvari kod kategorije *Domaćinstva*. Što se tiče mrežarine tu nije bilo većih promjena što je i razumljivo obzirom da se nisu mijenjale tarife za distributivnu mrežarinu kao ni za prenos i rad NOS-a.

6.1.1.2 Prihod od prodaje električne energije na tržištu

Prihod od prodaje električne energije na tržištu realizovan kroz djelatnost trgovine ostvaren je u zbirnom iznosu od 264,75 mil. KM i veći je od Plana za 2,03 mil. KM ili za 0,8%. Ovdje treba napomenuti da je u ovom izvještaju ostvarena prodaja energije za pokriće prenosnih gubitaka i kompenzaciju neželjenih odstupanja tretirana kao prihod u vezi pomoćnih usluga (iako je ta usluga ponuđena i ugovorena na tržišnim osnovama) dok je u planu ova energija bila planirana (kao bilansni višak iz EEB-a) u okviru kratkoročne prodaje na tržištu. Kod dugoročne prodaje su realizirane veće količine u odnosu na Plan, za kratkoročnu prodaju vlastite električne energije ostvarena veća prosječna cijena, dok je prodaja po osnovu *UPTS-a* bila manja u odnosu na planiranu.

Ako posmatramo po državi kupca, onda se 237,32 mil. KM prihoda iz ove grupe odnosi na kupce iz BiH (uključujući prihod od prodaje energije po osnovu *UPTS-a*) dok se preostalih 27,43 mil. KM odnosi na izvoznu prodaju električne energije kupcima sa sjedištem izvan BiH.

Ako se energija prodana kroz djelatnost trgovine posmatra po vrsti prodaje onda je struktura ostvarenog prihoda sljedeća:

- prihod od dugoročne prodaje 126,24 mil. KM,
- prihod od kratkoročne prodaje vlastite energije 82,54 mil. KM,
- prihod po osnovu *UPTS-a* 17,55 mil. KM (uključujući i mrežarinu u iznosu 2,77 mil. KM),
- prihod po osnovu kupoprodaje (također kratkoročnog karaktera) 38,42 mil. KM.

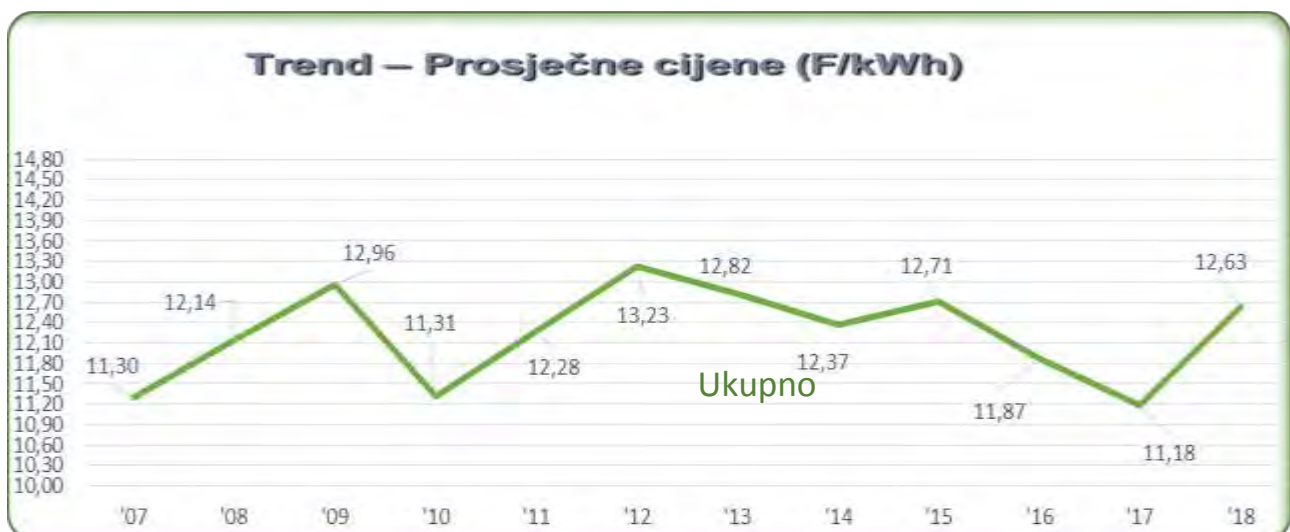
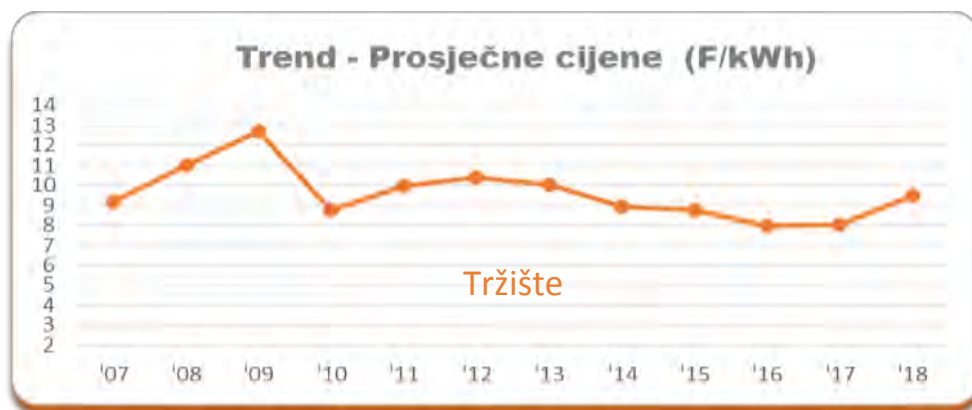
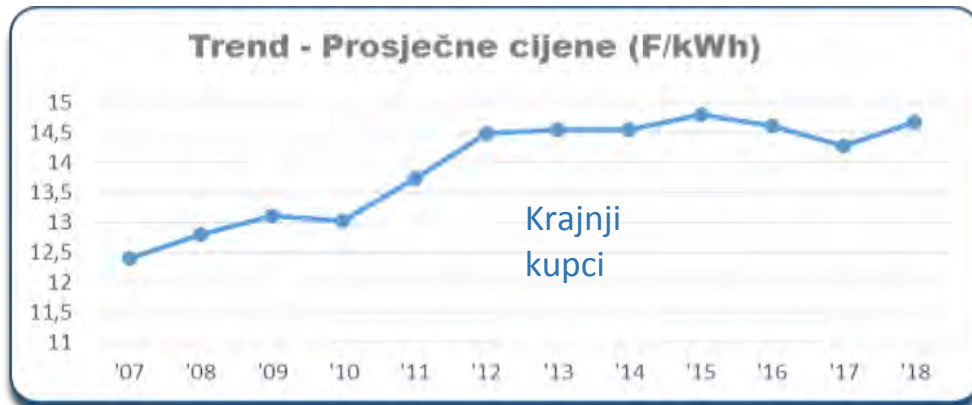
Prosječna prodajna cijena po osnovu dugoročne prodaje iznosi 8,77 /kWh i viša je u odnosu na planiranu (8,59 F/kWh) za 2,0%, dok je za 16,0% viša u odnosu na prosječnu cijenu dugoročne prodaje u 2017. godini.

Prosječna prodajna cijena po osnovu kratkoročne prodaje vlastito proizvedene energije iznosi 9,91 F/kWh i viša je, kako u odnosu na planiranu (8,92 F/kWh), tako i u odnosu na prosječnu cijenu kratkoročne prodaje postignutu u 2017. godini (8,27 F/kWh).

Kada je u pitanju prodaja po osnovu ugovora o poslovno tehničkoj saradnji (*UPTS*) ostvaren je manji obim prodaje u odnosu na Plan i 2017. godinu obzirom na promjenjeni koncept ugovora sa ERS gdje se ne vrši

kupovina i prodaje energije na srednjem i niskom naponu već se samo obračunava distributivna mrežarina. Treba napomenuti da se dio isporuka/prodaje odnosi na isporuke sa distributivne mreže (što prihodovno uključuje i distributivnu mrežarinu) što treba imati na umu kada se prodajna cijena za ovaj vid prodaje poredi sa ostalim cijenama.

Prihod po osnovu kupoprodaje energije je ostvaren u iznosu od 38,42 mil. KM za prodaju 362,9 GWh kupljene energije. Prihodi, troškovi i pozitivni efekti po osnovu kupoprodaje električne energije su bili značajno veći od planiranih gdje je ostvarena prosječna prodajna cijena za 20,7% veća od prosječne nabavne te je ostvaren pozitivan efekat od preko 6,5 mil. KM. Iako je obim kupoprodaje, izraženo u energiji, bio za 65% manji nego u 2017. godini, ostvareni pozitivni efekat same kupoprodaje je bio veći u odnosu na efekat od prethodne godine. (4,3 mil. KM).

Iz prethodnih dijagrama vidljivo je da su prosječne prodajne cijene za krajnje kupce od 2010. -2015. godine imale trend rasta zatim je u 2016 i 2017 godini došlo do njihovog smanjenja da bi u 2018 godini ponovo počele rasti. S druge strane, prosječne cijene kod djelatnosti trgovine od 2013. do 2017. godine imale su trend pada, ali u 2017. godini dolazi do rasta koji se nastavio i u 2018. godini.

U idućoj tabeli data je **Struktura prodaje električne energije** (uključena je prodaja kroz djelatnosti snabdijevanja i trgovine) za izvještajni period uz uporedbu sa Planom i ostvarenjem 2017.godine, te procentima udjela u prihodu od prodaje električne energije.

STRUKTURA PRODAJE vrsta prodaje	Ostv 2018.				Plan 2018.				Ostv 2017.			
	Energija	Cijena	Prihod	udio	Energija	Cijena	Prihod	udio	Energija	Cijena	Prihod	udio
	GWh	F/kWh	mil.KM	%	GWh	F/kWh	mil. KM	%	GWh	F/kWh	mil. KM	%
Krajnji kupci												
- kupci na 110 kV	464,3	10,83	50,3	5%	477,2	10,34	49,4	5%	485,3	9,55	46,4	4%
- kupci na 35 kV	303,9	11,89	36,1	4%	285,3	11,91	34,0	4%	286,7	11,05	31,7	3%
- kupci na 10 kV	860,0	13,85	119,2	12%	822,8	13,96	114,9	12%	830,1	12,97	107,6	10%
- domaćinstva	2.110,7	14,59	308,0	31%	2.171,8	14,48	314,6	33%	2.141,8	14,57	312,0	30%
- ostali 0,4 kV	893,7	18,43	164,7	17%	872,6	17,63	153,8	16%	885,0	18,41	163,0	16%
- javna rasvjeta	81,9	16,92	13,9	1%	82,9	17,12	14,2	1%	81,2	15,30	12,4	1%
Ukupno krajnji kupci (SNB)	4.714,4	14,68	692,1	70%	4.712,6	14,45	680,8	72%	4.710,1	14,29	673,1	65%
Tržišna prodaja												
Dugoročna prodaja	1.440,2	8,77	126,2	13%	917,1	8,59	78,8	8%	1.884,6	7,56	142,4	14%
Kratkoročna prodaja	832,5	9,91	82,5	8%	1.572,0	8,92	140,3	15%	737,5	8,27	61,0	6%
Prodaja po osnovu UPTS	161,2	10,89	17,6	2%	197,0	10,46	20,6	2%	194,3	10,38	20,2	2%
Kupoprodaja	362,9	10,59	38,4	4%	240,0	9,60	23,0	2%	1.527,0	8,01	122,3	12%
Prodaja u vezi pom. usluga	290,4	9,79	28,4	3%	58,8	8,35	4,9	1%	263,3	8,74	23,0	2%
Ukupno tržišna prodaja (TRG)	3.087,1	9,50	293,2	30%	2.984,9	8,97	267,6	28%	4.606,7	8,01	368,8	35%
Ukupno prodaja električne energije*	7.801,5	12,63	985,3	100%	7.697,4	12,32	948,4	100%	9.316,8	11,18	1.041,9	100%

*nisu obuhvaćeni prihodi po osnovu neovlaštene potrošnje, prihod od distributivne mrežarine za kupce drugih snabdijevača.

6.1.1.3 Prihod od pomoćnih usluga (energija i kapaciteti)

Prihodi od pomoćnih usluga iznose 37,23 mil. KM i veći su u odnosu na Plan za 24,37 mil. KM. Ovdje treba napomenuti da nije bio planiran (kao takav) prihod od pomoćne usluge prodaje energije za pokrivanje prenosnih gubitaka i kompenzaciju neželjenih odstupanja. Prihod od prodaje ove energije bio je obuhvaćen planom prihoda od tržišne prodaje, ali je na tenderu koji je NOS BiH proveo pred kraj 2017. godine EP BiH pobjedila kao najbolji ponuđač za 8 mjeseci pojedinačno te ugovorila ovu uslugu za period maj – decembar 2018. godine. Pružanjem ove usluge isporučeno je 238,57 GWh te ostvaren prihod od 24,37 mil. KM.

Pored navedenog prihod na ime pomoćnih usluga se odnosi i na:

- prihod po osnovu isporučene energije u vezi drugih pomoćnih usluga: 4,05 mil. KM (aktivacija energije po osnovu sekundarne i tercijarne regulacije, te energija debalansa, isporučeno u sumi 51,8 GWh),
- prihod po osnovu rezervisanih kapaciteta za pomoćne usluge: 8,81 mil. KM (od čega 6,46 mil. KM kapacitet za sekundarnu regulaciju i 2,35 mil. KM po osnovu kapaciteta za tercijarnu regulaciju)

Prihod po osnovu kapaciteta za sekundarnu regulaciju realizovan je 107,3% u odnosu na ugovoreni/ planirani iznos dok kod tercijarne regulacije indeks realizacije ugovora/plana iznosi 121,8%. Prihodi po osnovu kapaciteta smanjeni u odnosu na 2017. godinu, ali se ipak radi o značajnim iznosima koje Društvo ostvaruje pružajući ove usluge EES-u BiH zahvaljujući svojim tehničkim i ljudskim kapacitetima.

6.1.2 Prihod od prodaje tehnološke pare, toplotne energije i nus proizvoda

Prihod od prodaje tehnološke pare, toplotne energije i nus proizvoda ostvaren je u iznosu od 14,67 mil. KM i obuhvata prihod po osnovu:

- prodaje tehnološke pare u iznosu od 3,14 mil. KM;
- prodaje toplotne energije (para za grijanje) u iznosu od 9,94 mil. KM;
- prodaje sporednih i nus proizvoda (uglavnom šljaka i pepeo) u iznosu od 1,58 mil. KM.

Ovi prihodi su manji za 3,45 mil. KM ili 19,1% u odnosu na Plan prvenstveno zbog manje isporuke toplotne energije (za 24,8%), a što ima veze i sa blažim temperaturama tokom zimskih mjeseci u 2018. godini. Svi prihodi iz ove stavke ostvareni su u termoelektranama i to u TE Tuzla 12,27 mil. KM, a u TE Kakanj 2,40 mil. KM. U odnosu na 2017. godinu prihodi na ovoj stavci su smanjeni za 1,6 % zbog smanjenja iznosa prihoda od prodaje toplotne energije, ali je ostvareno povećanje u odnosu na 2015. i 2016. godinu.

6.1.3 Prihodi od prodaje materijala i usluga

Prihodi od prodaje materijala i usluga iznose 27,05 mil. KM i ostvareni su iznad Plana za 0,96 mil. KM (ili za 3,7%), dok su u odnosu na 2017. godinu manji 0,7%. Najveći dio ovih prihoda čini prihod od naknada za priključenje potrošača na elektroenergetski sistem EP BiH u iznosu 17,03 mil. KM, dok ostatak čine prihodi od raznih ostalih usluga (izdavanje elektroenergetskih saglasnosti i razne druge usluge shodno *Općim uslovima za isporuku električne energije*), prihodi od restorana u proizvodnim podružnicama, prihodi od zakupnina prihodi od usluga provizije za naplatu RTV takse i sl. Prihod od naknada za priključenje je manji od planiranog za 0,77 mil. KM ili 4,3 %, a u odnosu na 2017. godinu je manji za 2,4 mil. KM ili 12,4%. U vezi prihoda od naknada priključenja posebno treba istaći podružnicu ED Bihać i ED Zenica kod kojih je Plan premašen, dok je kod podružnica ED Mostar, ED Sarajevo i ED Tuzla realizacija bila manja u odnosu na planiranu. Značajni prihodi u ovoj stavci ostvareni su i po osnovu naknade za povećanje angažovane snage, izdavanja elektroenergetskih saglasnosti i drugih usluga u djelatnosti distribucije, a tu je i svrstan i prihod od isporuke vode sa Brane Snježnica za RiTE Ugljevik (1,42 mil. KM). Također prihodi po osnovu naknada od kablovskih operatera u iznosu 2,70 mil. KM su bili veći od planiranih 35,4%, kao i prihodi po osnovu provizije za naplatu RTV takse od 1,68 mil. KM koji su značajno nadmašili planirane prihode (94,6%).

6.1.4 Prihod od finansiranja

Prihodi od finansiranja za izvještajni period iznose 6,50 mil. KM, te su veći su od planiranih za 2,98 mil. KM ili 84,9%, dok su za 2,72 mil. KM ili 29,5% manji u odnosu na 2017. godinu, jer su tada ostvareni prihodi od pozitivnih kursnih razlika iznosili 3,41 mil. KM, a u 2018. godini iznose svega 0,03 mil. KM. Najveći dio finansijskih prihoda odnosi se na prihode po osnovu deponovanih (*a vista*) i oročenih sredstava kod poslovnih banaka gdje isti zbirno iznose 3,49 mil. KM (veći su od planiranih za 2,94 mil. KM) te prihode od zateznih kamata (2,26 mil. KM, blizu planiranih). Inače Planom poslovanja predviđeno je razoročavnije sredstava zbog finansiranja investicije izgradnje bloka 7 što je razlog da su planirani dosta manji prihodi po osnovu oročenja u odnosu na ranije godine. Kako do razoročenja ipak nije došlo ostvarenje prihoda je višestruko veće od Plana. Dio prihoda iz ove stavke odnosi se i na naplaćene sudske takse, kamate na pozajmice rudnicima i razne ostale finansijske prihode.

6.1.5 Ostali prihodi

Ostali prihodi u ovom izvještajnom periodu iznose 15,24 mil. KM i veći su u odnosu na Plan za 1,92 miliona KM ili za 14,4%. Ključno odstupanje odnosi se na prihode po osnovu:

- ukidanja dugoročnih rezervisanja za sudske sporove u iznosu 1,66 mil. KM,
  - aktuarskih dobitaka od 1,16 mil. KM
- koji su daleko premašili planirane.

Osim navedenog, najznačajnije vrste ostvarenog prihoda na ovoj stavci su sljedeće:

- prihodi od donacija (amortizacija doniranih sredstava i dr. donacije) u iznosu od 7,11 mil. KM;
- naplaćena prethodno otpisana potraživanja (po svim osnovama) u iznosu od 1,72 mil. KM;
- prihodi od prodatog otpadnog i materijala sa demontiranih stalnih sredstava u iznosu od 1,08 mil. KM;

- prihod iz ranijih godina 1,01 mil. KM,
  - prihodi od penala i viškova 0,78 mil. KM
  - prihod od usklađivanja vrijednosti zaliha 0,41 mil. KM,
  - prihod od naplate štete od osiguravajućih društava 0,14 mil. KM,
- Ostali navedeni prihodi iz ove stavke iznose 0,17 mil. KM.

6.2. Troškovi i rashodi

Ukupno ostvareni troškovi i rashodi za 2018. godinu iznose 999,25 mil. KM što je manje od planiranih za 9,78 mil. KM ili 1,0%. prvenstveno zbog manjih troškova materijala za proizvodnju električne energije, kao i troškova amortizacije. U odnosu na 2017. godinu, troškovi i rashodi su manji za 155,20 mil. KM ili 13,4%.

6.2.1 Troškovi materijala za proizvodnju i prevoza uglja

Troškovi materijala za proizvodnju električne energije iznose 348,05 mil. KM, dok troškovi prevoza uglja iznosi 27,14 mil. KM i isti u zbiru čine 37,5% ukupnih troškova i rashoda. Ovi troškovi razloženi po termoelektranama i upoređeni sa proizvodnjom se daju u sljedećem pregledu:

Troškovi i proizvodnja (po stavkama i termoelektranama)	Ostv 2018.	Plan 2018.	Ostv 2017.	index 18/plan	index 18/17
Materijal za proizvodnju TE Kakanj (mil. KM)	142,85	156,19	153,83	91,5	92,9
Prevoz uglja TE Kakanj (mil. KM)	6,64	5,53	5,80	120,0	114,5
<i>Proizvodnja el. energije TE Kakanj (GWh)</i>	2.452,3	2.519,7	2.546,5	97,3	96,3
<i>Proizvodnja topl. energ. TE Kakanj (GWh)</i>	22,4	34,0	22,8	65,8	98,1
Materijal za proizvodnju TE Tuzla (mil. KM)	205,19	220,69	218,44	93,0	93,9
Prevoz uglja TE Tuzla (mil. KM)	20,50	23,28	22,64	88,1	90,6
<i>Proizvodnja el. energije TE Tuzla (GWh)</i>	3.196,0	3.403,9	3.460,8	93,9	92,4
<i>Proizv. tehn.pare i topl. energ. TE Tuzla (GWh)</i>	115,3	140,2	115,7	82,3	99,7
Materijal za proizvodnju ukupno obje TE (mil. KM)	348,05	376,88	372,27	92,3	93,5
Prevoz uglja ukupno obje TE (mil. KM)	27,14	28,82	28,44	94,2	95,4
<i>Proizvodnja el. energije ukupno obje TE (GWh)</i>	5.648,3	5.923,6	6.007,2	95,4	94,0
<i>Proizv. tehn.pare i topl. energ. ukupno TE (GWh)</i>	137,7	174,2	138,5	79,1	99,4

Troškovi materijala za proizvodnju električne energije u TE Tuzla iznose 205,19 mil. KM (manje od Plana za 7,0% jer je i proizvodnja električne energije manja od planirane za 6,1%), a u TE Kakanj iznose 142,85 mil. KM (ispod Plana za 8,5% gdje je proizvodnja električne energije manja u odnosu na planiranu 2,7%). Kod termoelektrane TE Tuzla prosječna cijena nabavljene topline uglja je bila veća od planirane.

Ovi troškovi su varijabilnog karaktera i obuhvataju troškove uglja za proizvodnju električne energije, troškove uglja za proizvodnju tehnološke pare i pare za grijanje, troškove analize uglja, hemikalija i industrijske vode, troškove goriva i maziva za potpalu i podršku vatre, kao i rad buldožera, kalo i rastur uglja, a isti su u logičnoj korelaciji sa ostvarenom proizvodnjom električne energije i sporednih proizvoda.

Ukupni troškovi materijala za proizvodnju su manji od planiranih za 28,83 mil. KM ili 7,7% dok je proizvodnja električne energije u termoelektranama bila manja od planirane za 4,6%. Ukupni specifični utrošak topline iznosio je 11.756 kJ/kWh i bio je manji od planiranog za 0,3%. U TE Tuzla specifični utrošak je iznosio 11.944 kJ/kWh što je više od Plana za 0,5%, dok je u TE Kakanj iznosio 11.511 kJ/kWh što je za 1,4% manje od planiranog utroška. U odnosu na 2017. godinu ukupni specifični utrošak topline je bio manji za 0,5%, a vrlo je značajno i smanjenje troška po osnovu kala uglja.

Ostvareni *Troškovi prevoza uglja* iznose 27,14 mil. KM i manji su od Plana za 1,67 mil. KM ili za 5,8%. U TE Kakanj troškovi prevoza uglja iznose 6,64 mil. KM i veći su u odnosu na planirane za 20,0%. U TE Tuzla troškovi prevoza iznose 20,50 mil. KM i manji su od planiranih troškova 11,9%. Treba napomenuti da je trošak prevoza po toni kod TE Kakanj dosta manji u odnosu na TE Tuzla zbog strukture nabavke, posmatrano po rudnicima, ali je kod obje TE došlo do povećanja prosječne cijene prevoza u odnosu na ranije periode obzirom na promjenu struktura nabavke po rudnicima (veće učešće udaljenijih rudnika).

6.2.2 Troškovi održavanja

Troškovi *Materijala za održavanje* ostvareni su u iznosu 10,58 mil. KM što je manje od Plana za 1,95 mil. KM ili 15,6%. Od navedenog iznosa 5,79 mil. KM se odnosi na djelatnost proizvodnje gdje je odstupanje u odnosu na planirane troškove iznosilo 0,98 mil. KM. Većinom su realizovani planirani remont i dok je na pojedinim blokovima termoelektrana dolazilo do kvarova i ispada. U distributivnim podružnicama troškovi materijala za održavanje iznose 4,78 mil. KM (manje od Plana za 16,6%) gdje se preko 90% odnosi na djelatnosti distribucije. U odnosu na 2017. godinu, troškovi na ovoj stavci su veći za 1,2 %.

Troškovi *Usluga održavanja* iznose 14,79 mil. KM i manji su od Plana za 3,10 mil. KM ili za 17,3% dok su u odnosu na 2017. godinu veći za 2,44 mil. KM ili 19,7%. Od ostvarenog iznosa, na termoelektrane se odnosi 7,58 mil. KM (ili 51,2%) gdje daleko najveći udio imaju troškovi na redovnom i investicionom (remonti) održavanju opreme. Kod distributivnih podružnica ostvareno je 4,87 mil. KM troškova usluga održavanja s tim da su sve podružnice osim ED Bihać imale ostvarenje ispod Plana. Najveći udio u troškovima imaju usluge iskopa i zatrpavanja za elektrodistributivnu mrežu, usluge održavanja poslovnih prevoznih sredstava, kao i usluge investicionog održavanja opreme (brojila).

6.2.3 Troškovi ostalih materijala i usluga

Ova grupa obuhvata sljedeće troškovne stavke:

Ostali troškovi materijala koji iznose 5,30 mil. KM obuhvataju troškove vlastite potrošnje električne energije (2,00 mil. KM), troškove kancelarijskog materijala, troškove goriva i maziva za vozila i sl. Ovi troškovi su manji od planiranih za 1,05 mil. KM ili 16,5%. Najveće uštede u odnosu na plan ostvarene su na troškovima kancelarijskog materijala, materijala utrošenog na novim priključcima, ostalih sirovina i materijala, otpisa HTZ opreme. i auto guma. U odnosu na ostvarenje iz 2017. godine ovi troškovi bilježe povećanje od 2,4%.

Premije osiguranja iznose 2,17 mil. KM i manje su od planiranih za 16,5%. Ovi troškovi se odnose na premije osiguranja:

- imovine (1,72 mil. KM),
- vozila (0,25 mil. KM),
- radnika za ozljede na radu (0,20 mil. KM).

Drugi troškovi usluga iznose 9,69 mil. KM. Najvećim dijelom ovi troškovi se odnose na troškove poštanskih i TK usluga (ostvareni trošak 5,55 mil. KM, prvenstveno se radi o usluzi dostave računa kupcima putem pošte), zatim usluge na izradi i doradi učinaka u TE Tuzla, troškove zakupnine, službenih putovanja, medijske prezentacije i sponzorstva, usluge na istraživačkim aktivnostima (sistemske studije), troškove reprezentacije i sl. Ovi troškovi su manji od planiranih za 2,29 mil. KM ili za 19,1%, dok u odnosu na 2017. godinu bilježe povećanje od 2,3%.

Drugi troškovi poslovanja iznose 7,15 mil. KM i ostvareni su ispod Plana za 22,3%. Ovi troškovi odnose se na razne neproizvodne usluge kao što su:

- zaštitarske i usluge čišćenja,
- komunalne usluge,
- usluge na edukaciji zaposlenika,
- poribljavanje,
- usluge iz oblasti zaštite na radu i protupožarne zaštite,
- intelektualne usluge (advokatske, konsultantske, revizorske,...),

U odnosu na 2017. godinu ovi troškovi su manji za 13,2%.

6.2.4 Troškovi nabavke električne energije i pomoćnih usluga

Ovi troškovi zbirno iznose 107,25 mil.KM što je više od Plana za 8,76 mil. KM ili za 8,9%, dok su u odnosu na 2017. godinu manji za 60,2%. Isti obuhvataju:

- troškove nabavke električne energije u iznosu od 58,41 mil. KM (analitika u narednoj tabeli),
- troškove nabavke energije po osnovu ugovora o poslovno tehničkoj saradnji (UPTS) 14,52 mil. KM,
- troškove nabavke el. energije iz obnovljivih izvora (zakonska obaveza otkupa po regulisanoj cijeni) u iznosu 11,23 mil. KM,
- troškove nabavke od neovisnih proizvođača (pretežno industrijske TE, zakonski obavezan otkup) u iznosu 1,15 mil. KM,
- troškove pomoćnih usluga od 21,94 mil. KM (uključujući nabavku energije u vezi pomoćnih usluga).

Struktura kupovine električne energije u iznosu 58,41 mil. KM

KUPOVINA PO STRUKTURI (bez pomoćnih usluga i UPTS)	2018		
	Ostvarenje	Plan	Index
Kupovina za sanaciju ispada u proizvodnji			
<i>Ukupna kupovina energije (MWh)</i>	223.874	127.200	176,0%
<i>Troškovi od ukupno kupljene energije (mil. KM)</i>	26,58	15,43	172,2%
Kupovina za energetske konsolidacije			
<i>Ukupna kupovina energije (MWh)</i>			
<i>Troškovi od ukupno kupljene energije (mil. KM)</i>			
Kupovina za trgovinu-kupoprodaja			
<i>Ukupna kupovina energije (MWh)</i>	362.889	240.000	151,2%
<i>Troškovi od ukupno kupljene energije (mil. KM)</i>	31,83	21,12	150,7%
UKUPNO			
<i>Ukupna kupovina energije (MWh)</i>	586.763	367.200	159,8%
<i>Troškovi od ukupno kupljene energije (mil. KM)</i>	58,41	36,55	159,8%

Ostvarena količina i troškovi nabavke električne energije su veći od Plana, dok je prosječna cijena po kojoj je energija nabavljena bila u nivou planirane cijene.

U 2018. godini troškovi pomoćnih usluga iznose 21,94 mil. KM, a odnose se na:

- troškove pomoćnih usluga - sistemska usluga u iznosu 14,97 mil. KM,
- troškove nabavke električne energije u vezi pomoćnih usluga u iznosu 6,65 mil. KM,
- troškove pomoćnih usluga - ostale usluge 0,32 mil. KM.

U ukupnim troškovima pomoćnih usluga najveći iznos ima trošak sistemske usluge koji se plaća u korist NOS-a BiH, a istim se podmiruju troškovi usluga regulacije i pokriva prenosnih gubitaka u Elektroenergetskom sistemu BiH s tim da je značajno učešće i prihod po osnovu pružanja pomoćnih usluga ostvarila upravo EP BiH.

6.2.5 Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije iznose 150,26 mil. KM, što čini 15,0% ukupnih troškova i rashoda Društva za 2018. godinu. Ostvareni troškovi amortizacije su manji od planiranih za 6,79 mil. KM ili za 4,3% jer su planirana veća ulaganja i kolaudacije pred kraj 2017. i tokom 2018. godini pa se očekivalo da efekti tih kolaudacija budu nešto veći od amortizacije stalnih sredstava kojima je prestao obračun amortizacije tokom 2018. godine. Najveći trošak amortizacije odnosi se na amortizaciju građevinskih objekata u iznosu 67,76 mil. KM i amortizaciju postrojenja i opreme u iznosu 63,79 mil. KM. Posmatrajući ove troškove prema djelatnostima može se konstatovati da su najveći troškovi amortizacije u djelatnosti proizvodnje (86,46 mil. KM) i u djelatnosti distribucije (57,22 mil. KM). U odnosu na 2017. godinu troškovi amortizacije su manji za 0,4%,

što je rezultat smanjenja troškova amortizacije u TE Kakanj i u Direkciji, dok je u HE na Neretvi došlo do povećanja troškova amortizacije zbog obračuna amortizacije dijela opreme po funkcionalnom metodu obzirom na njeno korištenje (trošenje) u povećanom obimu proizvodnje.

6.2.6 Troškovi mrežarina i naknada za NOS

Ovi troškovi su ostvareni u iznosu od 49,81 mil. KM i odnose se na

- troškove prenosa električne energije (42,63 mil. KM), gdje se 38,13 mil. KM odnosi na isporuke krajnjim kupcima na distributivnoj mreži, a 4,50 mil. KM na isporuke kupcima na mreži prenosa,
- troškove naknada za rad NOS-a BiH u iznosu 2,56 mil. KM,
- troškovi korištenja mreže za krajnje kupce u iznosu 4,62 mil. KM gdje se evidentiraju troškovi mrežarine kod kupovine energije od drugih elektroprivreda u BiH po osnovu isporuka na SN mreži iz UPTS-a.

Troškovi mrežarina i naknada za NOS odstupaju od Plana u mjeri u kojoj odstupaju i potrošnja krajnjih kupaca. U odnosu na plan ovi troškovi su nominalno veći, jer su troškovi korištenja mreže za isporuke krajnjim kupcima bili planirani na planskoj stavci *Troškovi nabavke električne energije i pomoćnih usluga* (gdje su bili evidentirani i ranijih godina). Međutim, kako je promjenjen koncept Ugovora o PTS sa EPRS, evidentiranje ovih troškova je prebačeno na ovu plansku stavku.

6.2.7 Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih obuhvataju *Troškove plata i Druge troškove rada*.

Troškovi *plata i naknada plata* iznose 151,72 mil. KM i u nivou su planiranih troškova. Inače ukupno isplaćena sredstava za plate (pored troškova tekućeg rada obuhvataju i plate za rad na investicijama u iznosu 3,28 mil. KM) iznose 155,00 mil. KM, dok su planom predviđena sredstva u iznosu od 155,13 mil. KM (realizacija 99,9%). Izdaci za vlastiti rad na investicijama su uglavnom vezani za djelatnost distribucije. Prosječno isplaćena neto plata po zaposlenom (sa porezom) u EP BiH za 2018. godinu iznosi 1.804 KM. i veća je za 2,5% u odnosu na prosječno isplaćenu platu za 2017. godinu, a što je pretežno rezultat povećanja procenta dodatka na staž u skladu sa primjenom novog KGU od jula 2018. godine. Međutim povećanje procenta dodatka na staž je kompenzovano smanjenjem broja zaposlenih, a treba istaći i smanjenje obima isplata po osnovu prekovremenog rada u odnosu na prethodne godine.

Drugi troškovi rada u ovom periodu iznose 21,16 mil. KM i veći su od Plana za 0,7%, a najvećim dijelom obuhvataju naknade (u bruto iznosu, uključujući poreze i doprinose na oporezivi iznos) koje se isplaćuju zaposlenicima po osnovu Pravilnika o radu Društva na ime naknada za topli obrok (15,41 mil. KM), naknade za godišnji odmor (regres, 1,93 mil. KM), prevoz radnika (2,33 mil. KM), novčane pomoći radnicima. Pored navedenog na ovoj stavci su evidentirane naknade članovima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju (0,20 mil. KM) naknada pripravnici i sl. U odnosu na 2017. godinu troškovi iz ove stavke su veći za 1,9% obzirom da je od drugog polugodišta 2018 godine povećan iznos naknade za topli obrok prema novom Kolektivnom granskom ugovoru. Isplata za stimulativne otpremnine realizirana sa 46,8% planiranog iznosa zbog manjeg broja radnika koji su prekinuli radni odnos po ovom osnovu.

6.2.8 Troškovi dažbina

Obuhvataju sljedeće troškove:

Vodoprivredne naknade u iznosu 28,05 mil. KM odnose se na troškove vodnog doprinosa, naknade za zaštitu voda, doprinosa za korištenje hidroakumulacionih objekata, te troškove kantonalne naknade od posebnog značaja za HNK. Ovi troškovi su veći od Plana za 2,38 mil. KM ili za 9,3%, a ključni razlog je veća proizvodnja hidroelektrana od planirane proizvodnje. Preko 95% ovih naknada je varijabilnog karaktera i plaćaju se shodno ostvarenoj proizvodnji, prvenstveno u podružnici HE na Neretvi kod koje su posebno veliki (u sumi preko 25 miliona KM) troškovi doprinosa za korištenje hidroakumulacionih objekata i troškovi vodne naknade od posebnog značaja za HNK.

Razne dažbine, naknade i članarine obuhvataju troškove raznih naknada (naknade za korištenje građevinskog zemljišta i komunalne naknade, članarine privrednim komorama, naknada za zagađenje zraka, naknade za NOS, FERK, RAK i dr.) gdje su troškovi ostvareni u iznosu 22,44 mil. KM pri čemu su manji od planiranih troškova za 1,49 mil. KM ili za 6,2%. Značajnije odstupanje imaju troškovi u vezi sa komunalnim naknadama, doprinosom za građevinsko zemljište te trošak regulatorne naknade za FERK, koji su ostvareni ispod Plana. Također, naknada za zagađenje zraka u iznosu 5,83 mil. KM bila je manja u odnosu na planiranu za 0,09 mil. KM, dok su u ovoj planskoj stavci značajni i troškovi naknade po Zakonu o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda ostvarenih radom termoelektrana od 8,95 mil. KM.

6.2.9 Finansijski troškovi i rashodi

Finansijski troškovi i rashodi ostvareni su u iznosu 5,64 mil. KM i veći su od Plana za 37,0%, a obuhvataju rashode od kamata po kreditima banaka (3,11 mil. KM), negativne kursne razlike (1,43 mil. KM), troškove kamata po osnovu aktuarskog obračuna (0,94 mil. KM) i ostale finansijske rashode (0,16 mil. KM). Do povećanja u odnosu na Plan došlo je pretežno zbog pojave negativnih kursnih razlika, kao posljedica kretanja valutnih kurseva. Iste su se javile zbog rasta kursa jena (kurs povećan za 6,8% u odnosu na KM) i dolara (a posljedično i kursa XDR-a) u mjesecu maju, junu i oktobru. Planom nisu planirane ni pozitivne ni negativne kursne razlike. U odnosu na ukupne kreditne obaveze u stranim valutama negativni efekat iznosi oko 1%. Ako ove rashode posmatramo u odnosu na ostvarenje iz 2017. godine (kada su ostvareni značajni prihodi od pozitivnih kursnih razlika) primjetno je povećanje upravo zbog većih rashoda od negativnih kursnih razlika.

6.2.10 Drugi rashodi

Drugi rashodi za izvještajni period iznose 18,89 mil. KM što je više od Plana za 10,13 mil. KM ili 115,6 %. Ovi troškovi se odnose na:

- rashode po osnovu otpisa i ispravke vrijednosti potraživanja 7,74 mil. KM,
- troškove i rashode iz ranijih godina 5,52 mil. KM,
- rashode od gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava 2,23 mil. KM,
- rashode po osnovu otpisa neupotrebljivih zaliha 1,87 mil. KM,
- ostale rashode 0,67 mil. KM
- kazne, penale naknade šteta u iznosu 0,45 mil. KM
- ostalo (zbirno) 0,41 mil. KM.

Najznačajnije odstupanje (prekoračenje) u odnosu na Plan imaju rashodi po osnovu umanjenja vrijednosti potraživanja, gdje je evidentirano ukalkulisavanje umanjenja vrijednost avansa rudnicima iz 2013 i 2014. godine u iznosu 6,67 mil. KM, a što nije bilo planirano. Također, troškovi i rashodi iz ranijih godina su bili višestruko veći u odnosu na planirane.

6.2.11 Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja ostvareni su u iznosu od 19,15 mil. KM što je više od Plana za 13,42 mil. KM, a odnose se na troškove rezervisanja po osnovu:

- neiskorištenog godišnjeg odmora 4,94 mil. KM,
- sudskih sporova koji se trenutno vode 8,37 mil. KM,
- aktuarskih obračuna vezano za isplate otpremnina i jubilarnih nagrada zaposlenicima, kao i isplate po osnovu smrtnih slučajeva penzionisanih zaposlenika (primjena MRS 19) 3,77 mil. KM,
- demontaže stalnih sredstava u termoelektranama 1,27 mil. KM,
- ostalih rizika i troškova 0,80 mil. KM,

a što je obaveza Društva u skladu sa važećim Međunarodnim računovodstvenim standardima.

U skladu sa MRS 19 „Primanja zaposlenih“ koji nalaže da se dani odmora priznaju kao obaveza u periodu na koji se odnose u koliko nisu iskorišteni od strane zaposlenika, izvršeno je rezervisanje po osnovu neiskorištenog godišnjeg odmora.

U skladu sa Odlukom Uprave Društva o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda MRS 37 (Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva) u pravnim sporovima u kojima je JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo tužena, proveden je postupak rezervisanja sredstava po osnovu pokrenutih sudskih sporova. Najznačajniji sudski sporovi odnose se na:

- tužbu ZE DO Kantona u vezi sa Odlukom o visini naknade za zagađenje zraka iz termoenergetskih postrojenja;
- tužbu Norfish Blagaj d.o.o. Mostar u vezi naknade štete koja je prouzrokovana na ribogojilištima;
- rješenje Službe za prostorno uređenje, komunalne djelatnosti, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina Općine Prozor-Rama za komunalnu naknadu za otvoreni prostor (skladišta, hidro akumulacija) - podružnica HE na Neretvi;
- tužba protiv Rješenja Odjela za privredu, komunalne i inspeksijske poslove Grada Mostara kojim je utvrđena obaveza plaćanja komunalne naknade za HE Salakovac i HE Grabovica počevši od 01.06. 2010;
- tužbe za naknadu šteta koje su nastale kao posljedica visokog napona,
- upravni sporovi u vezi komunalnih naknada za mrežu i sl.

U okviru rezervisanja za troškove po započetim sudskim sporovima protiv preduzeća izvršeno je rezervisanje i za troškove postupka arbitraže u vezi raskida ugovora za izgradnju HE Vranduk (0,99 mil. KM)

6.3. Naplata prihoda

Stepen naplate isporučene električne energije po osnovu snabdijevanja električnom energijom distributivnih i kvalifikovanih kupaca ostvaren je u procentu od 95,5% i predstavlja odnos naplaćenog i fakturisanog prihoda u tekućoj godini gdje su u izračun uključena potraživanja iz ranijih godina i utužena potraživanja (kao nazivnik) i uplate po računima (kao brojnik). Ovaj procenat naplate veći je za 0,7% od ostvarenog u 2017. godini (94,8%).

U narednoj tabeli daje se hronološki prikaz stepena naplate isporučene električne energije od distributivnih i kvalifikovanih kupaca za posljednjih nekoliko godina, a može se reći da je procenat ostao na nivou prethodnih godina.

godina	2011.	2012.	2013	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
stepen naplate	95,4	95,0	94,2	95,8	95,0	95,4	94,8	95,5

Kumulativni stepen naplate po distributivnim podružnicama je različit i kreće se od 87,3% u podružnici ED Mostar, do 99,2% u podružnici ED Bihać i povećan je u odnosu na 2017. godinu, a što se vidi u niže navedenoj tabeli:

Red.broj	Podružnica JP EP BiH	2018	2017.
		%	%
1.	ED Sarajevo	97,3	96,2
2.	ED Tuzla	97,9	97,0
3.	ED Zenica	94,5	93,6
4.	ED Bihać	99,2	98,8
5.	ED Mostar	87,3	86,7
6.	UKUPNO	96,4	95,5
7.	Direktni kupci (110kV)	85,6	86,2
8.	Σ UKUPNO	95,5	94,8

Stepen naplate prihoda od prodaje električne energije, iskazan kao odnos naplaćenog prihoda i fakturisanog iznosa u tekućoj godini (bez salda nenaplaćenih potraživanja iz ranijih godina), daje još povoljniji procenat naplate koji iznosi 100,6%.

Naplaćena sredstva po osnovu djelatnosti trgovine električnom energijom ostvarena su u 100% iznosu.

6.4. Finansijski rezultat

Finansijski rezultat za 2018. godinu je dobit prije oporezivanja u iznosu od 61,42 mil KM uz napomenu da je planirani finansijski rezultat bila dobit od 15,91 mil. KM. Ovo znači da je rezultat višestruko bolji od planiranog gdje razlika iznosi preko 45 miliona KM. To je posljedica više faktora koji su pozitivno uticali na rezultat poslovanja Društva, ali posebno se, po visini efekta na finansijski rezultat, mogu izdvojiti sljedeći, poređeno sa Planom poslovanja:

- dosta veća proizvodnja HE u odnosu na planiranu i uobičajenu, a zbog povoljnih hidroloških prilika
- manja količina i procenat distributivnih gubitaka u odnosu na planirane,
- ostvarene veće cijene kratkoročne prodaje energije na tržištu kroz djelatnosti trgovine;
- ostvarene veće cijene kod prodaje krajnjim kupcima;
- veći pozitivni efekti vezane trgovine;
- manji troškovi i procenat kalamiteta na utrošeni ugalj;
- značajne uštede na troškovima održavanja i nekim drugim troškovnim stavkama (osiguranje, troškovi reklame i sponzorstva, neproizvodne usluge i dr.);
- manji troškovi amortizacije;
- veći finansijski prihodi po osnovu oročenja slobodnih finansijskih sredstava.

S druge strane, bilo je i negativnih faktora/okolnosti u odnosu na planske pretpostavke, kao što su:

- veća količina kupovine energije za sanaciju ispada;
- manji prihodi od toplotne energije;
- negativan efekat kursnih razlika;
- veći rashodi i troškovi rezervisanja od planiranih.

Ostvareni finansijski rezultat za 2018. godinu je daleko bolji od Plana i ostvarenja iz prethodne godine. On jeste posljedica povoljnih hidroloških prilika, ali bi dobit bila veća od planirane (najmanje dvostruko) čak i da je ostvarena planska proizvodnja energije u hidroelektranama. U skladu sa propisima koji regulišu porez na dobit prije oporezivanja (61,42 mil. KM) obračunat je porez na dobit u iznosu od 9,04 mil. KM te neto dobit neprekinutog poslovanja iznosi 52,38 mil. KM.

U odnosu na 2017. godinu (kada je ostvarena dobit od 0,62 mil. KM), ostvareni rezultat je daleko bolji, iako je ostvaren značajno manji prihod. Smanjenje troškova i rashoda je bilo mnogo veće od smanjenja prihoda, gdje je ključno smanjenje troškova nabavke električne energije koji su bili izuzetno visoki u 2017. godini. Zahvaljujući većoj proizvodnji HE te kontinuiranom sagledavanju energetske prilike u 2018. godini nabavljene su manje (za 579,4 GWh) količine energije za sanaciju ispada i energetske konsolidaciju nego je to bio slučaj u 2017. godini čime su ostvareni troškovi nabavke el.energije za ove namjene bili manji za 65 mil. KM nego u prethodnoj godini. Može se reći da je, umjesto nabavke, 2018. godine tih 579,4 GWh proizvedeno u hidroelektranama (proizvodnja HE je za 595,3 GWh veća nego u 2017. godini). Tako se na osnovu razlike u prosječnoj cijeni nabavke za 2017. godinu i varijabilnim troškovima proizvodnje u HE dolazi do procjenjenog efekta bolje hidrološke situacije od preko 50 miliona KM. Upravo je to ključni razlog puno boljeg finansijskog rezultata nego u 2017. godini. Dodatne pozitivne okolnosti u odnosu na situaciju iz 2017. godine su bile:

- veće prodajne cijene energije u djelatnosti trgovine i snabdijevanja,
- manji distributivni gubici,
- veći prihodi od zakupnina koje plaćaju kablovski operateri i prihodi od provizije za naplatu RTV takse,
- smanjenje specifičnog utroška topline uglja i procenta kalamiteta u termoelektranama.

Bilo je i nepovoljnih okolnosti u odnosu na 2017. godinu kao što su

- veći rashodi i troškovi rezervisanja,
- manji ostali prihodi,
- nepovoljna kretanja valutnih kurseva jena, američkog dolara i XDR-a što je dovelo do rashoda od negativnih kursnih razlika (za razliku od 2017. kada su ostvareni prihodi od kursnih razlika),
- manji prihod od pružanja kapaciteta sekundarne i tercijarne regulacije.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

7.1 Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2018 .GODINE		
	hilj.KM	
A K T I V A	31.12. 2018.	31.12. 2017.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	2.815.550	3.046.958
Nematerijalna sredstva	15.767	18.584
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.356.768	2.444.032
Ostala stalna materijalna sredstva i biološka sredstva	362	563
Dugoročni finansijski plasmani	430.749	574.204
Druga dugoročna potraživanja	10.875	8.590
Dugoročna razgraničenja	1.028	985
TEKUĆA SREDSTVA	556.482	326.986
Zalihe uključujući i date avanse	152.944	124.404
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	102.850	57.673
Kratkoročna potraživanja	134.943	119.702
Kratkoročni finansijski plasmani	149.783	9.731
Potraživanja za PDV	8.973	8.895
Aktivna vremenska razgraničenja	6.989	6.581
POSLOVNA AKTIVA	3.372.032	3.373.945
P A S I V A	31.12. 2018.	31.12. 2017.
KAPITAL	2.968.970	2.989.492
Upisani osnovni kapital	2.236.964	2.236.964
Rezerve (zakonske, statutarne i dr.)	550.446	550.322
Revalorizacione rezerve		
Neraspoređena dobit	181.559	202.205
Gubitak do visine kapitala (gubitak izvještajne godine)		
DUGOROČNA REZERVISANJA	143.779	140.226
DUGOROČNE OBAVEZE	115.678	121.320
ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	-	-
KRATKOROČNE OBAVEZE	86.773	83.788
Kratkoročne finansijske obaveze	13.628	17.193
Obaveze iz poslovanja	53.628	59.418
Obaveze iz specifičnih poslova		
Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja		5
Druge obaveze	3.245	1.569
Obaveze za PDV	5.440	3.501
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	1.792	2.102
Obaveze za porez na dobit	9.040	
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	56.832	39.120
POSLOVNA PASIVA	3.372.032	3.373.945

Aktiva (stalna i tekuća sredstva)

Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Nekretnine, postrojenja i oprema čine najveći dio stalnih sredstava u knjigovodstvenoj vrijednosti od 2.356,77 mil. KM i predstavljaju 83,7% od ukupne vrijednosti stalnih sredstava, odnosno 69,9% vrijednosti aktive.

Struktura stalnih sredstava na dan 31.12.2018. godine daje se u slijedećem pregledu:		hilj. KM
O P I S	31.12. 2018.	
Stalna sredstva i dugoročni plasmani	2.815.550	
Nematerijalna sredstva	15.767	
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.356.768	
Ostala stalna materijalna sredstva i biološka sredstva	362	
Dugoročni finansijski plasmani	430.749	
Druga dugoročna potraživanja	10.875	
Dugoročna razgraničenja	1.028	

Vrijednost *nematerijalnih sredstava* na dan 31.12.2018. godine iznosi 15,77 mil. KM.

Najveću stavku u okviru nematerijalnih sredstava čine softveri u iznosu od 5,15 mil. KM ili 32,7%, dok licence učestvuju sa 2,99 mil. KM ili 19,0%, koncesije u iznosu 4,24 mil. KM. ili 26,9% i nematerijalna sredstva u pripremi u iznosu 2,31 mil. KM.

U okviru *Nekretnina, postrojenja i opreme* najznačajniju stavku predstavljaju građevinski objekti u iznosu od 1.442,29 mil KM, zatim postrojenja i oprema u iznosu od 720,03 mil. KM. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi učestvuju sa 105,70 mil. KM, avansi za dugoročna sredstva sa 0,17 mil. KM, zemljište sa 88,32 mil. KM i stambene zgrade i stanovi sa 0,26 mil. KM.

O P I S	hilj.KM						Ukupno
	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Stambene zgrade i stanovi	Avansi i sredstva u pripremi		
1 Nabavna vrijednost							
Stanje na dan 31.12.2018.	88.320	4.193.492	3.365.330	1.061	105.877		7.754.080
2 Akumulirana amortizacija							
Stanje na dan 31.12.2018	0	2.751.202	2.645.305	805			5.397.312
3 Neto knjig.vrijednost							
Stanje na dan 31.12.2018.	88.320	1.442.290	720.025	256	105.877		2.356.768

Dugoročni finansijski plasmani na dan 31.12.2018.g. iznose 430,75 mil. KM, a odnose se na učešće u kapitalu povezanih i drugih pravnih lica, dugoročne kredite date povezanim pravnim licima i kredite date u zemlji - krediti/zajmovi dati radnicima, ulaganja u dužničke vrijednosne papre i ostale dugoročne finansijske plasmane (dati dugoročni depoziti).

Druga dugoročna potraživanja iznose 10,88 mil. KM i odnose se na potraživanja po dugoročnom reprogramu za toplotnu i električnu energiju, potraživanja od djelova za stambene kredite i ostala dugoročna potraživanja.

Dugoročna razgraničenja na dan 31.12.2018.g. iznose 1,03 mil. KM i odnose se na potraživanja po osnovu unaprijed plaćenih troškova (eksproprijacija zemljišta za mHE Neretvica, urbanističke saglasnosti za mHE, promjene namjene šumskog zemljišta u građevinsko i sl.) i ostala dugoročna razgraničenja (razgraničenje kamate dugoročni reprogram-sporodne djelatnosti toplotna energija)

Tekuća sredstva

Tekuća sredstva iznose 556,48 mil. KM i predstavljaju 16,5% ukupne aktive. U okviru tekućih sredstava sadržane su zalihe, gotovina i gotovinski ekvivalenti, kratkoročna potraživanja i potraživanja za PDV, kratkoročni finansijski plasmani i AVR.

Zalihe obuhvataju sirovine i materijal (ugalj, tečna goriva, elektromaterijal), rezervne dijelove, sitan inventar, auto gume, robu kao i date avanse za nabavku istog. Vrijednost ukupnih zaliha sa avansima iznosi 152,94 mil. KM i povećana je za 28,54 mil. KM ili za 22,9% u odnosu na stanje sa početka godine. U strukturi ukupnih zaliha bez avansa najveći dio se odnosi na zalihe materijala (elektro, mašinski, građevinski i IKT – 28,37 mil. KM) koje u ukupnim zalihama učestvuju sa 18,5%, zalihe rezervnih dijelova (11,44 mil. KM), zalihe uglja sa prevozom i analizom kvaliteta uglja (14,45 mil. KM) učestvuju sa 10,2%, dok se ostale zalihe odnose na zalihe hemikalija, trafo ulja, kancelarijskog materijala, goriva i maziva, ostali potrošni materijal i sl. Važno je napomenuti da su dati avansi (rudnicima) značajna pozicija u okviru *zaliha* (58,8% ukupne vrijednosti klase) te su u odnosu na početak godine povećani za 16,91 mil. KM.

Ukupna potraživanja na datum bilansa iznose 300,69 mil. KM i predstavljaju 8,9% ukupne aktive, a u odnosu na početak godine veća su za 107,5%.

Kratkoročna potraživanja iznose 134,94 mil. KM i u cjelosti se odnose na potraživanja od kupaca- povezanih pravnih lica, kupaca u zemlji i inostranstvu, kao i na druga kratkoročna potraživanja, a veća su za 15,24 mil. KM ili za 12,7%, u odnosu na početak godine.

<i>Struktura potraživanja u EP BiH na dan 31.12.2018. godine daje se u slijedećem pregledu:</i>	hilj. KM	
	31.12.2018.	31.12.2017.
	300.688	144.909
1. Kratkoročna potraživanja (1.1+1.2.+1.3-1.4+1.5-1.6)	134.943	119.702
1.1 Kupci – povezana pravna lica	2.927	4.662
1.2. Kupci u zemlji	164.046	144.517
Kupci u zemlji- redovni	122.047	99.371
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca u zemlji	1.702	4.185
Utruženi kupci u zemlji	40.297	40.961
1.3 Kupci u inostranstvu	1.612	17
1.4. Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji	(42.150)	(43.533)
1.5. Druga kratkoročna potraživanja	11.700	17.367
1.6. Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja	(3.192)	(3.328)
2. Kratkoročni finansijski plasmani	149.783	9.731
3. Potraživanja za PDV	8.973	8.895
4. Aktivna vremenska razgraničenja	6.989	6.581

Kupci u zemlji iskazani u iznosu 164,05 mil. KM, a odnose se na potraživanja od distributivnih potrošača , koje čine pravna i fizička lica i domaćinstva, potraživanja od potrošača na 110 kV (kvalifikovani kupci) i ostalih netarifnih potrošača. Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji iznosi 42,15 mil. KM, te neto potraživanja od kupaca iznose 121,90 mil. KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca u zemlji iznose 1,70 mil. KM, a odnose se na potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 90 dana od datuma dospjeća fakture. U odnosu na početak godine ova potraživanja su manja za 2,48 mil. KM.

Utružena potraživanja od kupaca u zemlji iznose 40,30 mil. KM i u odnosu na početak godine su manja za 0,66 mil. KM. Najveći iznosi odnose se na utružena potraživanja od:

- kupaca za električnu energiju - ostale kategorije potrošnje (19,76 mil. KM),
- kupaca za električnu energiju - velepotrošači (7,52 mil. KM),
- kupaca za električnu energiju - neovlaštena potrošnja domaćinstva (3,40 mil. KM),
- kupaca –tehnološka para i toplotna energija (3,03 mil. KM),
- kupaca za električnu energiju – domaćinstva (2,74 mil. KM),
- kupaca za ostale sporedne djelatnosti (1,70 mil. KM).

Potraživanja od kupaca u inostranstvu od 1,61 mil. KM.povećana su u odnosu na početak godine, a odnose se na potraživanja za prodaju električne energije.

Druga kratkoročna potraživanja, iznose 11,70 mil. KM, a odnose se na potraživanja po osnovu više plaćenih obaveza, potraživanja od uposlenika, potraživanja za obračunate kamate, ostala potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih i drugih institucija i sl., a u odnosu na prethodnu godinu su manja za 5,53 mil. KM. Ispravka vrijednosti drugih potraživanja iznosi 3,19 mil. KM.

Kratkoročni finansijski plasmani iznose 149,78 mil. KM, a odnose se na kratkoročni dio dugoročnih plasmana (kratkoročni depoziti, pozajmice povezanim društvima, reprogram električne energije, kratkoročni dio duga za stambene zajmove i sl).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iznose 102,85 mil.KM i veći su za 45,18 mil.KM u odnosu na početak godine.

Pasiva (sopstveni kapital, dugoročne i kratkoročne obaveze)

Kapital

U finansijskim izvještajima Društva, na dan 31.12.2018. godine, iskazan je slijedeći kapital:	hilj. KM	
	31.12.2018.	31.12.2017.
KAPITAL	2.968.970	2.989.492
Osnovni dionički kapital	2.236.964	2.236.964
Ostale rezerve – statutarne i druge rezerve	550.447	550.323
Neraspoređena dobit	181.559	202.205

Osnovni kapital Društva na dan 31.12.2018. godine iznosi 2.236,96 mil. KM upisanog registriranog osnovnog kapitala podjeljenog na 31.506.541 običnih dionica - pojedinačne vrijednosti 71,00 KM.

Rezerve (statutarne i druge rezerve) na dan 31.12 .2018. godine iznose 550,45 mil. KM.

Neraspoređena dobit iskazana je u iznosu od 181,56 mil. KM i u odnosu na početak godine smanjena je za 20,65 mil. KM. Ova dobit predstavlja:

- neraspoređenu dobit iz ranijih godina u iznosu 129,18 mil. KM,
- neraspoređenu dobiti izvještajne godine u iznosu 52,38 mil. KM.

Neraspoređena dobit iz ranijih godina se sastoji od:

- 34,59 mil. KM zadržane dobiti iz poslovanja,
- 89,39 mil. KM akumulirane dobiti iz efekata procjene i
- 5,20 mil. KM zadržane dobiti za investicije.

Dugoročne i kratkoročne obaveze

Dugoročna rezervisanja iskazana u iznosu 143,78 mil. KM čine dugoročna rezervisanja za troškove i rizike u iznosu 61,89 mil. KM (rezervisanja po započetim sudskim sporovima 12,18 mil. KM, obračunata rezervisanja za primanja zaposlenih po MRS 19 od 32,55 mil. KM, rezervisanja za demontažu objekata u termoelektranama od 17,16 mil. KM) i dugoročna razgraničenja u iznosu 81,89 mil. KM (unaprijed plaćeni i odgođeni prihod Društva iz donacija za primljena stalna sredstva, materijal i novčana sredstva).

Dugoročne obaveze u iznosu od 115,68 mil. KM odnose se na dugoročne kreditne obaveze u iznosu od 115,26 mil. KM (koje su smanjene za 5,37 mil. KM u odnosu na početak godine) i na ostale dugoročne obaveze (stambeni krediti i prodaja stanova) u iznosu od 0,42 mil. KM.

Kratkoročne obaveze iznose 86,77 mil. KM. Najveći dio obaveza odnosi se na obaveze iz poslovanja u iznosu 53,63 mil. KM koje čine obaveze prema dobavljačima u zemlji (26,67 mil. KM), obaveze prema dobavljačima u inostranstvu (1,41 mil. KM) i obaveze prema dobavljačima - povezana pravna lica (7,29 mil. KM). Obaveze za primljene avanse depozite i kaucije iznose 18,19 mil. KM. dok ostale obaveze iz poslovanja iznose 0,07 mil. KM. Ostatak kratkoročnih obaveza u iznosu 33,14 mil. KM odnosi se na

- kratkoročne finansijske obaveze (13,63 mil. KM),
- obaveze za porez na dobit (9,04 mil. KM)
- obaveze za PDV (5,44 mil. KM),
- druge obaveze (3,24 mil. KM) i
- obaveze za ostale poreze i druge dažbine (1,79 mil. KM),

Pasivna vremenska razgraničenja iznose 56,83 mil. KM i obuhvataju ostala kratkoročna razgraničenja, obračunate kamate i obračunate ostale troškove poslovanja.

Iz izloženog Bilansa stanja vidljivo je da ukupna poslovna aktiva (imovina) i poslovna pasiva (kapital i obaveze) EP BiH na dan 31.12.2018. godine iznose 3.372,03 mil. KM i smanjene su za 1,91 mil. KM (ili 0,1%) u odnosu na kraj 2017. godine.

7.2. Izvještaj o novčanim tokovima

Red.br	O P I S		2018.godina	2017.godina
A	GOTOVINSKI TOK IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		<i>hilj. KM</i>	
1.	Neto dobit (gubitak) za period		52.383	620
	<i>Usklađivanje za:</i>			
2.	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	3.063	4.020
3.	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)		
4.	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	147.195	146.897
5.	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	2.209	1.214
6.	Usklađivanje iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)		
7.	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	1.402	(3.258)
8.	Ostala usklađivanja za nenovčane stavke i novčani tokovi koji se odnose na ulagačke i finansijske aktivnosti	+ (-)		
9.	Ukupno (2 do 8)		153.868	148.873
10.	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	(11.625)	9.942
11.	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	(20.771)	18.463
12.	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	(13.747)	(11.453)
13.	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(408)	314
14.	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	(10.357)	6.485
15.	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	11.265	(21.838)
16.	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	17.712	(4.976)
17.	Ukupno (10 do16)		(27.931)	(3.063)
18.	Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti $\Sigma(1+9+17)$		178.320	146.430
B	GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19.	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		80.397	135.204
20.	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	61.609	96.830
21.	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	+		
22.	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+		
23.	Prilivi iz osnova kamata	+		
24.	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+		
25.	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih fin.plasmana	+	18.789	38.375
26.	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		135.032	309.768
27.	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	9.779	47.601
28.	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	13.559	73.156
29.	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	68.666	45.025
30.	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih fin.plasmana	-	43.028	143.985
31.	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)			
32.	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		54.635	174.563
C	GOTOVINSKI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
33.	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		26.518	27.344
34.	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+		

35.	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	2.537	344
36.	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+		364
37.	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	23.981	26.636
38.	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		105.026	41.979
39.	Odlivi iz osnova otkupa dionica i udjela	-		
40.	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	344	
41.	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	12.437	11.259
42.	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-		
43.	Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	-	69.324	5.117
44.	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	22.921	25.603
45.	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)			
46.	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		78.508	14.635
47.	D. UKUPNI PRILIV GOTOVINE (18+31+45)		178.320	146.430
48.	E. UKUPNI ODLIV GOTOVINE (18+32+46)		133.143	189.199
49.	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47 – 48)		45.177	
50.	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48 – 47)			42.769
51.	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		57.673	100.442
52.	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+		
53.	J. Negativne razlike iz osnova preračuna gotovine	-		
54.	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		102.850	57.673

Društvo je u 2018. godini ostvarilo neto priliv gotovine tj. povećanje stanja gotovine u odnosu na kraj prethodne godine za 45,18 mil. KM. Ostvareni neto pozitivan tok od poslovnih aktivnosti je bio veći u odnosu na zbir neto odliva iz finansijskih i ulagačkih aktivnosti, što je dovelo do povećanja gotovine u odnosu na početak 2018. godine. Dio odliva za ulagačke aktivnosti odnosi se na plasmane u finansijske instrumente dugoročne depozite sa mogućnošću prijevremenog razoročenja u skladu sa potrebama očuvanja likvidnosti.

Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti iznosi 178,32 mil. KM i veći je za čak 21,8% u odnosu na ostvareni u 2017. godini. Pasivna vremenska razgraničenja su veća u odnosu na kraj 2017. godine, dok su obaveze u saldu ostale približno iste. Ipak, bilježi se povećanje potraživanja i zaliha što je umanjilo neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti, a time i krajnje stanje gotovine. Neto gotovinski tok iz ulagačke aktivnosti je negativan u iznosu 54,63 mil. KM obzirom na ulaganja, u elektroprivredne djelatnosti i u zavisna društva u vlasništvu EP BIH, te zbog plasmana u dugoročne depozite. Iz finansijske aktivnosti ostvaren je neto odliv gotovine u iznosu 78,51 mil. KM što se pretežno odnosi na odlive po osnovu isplate dividendi, a dijelom i na vraćanje kreditnih sredstava koje je bilo višestruko veće u odnosu na prilive po osnovu povlačenja kredita.

7.3. Finansijski pokazatelji uspješnosti poslovanja

POKAZATELJI BILANSA USPJEHA	Ostvarenje 2018.	Plan 2018.	Ostvarenje 2017.
Proizvodnja električne energije (GWh)	7.245,4	7.342,4	7.009,0
Operativni prihod (hilj.KM)	1.039.078,8	1.008.163,7	1.107.859,6
Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga	997.217,5	963.899,3	1.065.700,5
Prihod od prodaje sporednih proizvoda, materijala i usluga	41.861,3	44.264,5	42.159,0
Gotovinski operativni troškovi (hilj.KM)	824.744,9	839.501,2	988.711,9
- troškovi mat. za proiz. el. energije i prevoz uglja	375.189,7	405.696,6	400.711,3
- materijal i usluge održavanja	25.378,6	30.431,4	22.814,2
- plate i drugi troškovi rada	172.873,5	172.668,3	172.134,4
- zavisni troškovi prodaje *	157.065,5	144.843,5	322.052,9
- troškovi dažbina	50.492,7	49.596,7	41.205,1
- ostali operativni troškovi	43.745,0	36.264,7	29.794,0
EBITDA (hilj. KM)	214.333,9	168.662,5	119.147,6
Prihod od donacija (amort. doniranih sredstava)	6.969,5	7.568,0	7.309,1
Amortizacija (hilj.KM)	150.257,6	157.050,9	150.916,7
EBIT (hilj. KM)	71.045,7	19.179,7	-24.460,0
Operativni koeficijent (op. trošk. + amort.)/op. prihod)	0,932	0,981	1,022
Racio ekonomičnosti (ukupni prihodi /ukupni troš. i ras.)	1,061	1,016	1,001
Radni koeficijent (operativni troškovi /operativni prihod)	0,794	0,833	0,892
Troškovi zaposlenih po radniku	38,93	38,66	38,00
Proizvodnja po radniku	1,63	1,64	1,55
Učešće troškova i rashoda u ukupnom prihodu	94,24	98,45	99,95
Prosječan broj zaposlenih (stanje kraj mjeseca / 12)	4.441	4.466	4.530
Trošak proizvodnje/operativni prihod	36,1%	40,2%	36,2%
Trošak mat. i usluga održavanja/operativni prihod	2,4%	3,0%	2,1%
Trošak rada/operativni prihod	16,6%	17,1%	15,5%
Zavisni troškovi prodaje/operativni prihod	15,1%	14,4%	29,1%
Troškovi dažbina/operativni prihod	4,9%	4,9%	3,7%
Ostali troškovi/operativni prihod	4,2%	3,6%	2,7%

* zavisni troškovi nabavke obuhvataju troškove nabavke električne energije, troškove prenosa električne energije, troškove pomoćnih usluga (sistemska i ostale usluge) i naknade za NOS.

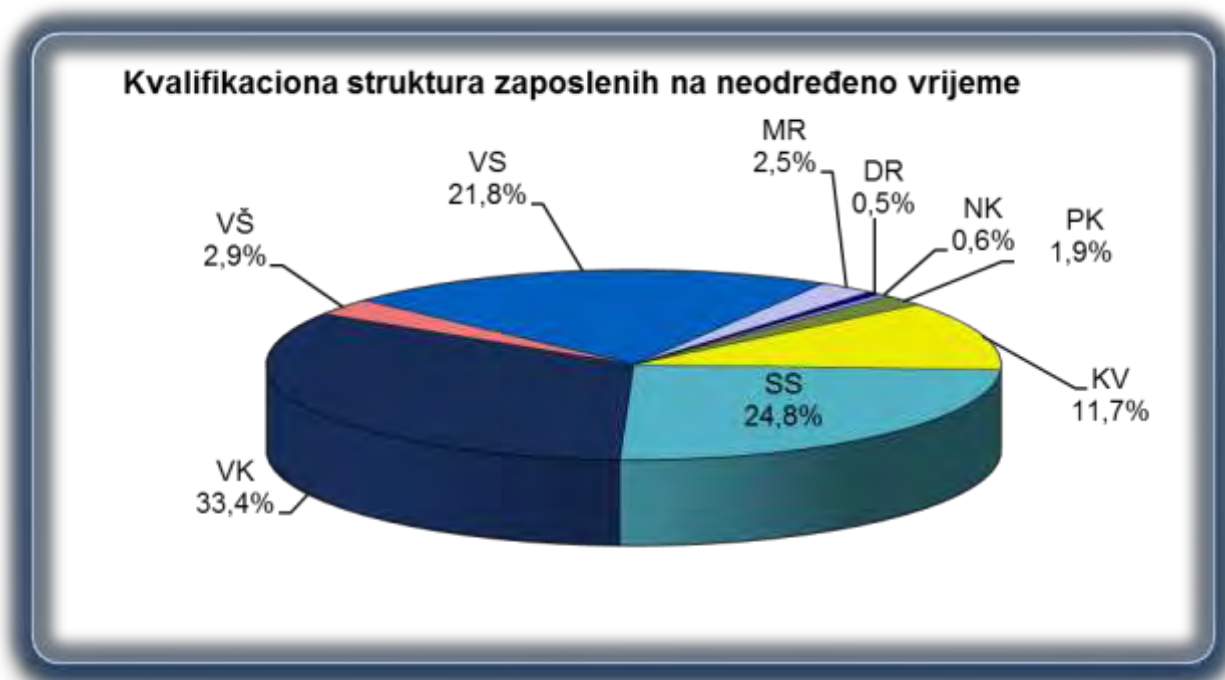
8. REALIZACIJA PLANA LJUDSKIH RESURSA

Praćenje realizacije Planova ljudskih resursa (po djelatnostima, podružnicama, za Direkciju i za Društvo u cjelini) se vršilo u skladu sa novim sistemom planiranja u ovoj oblasti. Na dan 31.12.2018. godine u Društvu je bilo 4.378 zaposlenih, od čega 4.350 na neodređeno vrijeme, 1 radnik na određeno vrijeme, te 7 radnika sa statusom mirovanja ili na neplaćenom odsustvu, dok je u statusu pripravnika bilo 15 lica. Ovo su kategorije koje su fiksno utvrđene planovima. Na broj 4.373 treba dodati i radnike koji se zapošljavaju kao zamjena za radnike koji su privremeno spriječeni za rad (bolovanje) u trajanju dužem od 42 dana i radnica na porodiljskom odsustvu, a njih je 31.12.2018. godine bilo 5, tako da ukupan broj radnika na dan 31.12.2018. godine iznosi 4.378.

Zapošljavanje novih radnika vršeno je u skladu sa *Odlukom o utvrđivanju načina realizacije zapošljavanja novih radnika i pripravnika u JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo*, a prema Planom utvrđenom broju.

Inače, planirana su 104 zapošljavanja novih radnika na neodređeno vrijeme u 2018. godini, a sa 31.12.2018. godine izvršeno je 37 novih zapošljavanja po planu i 19 zapošljavanja novih radnika po osnovu neplaniranih okolnosti (smrt, otkaz i sl., a što ne ulazi u planska ograničenja). Također, u 2018. godini izvršeno je zapošljavanje i 24 nova radnika na neodređeno vrijeme po postupku koji je započeo u 2017. godini a nije bio završen. Ova zapošljavanja ulaze u ukupan broj od 4.378 radnika.

NK	PK	KV	SS	VK	VŠ	VS	MR	DR
24	83	509	1.078	1.452	125	949	107	23

Kod radnika na određeno vrijeme imamo 2 kategorije. Jedna je radnici čije je zapošljavanje izvršeno prema planu zapošljavanja za ovu godinu i njihov broj na dan 31.12.2018. godine iznosi 34 (od 59 planiranih). Druga kategorija su radnici koji se zapošljavaju radi zamjene radnika koji su privremeno spriječeni za rad (bolovanje) u trajanju dužem od 42 dana i radnica na porodiljskom odsustvu i njih je do 31.12.2018. godine zaposleno 9 i ova kategorija ne ulazi u planska ograničenja.

U 2018. godini planirano je zapošljavanje 52 pripravnika, a do 31.12.2018. godine u Društvu je zaposleno 17 pripravnika.

U izvještajnom periodu bilo je 212 prestanka ugovora o radu po svim osnovama (po sili zakona radi odlaska u penziju, smrt zaposlenika, sporazumni prestanci, otkaz zaposlenika, otkaz poslodavca i istek ugovora o radu na određeno vrijeme).

U odnosu na 2017. godinu kada su edukativne aktivnosti bile svedene na minimum radi provođenja mjera štednje, u toku 2018. godine povećane su edukativne aktivnosti u segmentu edukacija po pozivu i specijalističkih edukacija. Nije bilo organiziranja *In house* obuka u Edukacionom centru u Zenici u skladu sa Programom obučavanja radnika na nivou Društva za 2018. godini. Ipak, u Edukacionom centru su se u 2018. godini odvijale interne radionice, prezentacije opreme značajne za djelatnosti Društva, te radni sastanci stručnih timova.

Značajan dio edukativnih aktivnosti se odvijao učešćem radnika na seminarima, konferencijama i drugim vidovima obuka po pozivu.

Na Edukacionom portalu u toku 2018. godine radnici su pohađali i uspješno okončali 118 online kurseva, tako da je od početka funkcionisanja Edukacionog portala ukupan broj pohađanih online kurseva 4.113.

Stanje zaposlenih EPBiH na dan 31.12.2018.

Red broj	Organizacioni dio	Stanje 31.12. 2017.	Stanje na dan 31.12.2018.					
			Neodređeno	Određeno	Ostalo	Ukupno	Zamjena/ pripravnici	Ukupno
1	Uprava i org. jedinice uz Upravu	119	117			117		117
2	Sektor za proizvodnju	10	10			10		10
3	Sektor za rudarstvo	8	7		1	8		8
4	Sektor za distribuciju	11	12			12		12
5	Sektor za upravljanje i trgovinu	25	23			23	1	24
6	Sektor za snabdjevanje	14	15			15		15
7	Ekonomski poslovi	39	35			35		35
8	Pravni i kad.poslovi	19	19			19		19
9	Kapitalne investicije	32	31			31		31
10	Razvoj u Društvu	27	26			26		26
11	Opći poslovi	41	36			36		36
12	Ured Sekretara Društva	4	4			4		4
13	Odjel za internu reviziju	11	11			11		11
DIREKCIJA UKUPNO		360	346	0	1	347	1	348
1	HE na Neretvi	364	343			343	1	344
2	TE "Kakanj"	611	595		1	596		596
3	TE "Tuzla"	656	635	1		636	4	640
4	ED Bihać	396	386		2	388		388
5	ED Mostar	208	208			208	1	209
6	ED Sarajevo	580	572			572	9	581
7	ED Tuzla	596	573		2	575	4	579
8	ED Zenica	710	692		1	693	0	693
EP BiH Ukupno		4.481	4.350	1	7	4.358	20	4.378

9. REALIZACIJA PLANA ULAGANJA

U EP BiH, ukupan iznos investicionih ulaganja u 2018. godini iznosi 58,2 miliona KM što je manje za 85,4% u odnosu na plan (ne uključujući ulaganja u dokapitalizaciju zavisnih društava), odnosno manje za 10,9% u odnosu na realizaciju ulaganja u 2017. godini.

Glavni razlozi koji su onemogućili realizaciju Plana ulaganja su:

- striktna primjena Zakona o javnim nabavkama, tako da su pojedini tenderski postupci ponavljeni usljed nedovoljnog broja prijavljenih ponuđača,
- dugotrajni procesi obezbjeđivanja neophodnih dozvola i saglasnosti za realizaciju projekata.

Tokom 2018. godine na području distributivnih podružnica provodile su se redovne aktivnosti na izgradnji i rekonstrukciji elektrodistributivnih objekata s ciljem stvaranja uslova za priključenje novih krajnjih korisnika na distributivnu mrežu i poboljšanja kvalitete napajanja električnom energijom postojećih krajnjih korisnika.

Kada su u pitanju ulaganja u zavisna društva u toku 2018. godine, u rudnike uglja je uloženo 13,6 mil. KM.

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA PO PODRUŽNICAMA/DJELATNOSTIMA U 2018. (u mil. KM)

Nivo ulaganja	Ostvareno 2017.	Plan za 2018.*	Ostvareno 2018.	Struktura unutar djelatnosti	U odnosu na ukupna ulaganja
Djelatnost proizvodnje					
TE Tuzla	8,8	10,7	3,9	44,8%	6,7%
TE Kakanj	3,7	3,0	2,6	29,9%	4,5%
HE na Neretvi	2,1	2,1	1,8	20,7%	3,1%
mHE	0,1	1,0	0,1	1,1%	0,2%
IKT za djel. proizvodnje	0,0	0,7	0,3	3,4%	0,5%
Ukupno djelatnost proizvodnje	14,7	17,5	8,7	100,0%	14,9%
Djelatnost distribucije					
ED Bihać	8,3	9,3	8,0	18,8%	13,7%
ED Mostar	4,2	5,0	5,0	11,8%	8,6%
ED Sarajevo	9,5	14,0	12,4	29,2%	21,3%
ED Tuzla	9,3	13,0	7,6	17,9%	13,1%
ED Zenica	12,2	14,4	8,7	20,5%	14,9%
IKT za djel. distribucije	0,5	0,5	0,8	1,9%	1,4%
Ukupno djelatnost distribucije	44,0	56,2	42,5	100,0%	73,0%
Djelatnost snabd. i trg.					
Sve podružnice	0,2	1,7	0,02	9,1%	0,0%
IKT za djel. snabd. i trg.	0,0	1,2	0,2	90,9%	0,3%
Ukupno djelatnost snabd. i trg.	0,2	2,9	0,2	100,0%	0,4%
Ulaganja sa nivoa Društva					
Ulaganja u kapitalne projekte	5,8	319,5	6,3	92,5%	10,8%
Zajednički projekti	0,2	0,9	0,01	0,1%	0,0%
IKT	0,4	2,8	0,5	7,3%	0,9%
Ukupno sa nivoa Društva	6,4	323,2	6,8	100,0%	11,7%
Ukupno ulaganje EP BiH	65,3	399,8	58,2	-	100,0%

* - prema Revidovanom Planu 2018.-2020. usvojenom 19.07.2018.

Realizacija plana ulaganja u Djelatnosti proizvodnje

Revidovanim Planom poslovanja za period 2018.-2020. godina, za 2018. godinu predviđeno je ukupno ulaganje u djelatnost proizvodnje od 17,5 miliona KM pri čemu su sve vlastita sredstva EP BiH s tim da je dio sredstava u iznosu od 1,0 milion KM planirano za ulaganja u djelatnost proizvodnje u distributivnim podružnicama ED Tuzla, ED Bihać i ED Sarajevo, a dio sredstava u iznosu od 680 hiljada KM je planirano za ulaganje u sistemske IKT projekte.

Do kraja 2018. godine ukupno je realizovano 8,6 miliona KM, a što u odnosu na planirana ulaganja izraženo u procentima iznosi 49,1%.

Razlozi zašto sredstva nisu realizovana u punom obimu su sljedeći:

- U razmatranoj planskoj godini u Djelatnosti proizvodnje su preispitane određene ranije donesene Investicione odluke u smislu potrebe za realizacijom istih, a sve u cilju obezbjeđivanja dodatnih sredstava za potrebe izgradnje novih proizvodnih objekata, realizacije projekta odsumporavanja i eventualnih ulaganja u rudnike, te se od nekih Investicionih odluka odustalo;
- Odgađanje planiranog kapitalnog remonta Bloka 4 u Podružnici TE Tuzla i pomjeranje realizacije istog za 2019. godinu, a što je za posljedicu imalo da investicioni projekti koji su planirani da se urade u toku ovog kapitalnog remonta nisu realizovani;
- Ulaganja u pojedine postojeće proizvodne jedinice koje će prema važećim planskim dokumentima (NERP) u narednom periodu raditi smanjenim brojem sati, su minimalna sa ciljem da se obezbjedi siguran i pouzdan rad istih;
- Praćenjem tržišta roba, radova i usluga i poređenjem istog sa stanjem iz prethodnih godina, te usaglašavanjem procijenjene vrijednosti planirane nabavke, rezultiralo je da su određeni projekti realizovani u planiranom obimu za novačani iznos manji od vrijednosti investicionog ulaganja odobrenog u predmetnoj Investicionoj odluci;
- Primjena ZoJN u smislu nedovoljnog broja Ponuđača te prigovora i žalbi Ponuđača.

Najznačajniji projekti koji su realizovani u 2018. godine, a koji imaju karakter i investicionog i tekućeg održavanja su:

- Ugovorena nabavka roba i usluga za remont Bloka 3, Bloka 4, Bloka 5 i Bloka 6 u Podružnici TE Tuzla te Bloka 5, Bloka 6 i Bloka 7 u Podružnici TE Kakanj koji su uspješno realizovani u toku 2018. godine;
- Ugovorena nabavka roba i usluga za remonte Agregata 1 u HE Jablanica koji je uspješno realizovani u planiranom terminu;
- Ugovorena nabavka roba i usluga za remonte Agregata 1 i Agregata 2 u HE Grabovica koji su uspješno realizovani u planiranim terminima;
- Ugovorena nabavka roba i usluga za remonte Agregata 1, Agregata 2 i Agregata 3 u HE Salakovac koji su uspješno realizovani u planiranim terminima.

Pored navedenog, u 2018. godini realizovani su sljedeći investicioni projekti:

- TE Tuzla:
  - Nabavka utovarivača točkaša;
  - Zamjena 6 KV postrojenja PR2A, PR2B, PR3A i PR3B i remont rastavljača i prekidača na 6 kV strani TM2 i TR3;
  - Nabavka opreme za ROST-ove;
  - Zamjena aktuatora na armaturama Bloka 4;
  - Sanacija upravljačkog sistema CS Modrac;
  - Sanacija statičke uzbude G4;
  - Nabavka motora za buldozer CAT;
  - Nabavka vatrogasne centrifugalne pumpe sa dizel motorom.
- TE Kakanj:
  - Nabavka i zamjena pregrijača 5A Bloka 5 – radovi;

- Nabavka i ugradnja inženjerske stanice sistema upravljanja na Bloku 5;
  - Nabavka i ugradnja dijelova gorionika ugljene prašine Bloka 6;
  - Ispitivanje stanja i identifikacija uzroka pukotina na bubnju kotla 7;
  - Nabavka dijelova za kotao Bloka 7;
  - Nabavka i ugradnja servomotora Bloka 7;
  - Rekonstrukcija transformatorskog otcjepa i revizija ostalih energetske transformatora Bloka 7;
  - Nastavak uređenja deponije šljake i pepela - sanacija puknuća kolektora Slapničkog potoka;
  - Zamjena sistema procesora vodikove stanice;
  - Nabavka i ugradnja novog cijevnog registra VT izmjenjivača i VT pothlađivača na toplotnoj stanici grijanja Kaknja;
  - Klimatizacija i ventilacija elektropostrojenja;
  - Nabavka novih analizatora za emisije stanice 300m i zbirnog kanala blokova 5 i 6.
- HE na Neretvi:
    - Sanacija predturbinskih zatvarača br.6 u „HE Jablanica“;
    - Zamjena vibrosistema agregata broj 6 u “HE Jablanica”;
    - Nabavka rezervnih dijelova za 110 kV postrojenje “HE Jablanica”;
    - Zamjena NN provodnih izolatora na energetskom blok transformatoru 1 i 2 u pogonu “HE Grabovica”.

Realizacija plana ulaganja u Djelatnost distribucije

Revidovanim Planom ulaganja u Djelatnost distribucije za 2018. godinu predviđena su ukupna investiciona ulaganja u iznosu od 56,2 miliona KM, od čega se na projekte iz distributivne djelatnosti odnosi 55,7 miliona KM, a za sistemske IKT projekte predviđen je iznos od 0,5 miliona KM.

Tokom 2018. godine ostvaren je nivo investicionih ulaganja u projekte Djelatnosti distribucije u iznosu od 42,2 miliona KM, što je 75,1 % u odnosu na revidovani Plan ulaganja za 2018. godinu i 95,9% u odnosu na realizaciju investicija u 2017. godini.

Uzroci nepotpune realizacije Plana ulaganja su sljedeći:

- Dugotrajna i kompleksna procedura obezbjeđivanja neophodnih dozvola i saglasnosti za realizaciju investicionih projekata;
- Kompleksna procedura rješavanja imovinsko-pravnih odnosa iz razloga neažurnih zemljišnih knjiga, te iste neusaglašene sa katastrom;
- Dugotrajna i kompleksna procedura nabavki roba/radova/uluga;
- Kredit Evropske investicione banke za proširenje AMM sistema nije postao operativan.

Tokom 2018. godine na području distributivnih podružnica provodile su se redovne aktivnosti na izgradnji i rekonstrukciji elektrodistributivnih objekata s ciljem stvaranja uslova za priključenje novih krajnjih korisnika na distributivnu mrežu i poboljšanja kvalitete isporuke električne energije postojećim krajnjim korisnicima, te su rješavana pitanja subpotrošnje.

Priključenje krajnjih kupaca se tretira kao investicija pri čemu se 50% sredstava prikuplja iz jednokratnih naknada za priključenje koju plaćaju krajnji kupci/proizvođači, a drugih 50% obezbjeđuje Distributer iz svojih sredstava. Ovim su stvorene značajne pretpostavke za razvoj i širenje elektrodistributivne mreže u smislu stvaranja uslova za priključenje krajnjih kupaca/proizvođača. Znači, Distributer se javlja kao Investitor priključaka na elektrodistributivnu mrežu i provodi sve aktivnosti - od pripremnih radnji (rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, projektovanje, pribavljanje dozvola i saglasnosti) do izgradnje priključaka i puštanja objekata krajnjih kupaca/proizvođača pod napon.

U nastavku se daje pregled najznačajnijih projekata koji su realizovani u 2018. godini:

- Izvršena izgradnja 68 TS 10(20)/0,4 kV i izgradnja distributivne mreže u dužini od 678,8 km, od toga 71,2 km sredjenaponske distributivne mreže i 607,6 km niskonaponske distributivne mreže

- Izvršena rekonstrukcija 31 TS 10(20)/0,4 kV i rekonstrukcija distributivne mreže u dužini 110,4 km, od toga 23,9 km srednjenaponske distributivne mreže i 86,5 km niskonaponske distributivne mreže
- Na elektrodistributivnu mrežu priključeno je 10.910 novih krajnjih kupaca, od čega 9.098 krajnjih kupaca iz kategorije domaćinstava, 1.790 krajnjih kupaca iz kategorije ostala potrošnja na niskom naponu i 22 krajnja kupca priključena na srednjenaponsku 10 (20) kV distributivnu mrežu,
- U sistem AMM je uvedeno 1.735 mjernih mjesta,
- Izvršena sanacija 66.163 obračunskih mjernih mjesta.

Realizacija zajedničkih Projekata,

- U toku su radovi na implementaciji Projekta SCADA/DMS/OMS i pripadajućih telekomunikacija na distributivnom nivou, koji se realizuje iz kreditnih sredstava i sredstava granta Njemačke razvojne banke i dijelom iz vlastitih sredstava EP BiH. Realizacija projekta je počela 30.03.2016. godine.

Realizacija plana ulaganja u Djelatnost snabdijevanja

Planom ulaganja u Djelatnost snabdijevanja za 2018. godinu planirana su ukupna investiciona ulaganja u iznosu od 2,9 miliona KM, od čega se na projekte iz djelatnosti snabdijevanja odnosi 1,7 miliona KM, a za sistemske IKT projekte iz ove djelatnosti 1,2 miliona KM.

Tokom 2018. godine ostvaren je nivo investicionih ulaganja na projekte iz djelatnosti snabdijevanja u iznosu od 24,7 hiljada KM što je 1,2% u odnosu na planom predviđena sredstva namijenjena za projekte iz djelatnosti snabdijevanja, dok je za sistemske IKT projekte iz ove djelatnosti realizovano 146 hiljada KM ulaganja.

Realizacija plana ulaganja sa nivoa Društva

Kapitalne investicije

U toku 2018.godine kapitalna ulaganja su realizovana u iznosu od 6,3 miliona KM od planiranih 385,3 miliona KM. Realizovane aktivnosti su se odnosile na pripremne radove za izgradnju HE Vranduk, pripremu izgradnje termoelektrana, hidroelektrana i malih elektrana iz obnovljivih i alternativnih izvora energije, a obuhvatale su: izvođenje radova, investitorski nadzor, izradu investiciono-tehničke dokumentacije, ispitivanja i istraživanja, pribavljanje potrebnih dozvola i saglasnosti, vođenje postupaka za eksproprijacije nekretnina, zatvaranje finansijske konstrukcije, pripremu tenderske dokumentacije za izbor isporučilaca opreme te izvođača za usluge i radove.

Blok 7 - 450 MW u TE Tuzla

Vlada FBiH je krajem 2017. godine donijela Zaključak kojim je dala saglasnost na izbor Projektnog partnera, Sporazum o projektnom partnerstvu i Ugovor o inženjeringu, nabavci i izgradnji Bloka 7 (EPC ugovor) sa Završnom informacijom uputila Parlamentu FBiH i zatražila saglasnost.

Dom naroda Parlamenta FBiH je na 18. vanrednoj sjednici održanoj dana 19.04.2018.g. donio Zaključak kojim je prihvatio Završnu informaciju EP BiH o izboru Projektnog partnera za zajedničko ulaganje u projekat izgradnje Bloka 7 i dao saglasnost na Sporazum o projektnom partnerstvu i Ugovor o inženjeringu, nabavci i izgradnji Bloka 7 (EPC ugovor). Predstavnički dom Parlamenta FBiH do kraja 2018.g. nije ovo razmatrao.

Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine je utvrdilo da „državna pomoć, sadržana u zahtjevu za odobrenje državne pomoći u obliku garancije korisniku JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo za kreditno zaduženje u svrhu realizacije projekta izgradnja bloka 7 - 450 MW u TE Tuzla, ne predstavlja državnu pomoć u smislu Zakona o sistemu državne pomoći u BiH“.

U skladu s tim, a u proceduri propisanoj Zakonom o dugu zaduživanju i garancijama u FBiH („Sl. novine FBiH“, br. 24/09, 44/10 i 30/16), Vlada FBiH je na svojoj 153. sjednici od 17.08.2018.g. donijela Odluku o izdavanju garancije FBiH u korist Izvozno-uvozne banke Kine za kreditno zaduženje EP BiH.

Predmetna odluka je objavljena u Sl. novinama FBiH broj 65/18 i prosljeđena Parlamentu FBiH na odobrenje. Parlament FBiH do kraja 2018.g. nije ovo razmatrao.

Uslov za efektivnost parafiranih i potpisanih dokumenata je odobrenje Parlamenta FBiH na izbor Projektnog partnera, Ugovor o inženjeringu, nabavci i izgradnji (EPC ugovor), Sporazum o projektnom partnerstvu, Sporazum o kreditnoj liniji i Garancije FBiH te odobrenje kreditne linije od strane Državnog vijeća NR Kine.

Skupština EP BiH je donijela:

- Odluku o davanju saglasnosti na izbor Konzorcija China Gezhouba Group Company Ltd – CGGC, NR Kina (lider) i China Energy Engineering Group, Guangdong Electric Power Design Institute Co., Ltd – GEDI, NR Kina (član Konzorcija) za Projektnog partnera za zajedničko ulaganje u Projekat izgradnje Bloka 7 – 450 MW u TE Tuzla;
- Odluku o investicionom ulaganju u izgradnju Bloka 7 – 450 MW u TE Tuzla;
- Odluku o zaduženju kod The Export – Import Bank of China - CEXIM (Izvozno – uvozne banke Kine) za realizaciju Projekta izgradnje Bloka 7 – 450 MW u TE Tuzla, i
- Odluku o prihvatanju Garancije FBiH za osiguranje kredita The Export – Import Bank of China - CEXIM (Izvozno – uvozne banke Kine) za realizaciju Projekta izgradnje Bloka 7 – 450 MW u TE Tuzla;

U očekivanju zasjedanja Parlamenta FBiH, gdje bi se donijela potrebna odobrenja, Sekretarijat Energetske zajednice se dana 27.09.2018.g. pismeno obratio zastupnicima Parlamenta FBiH gdje pozivaju „Parlament FBiH da ne odobri garanciju koja može predstavljati nedozvoljenu državnu pomoć.“ Pri tome naglašavaju da bi „ovakvo odobrenje moglo dovesti do dugotrajnih i skupih procedura za vraćanje u prvobitno stanje“, te da će Sekretarijat „možda morati pokrenuti prekršajne postupke protiv BiH u skladu sa Pravilima Energetske zajednice o rješavanju sporova“.

Sekreterijat se pismeno obratio i Vijeću za državnu pomoć uz zahtjev hitnog izjašnjenja, a također i Izvozno-uvoznoj banci Kine. Vijeće za državnu pomoć ostaje pri svom stavu, te da će navode iz rješenja braniti i u eventualno pokrenutom prekršajnom postupku.

Ovo je potencijalno ulazak u spor sa Energetskom zajednicom sa nepredvidivim trajanjem (sličan spor Srbije sa EZ je trajao duže od dvije godine) i sa neizvjesnim ishodom. Ukoliko dođe do spora sa Energetskom zajednicom, vrlo je izvjesno da zastupnici u Parlamentu FBiH neće biti voljni odobriti kredit i garanciju za kredit za vrijeme njegovog trajanja, čime se na neodređeno vrijeme odgađa i početak izgradnje bloka.

Kineska Agencija za osiguranje izvoznih kredita (Sinosure), koja za banku treba osigurati povrat kredita, je obavijestila EP BiH da će proceduru ponovnog odobravanja transakcije pred nadležnim organima NR Kine početi tek nakon što EP BiH ishoduje odgovarajuća odobrenja Parlamenta FBiH. Prema preliminarnim informacijama kineske strane, to je još 3-6 mjeseci nakon odobrenja Parlamenta FBiH.

Radi dugotrajne procedure za donošenje odluka kojim bi EPC ugovor i Ugovor o kreditu postali efektivni istekao je rok važenja Načelnog odobrenja za građenje složene energetske građevine Blok 7 izdato 26.09.2013. od Federalnog Ministarstva prostornog uređenja. Kako zakonom nije previđena mogućnost produženja istog FMPU je 12.11.2018.g. dostavljen Zahtjev za izdavanje nove Urbanističke saglasnosti. Pošto je urađen jedan dio pripremnih radova, FMPU je dostavilo EP BiH dopis da se pripremi radovi na izgradnji Bloka 7 mogu nastaviti i po isteku Načelnog odobrenja.

EP BiH je 22.06.2017.g. podnijela Zahtjev za izdavanje Energetske dozvole za izgradnju Bloka 7. Vlada FBiH je na 127 sjednici, Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije dala prethodnu saglasnost u postupku izdavanja Energetske dozvole investitoru EP BiH za izgradnju Bloka 7. Premijer FBiH je informaciju, zaključak Vlade FBiH i Prijedlog zaključka uputio Parlamentu FBiH, te zatražio prethodnu saglasnost u postupku izdavanja Energetske dozvole. Dom naroda Parlamenta FBiH je na sjednici održanoj 19.04.2018.g., donio Zaključak o davanju prethodne saglasnosti u postupku izdavanja Energetske dozvole. O ovoj temi Predstavnički dom Parlamenta FBiH još nije raspravljao.

➤ **Blok 8 - 300 MW u TE Kakanj**

Na osnovu Projektnog zadatka pripremljena je tenderska dokumentacija za izbor projektanta za inoviranje Investiciono-tehničke i okolinske dokumentacije (rađene 2010. godine). Inovirana dokumentacija treba da

sadrži sve potrebne elemente koji omogućavaju izgradnju Bloka 8 u skladu sa najboljim raspoloživim tehnikama za postrojenja za sagorijevanje – LCP BAT (Best Available Techniques) kao i u skladu sa dijelom Direktive 2010/75/EU o industrijskim emisijama (IED) koji se odnosi na postrojenja za sagorijevanje (Poglavlje III, Annex V).

U 2018. godini dva puta objavljen javni poziv za dostavljanje ponuda za inoviranje Idejnog projekta. Zaprimljena je jedna ponuda, koja nije zadovoljila tenderske zahtjeve, postupak je poništen.

➤ **Vrelovod za snabdijevanje toplinskom energijom iz TE Kakanj područja do/i Sarajeva**

- Na osnovu Projektnog zadatka urađena tenderska dokumentacija za izbor projektanta za izradu Idejnog projekta;
- Potpisan Sporazum o sufinansiranju izrade Idejnog projekta sa Fondom za zaštitu okoliša FBiH;
- Nakon provedenog postupka javne nabavke, 24.10.2018. godine potpisan Ugovor sa Konzorcijem ponuđača. Prvi sastanak imenovanog Stručnog tima za praćenje realizacije ovog ugovora i predstavnika Konzorcija održan 08.11.2018.g.
- Urađen je i dostavljen Početni izvještaj, kao ugovorna obaveza Izvršioca usluge izrade dokumentacije, koji je usvojen 27.12.2018.g.

➤ **Izgradnja hidroelektrane Vranduk**

- Nakon prekida ugovora u junu 2017.g., dalje aktivnosti na realizaciji projekta odvijale su se po osnovu odluke o eventualnoj reafirmaciji i nastavku projekta baziranog na postojećem ugovoru o izgradnji, a prema prijedlogu koncipiranom u principijelno usaglašenom sporazumu o nastavku.
- Pregovori sa ugovaračem u vezi Sporazuma o nastavku projekta kao i komunikacija sa bankama EBRD i EIB u vezi opcije nastavka ugovora trajali su tokom cijelog perioda prve polovine 2018.g. Krajem maja 2018.g. dobijena je saglasnost EBRD-a o nastavku ugovora sa inoviranim konzorcijem. Početkom jula 2018.g. zaključen je Sporazum sa originalnim konzorcijem kao i Ugovor faza 2 sa inoviranim konzorcijem o nastavku realizacije Radova po ugovoru. Efektivnost Sporazuma i Ugovora faza 2 je uslovljena saglasnošću banke sukreditora EIB koja se iščekivala cijelu drugu polovinu 2018.g., uz otežanu komunikaciju sa EIB. Početkom decembra 2018.g. EIB je donio odluku da ne može podržati nastavak realizacije radova sa inoviranim JV, čime Sporazum o nastavku Projekta nije stupio na snagu, a čime su strane vraćene u proces raskida ugovora.
- U martu i aprilu 2018.g. vršeni su radovi po nalogu Vodnog inspektora (postupanje prema Rješenju Federalne uprave za inspeksijske poslove) - Hitna zaštita desne obale rijeke Bosne od erozije koja se desila zbog lokalnog ubrzanja matice rijeke u uslovima povišenih proljetnih vodostaja i prisustva zagata brane u koritu rijeke. Obezbjedene su potrebne dozvole kod Vodne agencije i FMPU za trajnu sanaciju oštećenog pojasa desne obale u Novom Vranduku, te su radovi na trajnoj sanaciji/uređenju desne obale krenuli u decembru 2018.g.

➤ **HE Janjići - 15,75 MW na rijeci Bosni u grad Zenica**

- Produženo važenje urbanističke saglasnosti do 21.4.2019.g.,
- podnesen zahtjev za proglašenje javnog interesa za potrebe eksproprijacije nekretnina za potrebe izgradnje HE, gradskim službama Grada Zenica
- u toku su pregovori sa KfW bankom o nastavku realizacije projekta,
- urađen i revidovan Elaborat tehničkog rješenja priključka HE Janjići na prijenosnu mrežu na osnovu čega su dobiveni uslovi za priključak.

➤ **HE Kruševo - 10,69 MW- na rijeci Bioštici u općini Olovo**

Nakon objektivnog sagledavanja rezultata provedenih analiza, predloženo je tehničko rješenje za HE Kruševo sa akumulacijom na dužini od cca 1,8 km. U uslovima formiranja akumulacije došlo bi do promjena u nivoa podzemnih voda na razmatranom području, a evidentiran je i rizik vodoodrživosti novoformirane akumulacije. Predloženo rješenje je lučna brana visine 33 m od terena. Instalirana snaga je 5.696 kW, bruto pad (max) 56,79 m, prečnik dovodnog tunela 2,5 m, dužino cca 1.000 m, prečnik tlačnog cjevovoda 1,92 m. Ukupni procijenjeni troškovi izgradnje planirane HE Kruševo, instalirane snage 5,7 MW uključivo priključenje na elektromrežu (izgradnja nove TS 110/20/10 kV Olovo), su 46 mil. KM.

U skladu sa zaključcima, a na osnovu podataka dobijenih nakon urađenih analiza da Projekat, pri zadatim ulaznim parametrima, nije održiv, a svako dalje investiranje nije opravdano, 31.10.2018.g. donesena je

Odluka o prestanku važenja Odluke za finansiranje prethodnih i pripremnih aktivnosti za izradu i reviziju investiciono-tehničke dokumentacije nivoa Idejnog projekta za izgradnju HE Kruševo sa HE Zeleni Vir od 27.05.2010.g. Realizovana ulaganja na ovom projektu u iznosu od 516 hiljada KM su sa investicija prebačena na troškove.

- **HE Una Kostela, nastavak rekonstrukcije i proširenje - 13,7 MW na rijeci Uni u Bihaću**
  - okončana realizacija izrade Elaborata o istražnim radovima o ekološki prihvatljivom protoku rijeke Une na profilu HE Una Kostela;
  - razriješeno pitanje vodnih akata sticanjem pravosnažnog Rješenja o prethodnoj vodnoj saglasnosti za nastavak rekonstrukcije i proširenje, od 25.4.2018.;
  - u toku upravni postupak po Zahtjevu za izdavanje urbanističke saglasnosti za projekat nastavka rekonstrukcije i proširenje HE Una Kostela na rijeci Uni u Bihaću;
  - provođenje ispitivanja i istraživanja za narednu fazu projektovanja:
    - izrada elaborata „Analiza mjernih vrijednosti podataka o radu HE Una Kostela“;
    - „Izrada modela i provođenje hidrauličkih modelskih ispitivanja za ulaznu građevinu i prag u koritu rijeke za HE Una Kostela – rekonstrukcije i proširenje“;
    - revizija modela i hidrauličkih modelskih ispitivanja za ulaznu građevinu i prag u koritu rijeke za HE Una Kostela – rekonstrukcije i proširenje.
  - Praćenje realizacije Ugovora o Programu prijateljskog okruženja – rekonstrukcija mosta za Brekovicu.
- **HE Ustikolina - 60,48 MW na rijeci Drini u općinama Foča-Ustikolina i Goražde**
  - upućeno Pismo namjere, Skupštini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, općinama Goražde i Foča–Ustikolina, za realizaciju Projekta.
- **HE Kovanići - 9,1 MW na rijeci Bosni, grad Zenica i općina Žepče**
  - urađena Studija ekonomske opravdanosti i podnesen zahtjev za koncesiju,
  - potpisan ugovor i aneks 1 za izradu Idejnog projekta – rok za izradu septembar 2019.
  - potpisan ugovor za reviziju i obavljena revizija podloga za izradu IP,
  - u toku je obnovljeni postupak za nabavku usluga izrade Studije uticaja na okoliš,
  - Izrada idejnog projekta je u zastoju zbog aktivnosti koje je poduzela KfW banka, s ciljem izrade studije izvodljivosti novog koncepta tehničkog rješenja za HE Kovanići.
- **HE Babino Selo – 6,17 MW na rijeci Vrbas u općini Donji Vakuf**
  - urađena je radna verzija Studije izvodljivosti HE Babino Selo.
  - urađena je finalna verzija „Procjena kritičnih staništa“ koji ima za cilj utvrđivanje prisustva ribe „mladice“ kao zaštićene vrste u rijeci Vrbas. Obzirom da EBRD nije prihvatila Izvještaj o procjeni kritičnih staništa, koji je konsultant za izradu Studije uticaja na okolinu uradio za I i II fazu istraživanja, EBRD koja finansira ovaj projekat na grant osnovi je angažovala drugog konsultanta koji je ponovio istraživanja za „Procjenu kritičnih staništa“ i uradio novi izvještaj
  - dostavljena je draft verzija Studije uticaja na okolinu. U toku je revizija iste.
- **SHE na gornjem toku rijeke Neretve: HE Glavatičevo, HE Bjelimići i PHE Bjelimići**
  - podnesen Prijedlog za dodjelu koncesije za Sistem hidroelektrana na gornjem toku rijeke Neretve, putem samoinicijativne ponude.
- **Priprema i izgradnja MHE Kakanj na slivu rijeke Bosna**
  - raspisani obnovljeni postupak za nabavku usluge izrade Idejnog projekta za MHE Kakanj je poništen, budući da dostavljene ponude nisu zadovoljile tenderske zahtjeve;
  - ponovo raspisan javni poziv za nabavku usluge izrade Idejnog projekta MHE Kakanj.
- **MHE na slivu rijeke Neretvice - Priprema i izgradnja**
  - završena Revizija Glavnih projekata IB faze,
  - završena evaluacija i odabran Izvođač za Građevinske radove i cjevovod za IA fazu,
  - čeka se odgovor Ureda za žalbe na izbor Izvođača vezano za obnovljeni Tender Oprema IA faza,

- EBRD-u dostavljena dokumentacija i podaci za eventualno odobravanje kreditnih sredstava, EBRD banka nije spremna za kreditiranje Projekta
- ishodovano pravosnažno odobrenje za građenje za IA Fazu mHE Srijanski most i mHE Gorovnik ušće

► Priprema i izgradnja vjetroelektrane Podveležje 1, grad Mostar

LOT 1 (15 vjetroagregata sa temeljima)

- KfW banka početkom januara 2018.g. odobrila izvještaj o evaluaciji ponuda za LOT 1;
- završeni pregovori po svim spornim tehničkim i komercijalnim pitanjima između imenovane Komisije ispred EP BiH i Konzorcija ponuđača, te dana 13.06.2018.g. parafirani specijalni uslovi ugovora za isporuku opreme, izgradnju i puštanje u pogon 15 vjetroagregata ukupne instalisane snage 48 MW.
- krajem septembra 2018.g., završeni pregovori između imenovane Komisije ispred EP BiH i Konzorcija ponuđača o tekstu ugovora o 5-godišnjem održavanju 15 vjetroagregata ukupne instalisane snage 48 MW, nakon puštanja u pogon.
- imenovana komisija ispred EP BiH za evaluaciju prispjelih ponuda i ugovaranje za komponentu LOT 1 Projekta potpisala je 12.10.2018.g. sa ponuđačem Zapisnik o završenim pregovorima oko teksta ugovora za isporuku opreme, izgradnju i puštanje u pogon 15 vjetroagregata ukupne instalisane snage 48 MW (u daljem tekstu: TSA ugovor), te ugovora o tekstu 5-godišnjeg održavanja 15 vjetroagregata ukupne instalisane snage 48MW, nakon puštanja u pogon (u daljem tekstu: LTSA ugovor);
- zaključno sa 14.12.2018.g. usvojeni su komentari Konsultanta/KfW banke na TSA ugovor i odgovarajuće izmjene u TSA ugovoru prihvaćene od strane Konzorcija;
- u skladu sa primjedbama Konsultanta/KfW banke na LTSA ugovor, upućen je 21.12.2018.g. prema Konzorciju revidovan/dopunjen prijedlog LTSA ugovora na pregled i prihvatanje istog;

LOT 2 (trafostanica 110/30kV i 30kV kablovska i fiberoptička mreža)

- Ugovor sa odabranim izvođačem zaključen 10.01.2018.g. Rokovi po ovom Ugovoru teku od 31.01.2018.g. Krajnji rok za završetak svih obaveza po ovom Ugovoru je 610 dana. U toku su aktivnosti na izradi glavnog projekta srednjenaponskog 30kV kablovskog raspjeta i izvedbenog projekta trafostanice 110/30kV. U decembru 2018.g. započelo je izvođenje radova na platou trafostanice 110/30kV.

LOT 3 (pristupni putevi, servisne saobraćajnice i montažni platoi za kranove)

- Izgradnja pristupnih puteva, servisnih saobraćajnica i montažnih platoa za kranove je završena 20.08.2018.g.;
- izvršena je primopredaja izvedenih radova i Izvođaču izdat Certifikat o preliminarnoj primopredaji izvedenih radova, ispostavljena je IX Okončana situacija;
- Ministarstvu građenja i prostornog uređenja podnesen zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole. Ministarstvo je 05.09.2018.g. izdalo Rješenje o imenovanju komisije za tehnički pregled.
- tehnički pregled je izvršen 15.10.2018.g. na osnovu kojeg je 15.11.2018.g. od Ministarstva građenja i prostornog uređenja HNK dobijen Zaključak o potrebi izmjene i dopune Odobrenja za građenje kako bi se mogla izdati Upotrebna dozvola;
- priprema Zahtjeva za izmjenu i dopunu Odobrenja za građenje je u toku;
- ukupan nivo finansijske realizacije na Projektu (Lot 3) prema Okončanoj situaciji iznosi 4.488.416,91 KM što je 99,99 % od ugovorene vrijednosti;
- projekat je završen u ugovorenom roku i u okviru ugovorenog iznosa, odnosno budžeta.

110kV priključak na prenosnu mrežu

- izgradnja priključka na prenosnu 110kV mrežu je u nadležnosti Elektroprenosa. EP BiH je sa Elektroprenosom potpisala Ugovor za izgradnju priključka, provedena je tenderska procedura i izabran izvođač radova. U toku je postupak za pribavljanja potrebnih dozvola. Glavni projekat priključnog dalekovoda je urađen i revidovan. Radi se na rješavanju imovinsko pravnih odnosa.

Program i ugovor o međusobnoj saradnji sa lokalnom zajednicom

U skladu sa zaključenim Ugovorom o međusobnoj saradnji sa Gradom Mostarom od 09.05.2016.g., radovi na rekonstrukciji postojeće lokalne saobraćajnice L 13 u dužini cca 2,5 km na istočnom ulazu u

projektno područje vjetroelektrane Podveležje (nadležnost Grada Mostara), završeni su u septembru 2018.g.

Inženjer ("Yellow FIDIC Book") i nadzorni organ za LOT 1 (15 vjetroagregata sa temeljima)

- Stručni tim za realizaciju Faze I Projekta je krajem januara 2018.g. pripremio projektni zadatak za usluge Inženjera za LOT 1 (u skladu sa „Yellow FIDIC Book“ i tenderskim uslovima za odabir isporučiooca opreme za LOT 1), a koji je prosljeđen prema Konsultantu.
- Stručni tim za Fazu I Projekta je pripremio prijedlog dopunjene Informacije u vezi sa angažovanjem Inženjera/Nadzora u okviru LOT 1 komponente na Projektu. Navedena Informacija predstavlja dopunu informacije, uzimajući u obzir da je urađena evaluacija ponuda i završeni pregovori sa prvorangiranim ponuđačem za LOT 1 od strane imenovane Komisije (osim dijela koji se odnosi na komentare KfW banke), i čime je obim angažmana ("scope") Inženjera/Nadzora na LOT 1 komponenti Projekta precizno definisan po svim pitanjima.

Zahtjevi KfW banke u vezi sa ispunjavanjem internacionalnih standarda po okolinskim i socijalnim pitanjima u okviru realizacije projekta

- U skladu sa zaključenim Amandmanom 2 od 02.02.2017. te Amandmanom 4 od 18.12.2017.g. na postojeći ugovor EP BiH sa Konsultantom, a koji se finansira iz GRANT sredstava KfW banke, Konsultant je 03.04.2018.g. dostavio Studiju uticaja na okoliš i lokalnu zajednicu za VE Podveležje 1 ("Environmental and Social Impact Assessment" - revizija 2).
- KfW banka je 01.10.2018. i 04.10.2018.g. dostavila komentare na Studiju uticaja na okoliš i lokalnu zajednicu za VE Podveležje 1 ("Environmental and Social Impact Assessment" - revizija 4), pripremljenu od strane drugog Konsultanta, koji je 04.10.2018.g., u skladu sa komentarima KfW banke i komentarima Stručnog tima za Fazu I Projekta, dostavio reviziju broj 5 dokumenta.
- KfW banka nije do 31.12.2018.g. dostavljala komentare na reviziju 5 predmetne studije, te se ista u ovom momentu smatra i konačnom verzijom. U skladu sa budućim eventualnim zahtjevima agencije za izvozne kredite (EKF – Danska), postoji mogućnost za dodatnim dopunama predmetne studije, ali do momenta pisanja ovog izvještaja takvih zahtjeva nije bilo.

Status ishodovanih saglasnosti potrebnih za realizaciju projekta

- Nova okolinska dozvola za VE Podveležje izdata je 12.09.2018., a postala je pravosnažna sa danom 03.12.2018.godine.
- Zahtjev za produženje načelnog odobrenja za građenje za VE Podveležje za još dvije godine upućen je prema Ministarstvu građenja i prostornog uređenja HNK 23.07.2018.g. Dana 06.08.2018.g. od strane Ministarstva izdat je Zaključak kojim se prekida postupak u predmetu zahtjeva za produženje važenja Načelnog odobrenja za građenje, sve dok investitor EP BiH ne ishodi pravomoćnu upotrebnu dozvolu za pristupne puteve i montažne platoe (LOT 3), a po zahtjevu koji je također upućen prema Ministarstvu 23.07.2018.g.
- 04.10.2018. godine upućen je prema Ministarstvu privrede HNK zahtjev za zaključivanje Aneksa 6 na ugovor o koncesiji za VE Podveležje 1, zajedno sa prijedlogom teksta Aneksa 6, prijedlogom obrazloženja za kašnjenje realizacije Projekta u odnosu na postojeći Termin Plan iz Aneksa 4 Ugovora o koncesiji, te novim prijedlogom Termin Plana Projekta. Novi rok realizacije Projekta VE Podveležje 1 je 31.12.2020.godine. Takođe, Aneksom 6 će se izvršiti usklađivanje Ugovora o koncesiji sa novom Odlukom o načinu utvrđivanja kriterija, načinu obračuna i rokovima plaćanja koncesione naknade za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije na području HNK.
Zaključno sa 31.12.2018. godine još uvijek nije obostrano potpisan Aneks 6 na Ugovor o koncesiji VE Podveležje 1.

Nadzorni odbor EP BiH donio je Odluku o izmjeni Odluke o investicionom ulaganju u izgradnju VE Podveležje 1, Mostar - 15 vjetroagregata na mikrolokaciji Mali Grad i Sveta Gora, prema kojoj je novi rok za realizaciju investicionog ulaganja 31.12.2021. godine.

Informaciono komunikacione tehnologije – IKT

U oblasti IKT u 2018.godini planom je predviđeno investiciono ulaganje u ukupnom iznosu 5,1 milion KM. U 2018.godini u realizaciju investicionih projekata iz oblasti IKT uloženo je 1,8 miliona KM za zajedničke projekte i projekte djelatnosti. Planirana i realizovana ulaganja, po djelatnostima, data su u sljedećoj tabeli:

Ulaganja po tačkama plana - IKT	Plan za 2018	Ostvareno I-XII 2018.	Procenat realizacije
IKT Proizvodnja	0,68	0,33	47,8%
IKT Distribucija	0,50	0,75	150,0%
IKT Snabdijevanje i trgovina	1,16	0,15	12,6%
IKT Zajednički	2,80	0,53	19,0%
IKT ukupno	5,14	1,75	34,1%

U toku 2018.godine, Sektor za IKT aktivno je učestvovao u planiranju, realizaciji i davanju tehničke podrške za SCADA/DMS/OMS projekat, te na projektima kapitalnih investicija (novi proizvodni EEO). Implementirani projekti po oblastima su sljedeći:

Optički kablovski sistem

- Realizovano uvezivanje sljedećih objekata EP BiH u optički kablovski sistem: PJD Cazin, TS 35kV Cementara, Ulazna građevina HE Jablanica;

Telefonska mreža

- Realizovana nabavka i puštanje u rad novog registrofona u Direkciji;
- Izvršena nabavka rezervne opreme za telefonske centrale Iskratel u Direkciji i podružnicama, Alcatel u podružnicama elektrodistribucije, te za telefonske centrale Siemens za potrebe HE na Neretvi;

Telekomunikaciona oprema

- Izvršeno uvezivanje PJD Cazin, PJD Čelić u WAN, prenosnu i pristupnu mrežu mrežu EP BiH;

Sistemi besprekidnog napajanja

- Realizacija sistema besprekidnog napajanja za IKT opremu za potrebe projekta SCADA/DMS/OMS: PJD Kladanj, PJD Kalesija, RPT Oglavak i RPT Jajići;
- Realizacija sistema besprekidnog napajanja za IKT opremu za objekte RPT Vrana (Direkcija i TE Kakanj) i PJD Teočak;
- Realizacija sistema besprekidnog napajanja za IKT opremu u mHE Modrac
- Zamjena baterija i realizacija daljinskog nadzora za postojeće sisteme besprekidnog napajanja;

Klimatizacija objekata za smještaj IKT opreme

- Nabavka i ugradnja invertorskih split klima za objekte RPT Vrana, Elektroizgradnja, PJD Sanski Most i RPT Velika gomila;
- Nabavka i ugradnja profesionalnog klima uređaja za IKT salu ED Mostar;

Sistemi daljinskog nadzora i upravljanja

- Dorade postojećeg SCADA/LFC sistema u DC EP BiH (proračuni gubitaka i konzuma EP BiH);
- Rekonstrukcija i nadogradnja sistema daljinskog nadzora i upravljanja agregata u mHE Bihać;
- Nadogradnja diskovnog prostora na SCADA serverima u HE Una Kostela;

IT oprema i servisi

- Implementirana Firewall rješenja u Direkciji Sarajevo i na lokacijama ED Mostar i ED Bihać;
- Zamjena *Storage* opreme u glavnom Datacentru u PTZ Sarajevo, nabavka i instalacija nove *blade server* i *storage* opreme na lokaciji havarijskog rezervnog centra u Radakovu i migracija postojeće serverske infrastrukture na novu opremu;

- Redizajn Web portala;
- Izvršena nabavka aktivne mrežne opreme (LAN switchevi) i instalacija na lokacijama TE Kakanj i HEN;
- Implementacija nove hardversko-soverske infrastrukture za rad Oracle aplikacija (Oracle Weblogic);
- Realizirana nabavka, izvršena instalacija i puštanje u rad mini datacentara za potrebe ED Bihać, ED Mostar i ED Tuzla;
- Izvršena migracija *Exchange* servera na verziju 2016;
- Urađena je aktivacija, startna konfiguracija i sinhronizacija sa našim sistemom Microsoft Azurea, čime su stvoreni preduslovi da se u slučaju poslovne odluke Uprave taj servis koristi kao infrastrukturna osnova;

Informacioni sistemi

- Blue Trader: izmjene izvještajnih formi; dorađen dio za automatski update cijena sa web portala berzi za trgovinu električnom energijom;
- DEEO: Proširenje modela podataka kako bi se mogle modelirati dvostruke vertikalne sabirnice, te njima pripadajuća oprema, u funkciji podrške implementaciji SCADA/DMS/OMS projekta;
- QGIS: Proširenje modula za izradu tehničkih rješenja investicionog održavanja kroz dodatne funkcionalnosti unosa ili izmjene NN mreže koja nije predmet investicionog održavanja, čime se povećava tačnost DEEO baze;
- AMR sistem u distribuciji: nadgradnja SEP2W sistema na verziju 2014 R3;
- SAP FMIS:
  - o pružanje tehničke podrške za primjenu obračuna amortizacije u SAP sistemu za HE na Neretvi, prilagodba sistema u skladu sa novim bankovnim računima;
  - o implementacija funkcionalnosti ograničenja novih nabavki na postojeće rezervne dijelove u okviru zaliha u skladu sa Uputstvom o važnijim rezervnim dijelovima, implementacija porezno priznatih stopa amortizacije dugotrajne imovine za potrebe izrade poreznog bilansa prema članu 19. Zakona o porezu;
  - o implementacija minimalnih i optimalnih zaliha materijala za distributivne podružnice;
  - o implementacija interfejsne razmjene podataka sa Project serverom, BI/DWH za djelatnost Distribucije;
  - o pružanje tehničke podrške za primjenu obračuna amortizacije u SAP sistemu za TE Tuzla;
- SAP HR:
  - o prilagodba sistema u skladu sa novim Granskim kolektivnim ugovorom;
  - o izmjena obrazaca specifikacije 2001 i 2001-A u skladu sa izmjenama Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa;
  - o unapređenje procesa rasknjižavanja zbirnih uplata/spiskova za obračun plate i obustava za potrebe automatskog rasknjižavanja istih u Sparkasse i Sberbank banci;
  - o prilagodba sistema za obračun pomoći djeci umrlih i poginulih radnika EP BiH;
  - o prilagodba ispisa platnih listova u dijelu obračuna toplog obroka;
  - o prilagodba sistema za obračun naknada za majke sa dvoje i više djece za područje Tuzlanskog Kantona;
- SAP EAM:
  - o Dorada funkcionalnosti izvještaja ZPM_LISTA_PROIZV za potrebe prikaza liste svih izdatih dozvola za rad i svih zapisnika o završenim radovima kreiranih za svaki nalog održavanja ponaosob;
- DISP/DISP poslovna inteligencija:
  - o implementacija praćenja realizacije ugovora u DISP Poslovnoj inteligenciji;
  - o implementacija obrazaca za izmjenu podataka na MM u postupku Z14 – ustupanja ugovora o korištenju;
  - o dorada interfejsa sa MDM-om u segmentu proširenja poruke organizacionom dijelu;
  - o implementacija Saglasnosti za ustupanje ugovora o korištenju u postupku Z14 – ustupanja ugovora o korištenju;
  - o implementacija mirovanja predmeta u cilju preciznijeg izvještavanja;
  - o implementacija funkcionalnosti za izmjenu adresa u administrativnoj grani Sd2-izmjena podataka;
- Nadogradnja BI/DWH sistema za potrebe distributivne djelatnosti (priprema potrebnih podataka na izvornim sistemima: DEEO, MDM, SOEE/SONN, Zastoji, import istih u DWH bazi, priprema potrebnih korisničkih analiza i izvještaja, edukacija BI analitičara)

- Dorade SOEE/SONN aplikacije
  - o Obračun naknade za obnovljive izvore energije (OiE)
  - o Izmjene postojeće integracije sa MDM-om (sinhronizacija podataka o očitajima i rednom broju mjernog mjesta u očitajnom hodu, indikatori estimacije očitajima)
  - o Dorade formi za blagajničko poslovanje, očitajni hod, masovni i pojedinačni obračun, mjere prema kupcima, kamatni list, IOS
- Implementacija softvera za elektronsko slanje dokumenata iz aplikacija SOEE i CRM:
  - o Priprema i pakovanje dokumenata u XML formatu: računi, obavijesti, opomene, izvodi otvorenih stavki, kamatni list
  - o Slanje dokumenata u CRM
  - o Realizacija odlazne kampanje slanja dokumenata prema kupcima
- POPS:
  - o promjena koncepta statusa;
  - o proširenje modela podataka u cilju integracije sa DISP-om (veza sa postupkom Z12 – izmjene na postojećem priključku);
  - o proširenje modela podataka za slučajeve isključenja potrošača;
- Razvoj i implementacija projekta praćenja realizacije plana javnih nabavki u svim dijelovima preduzeća;
- BTPL Procesi: implementacija filtriranja mjesta isključenja i trafostanica po poslovnim jedinicima u okviru modula Dispečiranja, implementacija pregleda predmeta koji su vraćeni u fazu dorade;
- Aktivnosti na realizaciji projekta „Web portal za trgovinu električnom energijom JP EPBiH“, inicijalna analiza, dizajn aplikacije i izrada aplikativnog rješenja za potrebe kreiranja poziva/narudžbe, kreiranje i dostava ponuda, pregled transakcija/aukcija, prikaz dostavljenih ponuda i zaključivanje aukcije, te prikaz finalnih rezultata;
- Aktivnosti na projektovanju i razvoju Repozitorija za meta podataka informacionog sistema EP BiH (RMIS), kartica svakog softverskog rješenja, tačke integracije sa drugim sistemima, tehnologija, podaci o održavanju, userima, proceduralnom uporištu i sl.;
- Usklađivanje aplikacije „Skupština Dioničara“ sa Poslovníkom o radu Skupštine EP BiH, podrška u radu Skupštine EP BiH;
- Aktivnosti na razvoju inicijalne verzije aplikativnog rješenja za evidenciju sudskih sporova u EP BiH;
- Migracija DISP, BTPL procesi (Dispečiranje/Održavanje, Ulaganje/IPO) na *Oracle Web Logic* sistem 12c;
- Aktivnosti na internom razvoju softverskog modula za izračun ponuda za snabdijevanje u skladu sa Tarifnom metodologijom;
- Izrada i implementacija aplikacije sistema kvaliteta za potrebe podružnice ED Sarajevo;

SCADA/DMS/OMS (SDO) i pripadne TK za potrebe ED podružnica

SCADA/DMS/OMS i integracije:

- revizija i usaglašavanje funkcionalne specifikacije;
- instalacija razvojnog sistema na lokaciji EP BiH;
- usaglašavanje i priprema eksporta iz postojećih baza podataka i nestruktuiranih izvora: postojeći SCADA sistemi, DEEO, crteži dispečerskih šema, DWH sistem snabdijevanja, podaci o profilima opterećenja za određena trafo područja;
- za potrebe integracije interno su razvijena tri softverska modula:
  - o Softver za identifikaciju i uparivanje EE objekata iz jednopolnih šema i EE objekata DEEO baze podataka;
  - o Softver za konverziju identifikovanih podataka u prošireni .dxf format zahtjevan od Spectrum 7 SCADA softvera;
  - o Softver za efikasno uređivanje opreme ćelija unutar DEEO baze kako bi vrsta i pozicija opreme odgovarala energetskej situaciji unutar trafostanice;

TK dio projekta:

- o Završena instalacija i testiranje radio-relejnih linkova u ED Tuzla: RPT Goduški vis – RPT Oglavak, RPT Oglavak – PJD Čelić, RPT Oglavak – TS Čelić, PJD Kalesija – RPT Jajići, RPT Goduški vis – TS Sapna, RPT Vijenac – TS Banovići grad, i u ED Zenica: RPT Trebačko brdo – TS Jelah;
- o Završena instalacija i testiranje switch-eva u ED Tuzla: RPT Goduški vis, RPT Oglavak, RPT Jajići, RPT Vijenac i TS Čelić, u ED Zenica - RPT Trebačko brdo, TS Dom zdravlja Visoko, mHE

- Ježernica, mHE Mujakovići, mHE Pogledala, i u ED Bihać: RPT Kućan, RPT Ljutoč, RPT Ramića kamen, RPT V.Gomila, TS Brekovića, TS Mihaljevac, TS Vrtoče;
- Završena instalacija i testiranje digitalnih radio modema u ED Mostar: BS (bazna stanica) Planinica, BS Zlatar, Bingo solar, TS Carina, TS Luka 1, TS Podorašac, TS Zalik 3, i u ED Sarajevo: BS Cerova ravan, BS Criježež i TS Bujaci;
  - Realizovano uvezivanje (uključujući instalaciju i AAT testiranje) sljedećih objekata EP BiH u optički kablovski sistem: TS 35/10 kV Brekovića, RP Kamenica, TS 10/04 kV Robna kuća (Sanski Most), TS 10/04 kV Unioninvest 3, TS 10/04 kV Zmajeva 16, TS 10/04 kV Dom zdravlja, TS 10/04 kV Vitex Visoko, mHE Pogledale, mHE Ježernica, mHE Mujakovići.

Pored navedenih IKT projekata koji su implementirani u 2018. godine, u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija se pruža operativna podrška za 47 poslovnih servisa koji su definisani Katalogom poslovnih IKT servisa.

Zajednički projekti – Opći poslovi

U dijelu općih poslova, u toku 2018. godine od planiranih 845 hiljada KM realizovano je 13 hiljada KM ili 1,5%. Realizovani zajednički projekti sa nivoa Društva odnose se na opremu za skladištenje te montažni objekat u sektoru za sigurnost i zaštitu.

Realizacija plana ulaganja u zavisna društva

Rudnici uglja

Za dokapitalizaciju sedam zavisnih društava rudnika uglja, u 2018. godini planom je predviđeno ulaganje u iznosu od 40 miliona KM, dok je za taj period realizovano 13,6 miliona KM ili 34% od plana. Krajem decembra 2017. godine je realizovano ulaganje u RMU Zenica u iznosu od 2,2 miliona KM i u RMU Kakanj u iznosu od 5,4 miliona KM, dok je plaćanje po osnovu ovih ulaganja izvršeno početkom januara 2018. godine. Obzirom da su ovi iznosi evidentirani u ulaganjima za 2017. godinu te ušli u izvještajni period za 2017. godinu, ne navode se u ovom izvještaju za 2018. godinu.

Po rudnicima, ulaganja tokom 2018. godine su iznosila:

- Rudnici uglja „Kreka“ d.o.o. Tuzla	3,6 miliona KM,
- Rudnik mrkog uglja „Đurdevik“ d.o.o. Đurdevik	5,1 miliona KM,
- Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj	0,2 miliona KM,
- Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza	1,7 miliona KM,
- Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica	2,2 miliona KM,
- Rudnik uglja „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf	nije bilo ulaganja
- Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik	0,8 miliona KM.

Najznačajnije investicije u zavisna društva rudnike uglja tokom 2018. godine su kako slijedi:

Rudnici uglja „Kreka“ d.o.o. Tuzla

- Eksproprijacija zemljišta PK Dubrave i PK Šikulje	1,7 miliona KM;
- Revitalizacija sistema za transport otkrivke	1,7 miliona KM

Rudnik mrkog uglja „Đurdevik“ d.o.o. Đurdevik

- damperi	4,4 miliona KM,
- isporuka rezervnih dijelova za bager	0,7 miliona KM,

Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj

- grabuljasti transporter, eksproprijacija i istražna bušenja	0,2 miliona KM,
---	-----------------

Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza

- Izrada i rekonstrukcija rudarskih prostorija 0,8 miliona KM,
- Konstrukcija jamske viseće pruge 0,6 miliona KM,
- Vibro sito za suho odsijavanje rovnog uglja 0,3 miliona KM,

Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica

- Trakasti transporteri 1,5 miliona KM,
- Zaštitna oprema 0,3 miliona KM,
- Elektro-oprema 0,3 miliona KM,
- Konstrukcija jamske viseće pruge 0,1 miliona KM,

Rudnik uglja „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf

- Nije bilo ulaganja

Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik

- Elektro-oprema 0,3 miliona KM,
- Mašinska oprema 0,3 miliona KM,
- Zaštitna oprema 0,1 miliona KM,

Glavni razlozi koji su onemogućili realizaciju Plana ulaganja u ZD-rudnike su:

- striktna primjena Zakona o javnim nabavkama što ne omogućava dovoljno efikasnu realizaciju ulaganja,
- nedovoljna pripremljenost rudnika da realizuju investiciona ulaganja (nedostatak investiciono tehničke dokumentacije, organizaciona nepripremljenost, nedostatak kadrova i sl.).

10. IZVJEŠTAJ O NABAVKAMA

U toku 2018. godine JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je zaključila ugovore po postupcima iz Zakona o javnim nabavkama čija je ukupna vrijednost iznosila 847.108,5 hilj. KM, a što je za cca 300 miliona KM više u odnosu na prošlu 2017. godinu (kada je vrijednost zaključenih ugovora iznosila 547.179,8 hilj. KM). Ovdje treba napomenuti da su ovi iznosi odnose na kalendarski datum/godinu evidentiranja zaključenih ugovora gdje je većina ugovora za isporuke uglja sa rudnicima za 2018. godinu (koji su trebali biti zaključeni krajem 2017. godine) zaključena početkom 2018. godine, pa je ugovaranje koje bi, u uobičajenim okolnostima, trebalo biti završeno u 2017. godini vrijednosno evidentirano u 2018. godini. S druge strane, skoro svi ugovori o nabavci uglja za 2019. godinu su zaključeni u decembru 2018. godine i ušli su u evidentiranu vrijednost nabavki za 2018. godinu.

Upravo je svrstavanje ugovora u godinu po datumu evidentiranja (koje slijedi datum zaključenja) dovelo do ključnog povećanja vrijednosti zaključenih ugovora o nabavkama tokom 2018. u odnosu na 2017. godinu. Može se konstatovati da je u poslovnom smislu napravljen napredak obzirom da su ugovori sa većinom rudnika, kao ključnim dobavljačima, za 2019. godinu zaključeni datumski ranije nego je to bio slučaj u prethodnim godinama, a što je dobro za ugovorne strane.

Ukupno zaključeni ugovori o javnim nabavkama u EP BiH i zavisnih društava putem EP BiH u 2018. godini iznose 864.473,5 hilj. KM od čega:

- je EP BiH zaključila ugovora u iznosu od 847.108,5. hilj. KM (98% vrijednosti ugovora),
- su zavisna društva rudnici po osnovu dokapitalizacije zaključili ugovore u iznosu 17.365,0 hilj. KM (2% vrijednosti ugovora).

I Pregled zaključenih ugovora o nabavkama u 2018 god. za JP Elektroprivreda BiH

<u>Vrsta postupka</u>	<u>Broj postupaka</u>	<u>Vrijednost u KM</u>	<u>% vrijednosti</u>
Direktni sporazum	1.264	1.463.495	0,17%
Konkurentski postupak sa objavom	312	2.675.991	0,32%
Pregovarački sa objavom	9	326.880	0,04%
Pregovarački bez objave	40	199.556.716	23,56%
Otvoreni postupak	1.043	69.529.864	8,21%
Ograničeni postupak sa predkvalifikacijom	1	795.000	0,09%
Ugovori koji se dodjelju ju po posebnom režimu	21	715.337	0,08%
Nabavka od zavisnih društava	114	571.765.900	67,50%
Izuzeće od primjene ZJN-a	363	279.310	0,03%
U K U P N O :	3.170	847.108.493	100,0%

Nabavka EP BiH putem otvorenog postupka (1.043 postupka) iznosi od 69.530 hilj KM što čini 8,2% vrijednosti nabavke ugovorenih tokom 2018. godinu gdje je broj postupaka povećan u odnosu na 2017.godinu, ali je smanjena vrijednost takvih nabavki.

Nabavka EP BiH od njenih zavisnih društava je vršena kroz 114 postupka i čini 67,% ukupne nabavke EP BiH s tim da se većina vrijednosti odnosi na ugovore o nabavci uglja od 6 zavisnih društava rudnika u sastavu Koncerna EP BIH. Od 571,76 mil. KM vrijednosti nabavke od zavisnih društava na nabavke uglja od se odnosi 560,05 mil. KM ili 98%.

Nabavka pregovaračkim postupkom bez objave je izvršena putem 40 postupaka u vrijednosti 199,6 mil. KM što čini 23,6% ukupne vrijednosti nabavke EP BiH. Ako gledamo vrijednost nabavki/ ugovora tu se pretežno radi o postupcima i ugovorima koji se odnose na nabavku uglja iz RMU Banovići (vrijednost 79,07 mil. KM za 2018. + 76,67 mil. KM za 2019.), prevoz uglja (prvenstveno željeznički, ugovor sa Željeznicama FBIH u vrijednosti 24,57 mil. KM) i nabavku uglja iz RU Gračanica (6,84 mil. KM za 2018. + 3,42 mil. KM za 2019.).

Svi ostali primjenjeni postupci iz Zakona o javnim nabavkama su vrijednosno u sumi iznosili 6,25 mil. KM ili 0,7% ugovorenih nabavki za godinu izvještaja

II Pregled zaključenih ugovora o nabavkama u 2018 godini za ZD rudnike

Vrsta postupka	Broj postupaka	Vrijednost u KM	% vrijednosti
Otvoreni postupak	8	16.306.147	93,90%
Pregovarački postupak bez objave obavještenja	1	339.218	1,95%
Nabavka od ZD TTU Energetik, Tuzla	3	719.640	4,15%
UKUPNO :	12	17.365.005	100,0%

Preko JP Elektroprivreda BiH je vršeno ugovaranje nabavki za potrebe ZD rudnika, a u vezi odluka o dokapitalizaciji ZD rudnika iz sredstava JP Elektroprivreda BiH. Vrijednost ovih nabavki je iznosila 17,37 mil. KM od čega je 16,31 mil. KM realizovano putem otvorenog postupka, zatim 0,72 mil. KM putem nabavke od TTU Energetik, Tuzla (koje je također ZD), a preostalih 0,34 mil. KM kroz pregovarački postupak bez objave. U odnosu na prethodnu godinu povećano je učešće nabavki kroz otvoreni postupak sa 71,2 % na 93,9 %.

Analizom izvještaja i postupaka nabavki za 2018. godinu može se konstatovati da se problemi javljaju u svim fazama javnih nabavki, od izrade Plana nabavki, pripreme postupka, ocjenjivanja ponuda pa do realizacije ugovora.

Nastavljena je provedba Procedure nabavke broj:P 84/01 sa svim pratećim uputama. Ova Procedura je dala poseban akcenat na ispitivanje tržišta, na način da se ostvaruju kontakti sa ugovornim organima koji obavljaju istu djelatnost, zatim kroz anketiranje potencijalnih ponuđača za predmetnu nabavku; analizirali smo postignute cijene u proteklim godinama itd.

Određeni napredak postignut je u povećanju konkurentnosti javnih nabavki iz razloga što se tenderi objavljuju elektronski, preko informacionog sistema „E-nabavke“, koji je uspostavila Agencija za javne nabavke. JP Elektroprivreda BiH od septembra 2016. godine sve tenderske dokumentacije objavljuje putem ovog sistema i na taj način je povećala transparentnost u svojim postupcima nabavke. Ujedno su smanjeni troškove objave tenderske dokumentacije, a potpuno anulirani troškovi dostave tenderske dokumentacije.

Iako smo po Zakonu o javnim nabavkama bili obavezni trideset posto (30%) postupaka provesti putem „E-aukcije“ odlučili smo, još od juna 2017. godine da se sve nabavke u JP Elektroprivreda BiH (centralizirane i decentralizirane) gdje je to moguće provode isključivo putem „E-aukcije“, a što je u značajnoj mjeri dovelo do snižavanja cijena pojedinih roba/radova i usluga.

Broj pregovaračkih postupaka je sveden na minimum, uz primjenu istih isključivo u situacijama definisanim Zakonom o javnim nabavkama. U ukupnom broju postupaka (2.827) na pregovarački postupak bez objave otpada svega 1,23%, ali u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti iznosi 199.556.716 KM ili 23,56% i to pretežno zbog velikih vrijednosti pregovaračkih postupaka za nabavku uglja sa RMU Banovići (155,74 mil. KM), te prevoz uglja željeznicom (24,57 mil. KM).

Transparentnost smo ostvarili i u oblasti objavljivanja svih elementa zaključenih ugovora na portalu EP BIH i eventualnih izmjena po zaključenim ugovorima, kojih je u 2018. godini bilo jako malo. I ove godine posebna pažnja poklonjena je svrsishodnosti nabavki. Stalnom kontrolom i revizijom svrsishodnosti nabavki, kontinuiranom kontrolom stanja zaliha na skladištima, znatno je smanjen broj nesvrsishodnih nabavki, ali još uvijek ima dosta prostora da se uredi ova oblast.

Još uvijek je prisutan kao značajan problem, komunikacija sa Uredom za razmatranje žalbi u smislu: „Kako smanjiti stepen formalizma i ubrzati rješavanja predmeta nabavki, na koje smo imali žalbe određenih ponuđača“?

Kada su u pitanju nabavke (centralizirane i necentralizirane) za potrebe JP Elektroprivreda BIH ukupno je tokom 2018. godine izjavljeno 169 žalbi, dok je u vezi nabavki za ZD rudnike izjavljeno 15 žalbi. Od te 184 ukupno upućene žalbe, od strane Ureda za razmatranje žalbi je usvojeno 49 žalbi, dok je 78 žalbi odbijeno od strana pomenutog Ureda. U 39 slučajeva žalba nije izjavljena drugostpenom organu, u 9 slučajeva je žalba povučena. Za 13 izjavljenih žalbi je postupak razmatranja u toku, dok je za 4 žalbe u toku upravni spor. Broj postupaka je 2018. godine povećan, ali se bilježi smanjenje broja žalbi za 3 u odnosu na 2017. godinu. Ipak, kod Ureda za razmatranje žalbi su, u odnosu na 2017. godinu, usvojene 4 žalbe više.

11. REZIME

Tokom 2018. godine Društvo je poslovalo uspješnije nego u nekoliko prethodnih godina, a posebno bolje nego 2017. godini. Tome je prvenstveno doprinjela veoma povoljna hidrološka situacija, naročito u prva 4 mjeseca. Drugi bitan faktor poboljšanja je rast prodajnih cijena, kako za krajnje kupce (izuzetak je kategorija *Domaćinstva*) tako i na veleprodajnom tržištu u djelatnosti trgovine. Nastavljen je trend rasta cijena na regionalnom tržištu električne energije, a efekti istog su se manifestovali na veće prihode. Rast cijena poboljšava perspektive za naredni period, ali se Društvo suočava i sa većim izazovima.

Obilježja poslovanja u toku 2018. godine mogu se rezimirati na sljedeći način:

- vrlo povoljna hidrološka situacija (posebno u toku prva četiri mjeseca 2018. godine) što je omogućilo veću proizvodnju HE za u odnosu na Plan (za 12,6%), a skoro 60 % veću u odnosu na prošlu godinu učešće HE u ukupnoj proizvodnji električne energije bilo je 22% što je više od planiranog i učešća ostvarenog u toku 2017. godine; ipak, sa krajem decembra sumarno stanje akumulacija HE Rama i HE Jablanica je bilo ispod planiranog/poželjnog (energetski izraženo za 52,6 GWh);
- prosječno ostvareni specifični utrošak topline uglja (11.756 kJ/kWh) za 0,3% manji od planiranog (u odnosu na Plan znatno manji specifični utrošak kod bloka 6 u TE Kakanj), a bolji/nizi je ostvarenog za 2017. godinu prvenstveno zbog smanjenja specifičnog utroška kod blokova 6 i 7 u TE Kakanj;
- svi kupci su redovno snabdijevani električnom energijom, a realizovani su dugoročni ugovori u djelatnosti trgovine te u najvećoj mogućoj mjeri i ugovori u vezi pomoćnih usluga;
- ukupan prihod od prodaje električne energije na tržištu veći od Plana uz veće prosječne cijene kako za prodaju krajnjim kupcima tako i na veleprodajnom tržištu; prosječne prodajne cijene povećane u odnosu na 2017. godinu i kod djelatnosti snabdijevanja i kod djelatnosti trgovine;
- ostvarena dobit prije oporezivanja u iznosu od 61,42 mil. KM (planirana dobit od 15,91 mil. KM), dok je u odnosu na 2017. godinu, finansijski rezultat bolji za oko 60 miliona KM; najznačajniji razlog je povoljnija energetska i tržišna situacija, konkretno veći obim i učešće jeftinije hidroproizvodnje, manje količine i troškovi nabavke električne energije te porast prodajnih cijena; dobit nakon oporezivanja odnosno neto dobit perioda iznosi 52,38 mil. KM
- isplaćena je dividenda vlasnicima iz dobiti ostvarene u ranijem periodu po Odluci Skupštine Društva i to u iznosu od 69,7 mil. KM.
- ostvareni su značajni razvojni koraci u vezi elektromobilnosti kao potencijalnog novog biznisa za EP BiH, a ostvareno je i učešće u više projekata finansiranih iz EU fondova.
- fiksni troškovi ostvareni u nivou planiranih, ako izuzmemo rashode i troškove rezervisanja; u odnosu na plan i prošlu godinu značajno veći su rashodi i troškovi rezervisanja koji se u velikoj mjeri odnose na primjenu MRS-a i načela računovodstvene opreznosti; troškovi radne snage neznatno su veći u odnosu na plan i prethodnu godinu iako je potpisan novi Kolektivni ugovor (u primjeni od jula 2018.) sa povećanim materijalnim pravima radnika;
- ukupne zalihe uglja na depoima početkom godine bile su manje od planiranih kao i nabavka uglja u toku godine (12,2% ispod planirane) te je zbog toga i proizvodnja u termoelektranama bila manja od planirane za 4,6%; može se konstatovati da su neki rudnici značajno podbacili kad su u pitanju proizvodnja i isporuka uglja za potrebe termoelektrana; sa krajem decembra su ukupne zalihe uglja bile dosta ispod planiranog nivoa, a to je bila situacije praktično tokom cijele godine; ostvarena toplotna vrijednost nabavljenog i utrošenog uglja je bila iznad planirane i ostvarene za 2017. godinu i to prvenstveno zahvaljujući većem učešću mrkog uglja u nabavljenim i utrošenim količinama kod TE Tuzla;

- ukupna proizvodnja električne energije manja za 1,3% od bilansom planirane, ali veća za 3,4% u odnosu na 2017. godinu; raspoloživost proizvodnih postrojenja je bila na zadovoljavajućem nivou te je mogla biti ostvarena planirana proizvodnja u termoelektranama da su bile raspoložive planirane količine uglja;
- ukupna potrošnja električne energije manja od planirane za 1%, a za 0,4% manja od potrošnje prethodne godine; potrošnja kupaca na 110 kV naponu manja u odnosu na Plan i prošlu godinu zbog manje potrošnje *Arcelor Mittal Zenica* tokom II kvartala, dok je bruto distributivna potrošnja bila niža od planirane za 2,3%; pri tome je potrošnja krajnjih kupaca EP BiH bila iznad planirane, dok su distributivni gubici i potrošnja kupaca drugih snabdjevača ostvareni ispod Plana;
- kupovina električne energije za havarijske situacije bila je veća od planirane za 96,7 GWh, ali uz cijenu 2,1% nižu u odnosu na plan; količina nabavljene energije za havarijske situacije smanjena je u odnosu na 2017. godinu;

Realizovana ulaganja su bila značajno manja od planiranih zbog objektivnih i subjektivnih razloga, ali je EP BiH ostala jedan od najvećih investitora u Bosni i Hercegovini. Pored ulaganja u djelatnostima distribucije i proizvodnje, realizovane su nove investicije u ZD rudnike u sastavu Koncerna putem dokapitalizacije, a još je značajan broj projekata u fazi realizacije obzirom da se očekuje isporuka i instalacija opreme u skladu sa zaključenim ugovorima. U dokapitalizaciju rudnika tokom 2018. godine uloženo je 13,6 miliona KM s tim da su u toku i postupci nabavke koji su započeti tokom 2018. godine te se može očekivati da 2019. godine i narednih godina iznosi dokapitalizacije budu značajno veći nego u 2018. godini.

Rudnici u sastavu Koncerna EP BiH su ostvarili manju proizvodnju za 4,8% u odnosu na 2017. godinu te nisu realizovali planiranu proizvodnju i ugovorene isporuke prema EP BiH gdje je indeks realizacije oko 85,9%. Povećanje proizvodnje u odnosu na 2017. godinu je ostvareno kod:

- RMU Zenica (37,5 %),
- RMU Abid Lolić Bila (4,5%)

Rudnik Breza je zadržao nivo proizvodnje iz 2017. godine (pri čemu je plan proizvodnje premašio za 12,6%), dok je RMU Gračanica ostvario manju proizvodnju u odnosu na 2017.godinu, ali planiranu proizvodnju premašio za 13,4%. RMU Đurđevik je ostvario simbolično povećanje proizvodnje u odnosu na 2017. godinu, ali je plan realizovao sa 85,7%. Međutim, kod dva najveća rudnika (RU Kreka i RMU Kakanj) proizvodnja je ostvarena u manjem obimu i od plana i od ostvarenja iz 2017. godine. Kroz Revidovani plan poslovanja za period 2019-2021 godina planarina su ulaganja EP BiH u dokapitalizaciju ZD rudnika u iznosu od preko 103. mil.KM što pokazuje opredjeljenje EP BiH da nastavi sa ulaganjima u ZD rudnike.

Kada su u pitanju kapitalne investicije, može se konstatovati da realizacija kasni u odnosu na planiranu dinamiku. Ipak, tokom cijele godine odvijale su se aktivnosti u vezi izgradnje VP Podveležje kao i aktivnosti na stvaranju formalnih i finansijskih preduslova za realizaciju više drugih kapitalnih projekata (posebno blok 7 u TE Tuzla, te nastavak izgradnje HE Vranduk).

Broj: NO - 5656/19-88./3.3.-1
Sarajevo, 27.02.2019. godine

Skupština
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Saglasno članu 43. Pravilnika o upravljanju dioničkim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/10), dajem slijedeću:

IZJAVU

U svom angažmanu u Nadzornom odboru Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, po svim pitanjima koja su prezentirana i razmatrana na sjednicama Nadzornog odbora, iz nadležnosti Nadzornog odbora, kao i ukupnim odnosom prema poslovanju i interesima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i interesima dioničara ovog Društva, postupao sam u skladu sa zakonom, Pravilnikom o upravljanju dioničkim društvima, Statutom i drugim općim aktima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo.

Ova izjava se daje uz Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za 2018. godinu.

Predsjednik
Nadzornog odbora

dr. sci. Izet Žigić

Broj: NO - 5656/19-88./3.3.-2
Sarajevo, 27.02.2019. godine

Skupština
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Saglasno članu 43. Pravilnika o upravljanju dioničkim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/10), dajem slijedeću:

IZJAVU

U svom angažmanu u Nadzornom odboru Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, po svim pitanjima koju su prezentirana i razmatrana na sjednicama Nadzornog odbora, iz nadležnosti Nadzornog odbora, kao i ukupnim odnosom prema poslovanju i interesima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i interesima dioničara ovog Društva, postupao sam u skladu sa zakonom, Pravilnikom o upravljanju dioničkim društvima, Statutom i drugim općim aktima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo.

Ova izjava se daje uz Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za 2018. godinu.

Član Nadzornog odbora

dr.sci Milenko Obad

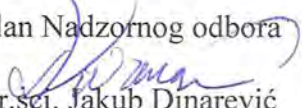
Skupština
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Saglasno članu 43. Pravilnika o upravljanju dioničkim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/10), dajem slijedeću:

IZJAVU

U svom angažmanu u Nadzornom odboru Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, po svim pitanjima koju su prezentirana i razmatrana na sjednicama Nadzornog odbora iz nadležnosti Nadzornog odbora, kao i ukupnim odnosom prema poslovanju i interesima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i interesima dioničara ovog Društva, postupao sam u skladu sa zakonom, Pravilnikom o upravljanju dioničkim društvima, Statutom i drugim općim aktima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo.

Ova izjava se daje uz Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za 2018. godinu.

Član Nadzornog odbora

mr.šei. Jakub Dinarević

Broj: NO - 5656/19-88./3.3.-4
Sarajevo, 27.02.2019. godine

Skupština
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Saglasno članu 43. Pravilnika o upravljanju dioničkim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/10), dajem slijedeću:

IZJAVU

U svom angažmanu u Nadzornom odboru Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, po svim pitanjima koju su prezentirana i razmatrana na sjednicama Nadzornog odbora iz nadležnosti Nadzornog odbora, kao i ukupnim odnosom prema poslovanju i interesima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i interesima dioničara ovog Društva, postupao sam u skladu sa zakonom, Pravilnikom o upravljanju dioničkim društvima, Statutom i drugim općim aktima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo.

Ova izjava se daje uz Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za 2018. godinu.

Član Nadzornog odbora

dr.sci Izudin Džafić

Broj: NO - 5656/19-88./3.3.-5
Sarajevo, 27.02.2019. godine

Skupština
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Saglasno članu 43. Pravilnika o upravljanju dioničkim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/10), dajem slijedeću:

IZJAVU

U svom angažmanu u Nadzornom odboru Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, po svim pitanjima koju su prezentirana i razmatrana na sjednicama Nadzornog odbora, iz nadležnosti Nadzornog odbora, kao i ukupnim odnosom prema poslovanju i interesima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i interesima dioničara ovog Društva, postupao sam u skladu sa zakonom, Pravilnikom o upravljanju dioničkim društvima, Statutom i drugim općim aktima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo.

Ova izjava se daje uz Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za 2018. godinu.

Član Nadzornog odbora

Sead Rešidbegović

Broj: NO - 5656/19-88./3.3.-6
Sarajevo, 27.02.2019. godine

Skupština
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Saglasno članu 43. Pravilnika o upravljanju dioničkim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/10), dajem slijedeću:

I Z J A V U

U svom angažmanu u Nadzornom odboru Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, po svim pitanjima koju su prezentirana i razmatrana na sjednicama Nadzornog odbora, iz nadležnosti Nadzornog odbora, kao i ukupnim odnosom prema poslovanju i interesima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i interesima dioničara ovog Društva, postupao sam u skladu sa zakonom, Pravilnikom o upravljanju dioničkim društvima, Statutom i drugim općim aktima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo.

Ova izjava se daje uz Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za 2018. godinu.

Član Nadzornog odbora
dr.sci Ramiz Kikanović

Skupština
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Saglasno članu 43. Pravilnika o upravljanju dioničkim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/10), dajem slijedeću:

IZJAVU

U svom angažmanu u Nadzornom odboru Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, po svim pitanjima koju su prezentirana i razmatrana na sjednicama Nadzornog odbora iz nadležnosti Nadzornog odbora, kao i ukupnim odnosom prema poslovanju i interesima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i interesima dioničara ovog Društva, postupao sam u skladu sa zakonom, Pravilnikom o upravljanju dioničkim društvima, Statutom i drugim općim aktima Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo.

Ova izjava se daje uz Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za 2018. godinu.

Član Nadzornog odbora

mr.sci. Hasen Mašović

Sarajevo, 01.11.2019.
Broj: 01-05-32133/19

NADZORNI ODBOR

Predmet: Pojedinačni (nekonsolidovani) finansijski izvještaj za 2018. godinu

Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2018. godinu nezavisni revizor Grant Thornton d.o.o. Banja Luka je dao *mišljenje s rezervom* na pojedinačni (nekonsolidovani) izvještaj JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo. Kao osnov za mišljenje s rezervom navedeno je sljedeće:

1. Kao što je objelodanjeno u napomeni 15. uz pojedinačne finansijske izvještaje, Društvo je iskazalo ulaganja u zavisna društva na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 380.452 hiljade KM. Ova ulaganja su priznata po trošku njihovog sticanja. Na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo nije izvršilo test obezvređenja u skladu sa zahtjevima MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine, i pored postojanja objektivnih indikacija o obezvređenju ovih ulaganja. Zbog kompleksnosti ovog pitanja, nismo bili u stanju napraviti vlastite procjene i sa razumnom sigurnošću utvrditi iznos potrebnih korekcija evidentiranog stanja ovih ulaganja na dan 31. decembra 2018. godine, koje bi mogle imati značajan efekat na rezultat poslovanja i finansijskog stanja Društva na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na pojedinačne finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.
2. Kao što je objelodanjeno u napomeni 19. uz pojedinačne finansijske izvještaje dati avansi zavisnim društvima iskazani su u iznosu od 87.655 hiljada KM (nije uključen PDV). Kao što je dalje objelodanjeno u napomeni 10. uz pojedinačne finansijske izvještaje Društvo je u 2018. godini izvršilo ispravku potraživanja po osnovu datih avansa u iznosu 6.672 hiljada KM. Navedeni avansi odnose se na unaprijed plaćeni ugalj povezanim pravnim licima. Na osnovu sprovedenih revizorskih procedura i evidencija sa kojima raspolaže Društvo, utvrđeno je da značajni dio ovih avansa u iznosu od 66.875 hiljada KM su stariji od jedne i više godina i da shodno tome postoji materijalno značajan rizik njihove nenadoknadivosti. Raspoloživi podaci i informacije nisu nam omogućili napraviti vlastite procjene i sa razumnom sigurnošću utvrditi iznos dodatnih rezervacija po osnovu ispravke vrijednosti datih avansa, koje bi mogli imati značajan efekat na rezultat poslovanja i finansijskog stanja Društva na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2018. Mišljenje prethodnog revizora na pojedinačne finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.
3. Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima, su u obavezi da se primjenjuju u Federaciji Bosne i Hercegovine pri izradi finansijskih izvještaja koji se odnose na razdoblja koja počinju od 01. januara 2018. godine. Kao što je to objelodanjeno u napomeni 2 uz pojedinačne finansijske izvještaje Društvo nije primjenilo gore navedene standarde prilikom izrade pojedinačnih

Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH,

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
161000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

finansijskih izvještaja sa stanjem na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine, što nije u skladu sa gore navedenom zakonskom regulativom i MSFI. Zbog toga, priloženi pojedinačni finansijski izvještaji se ne mogu smatrati izvještajima koji su sastavljeni u potpunosti u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo mogli utvrditi efekte korekcija i reklasifikacija, na rezultat poslovanja Društva za godinu koja se završava 31. decembra 2018, kao i na finansijsko stanje Društva na dan 01. januara 2018. i 31. decembra 2018. godine.

Komentar:

Društvo vrši ulaganje u zavisna društva rudnike uglja u skladu sa odlukama Vlade FBiH i odlukama Skupštine Društva o dokapitalizaciji. Iznos naveden u primjedbi revizora uključuje i ulaganja u ostala zavisna društva. Ukupna ulaganja u zavisna društva rudnike uglja na dan 31.12.2018. godine iznose 367 mil KM. Vrijednost ovih ulaganja je zasnovana na procjeni PWC koja je rađena u 2009. godini i koja je uzela u obzir sve primjedbe koje revizori u svojim izvještajima o reviziji rudnika iznose u mišljenju. S tim u vezi vrijednost rudnika je procjenjena na 81 mil KM, koliko su iskazani u poslovnim knjigama početni udjeli JP EPBiH u zavisnim društvima rudnicima uglja.

Poređenja radi, navodimo podatke o projekciji proizvodnje uglja, broju zaposlenih i produktivnosti za 2018. godinu, na kojima je bazirana procjena i podatke o ostvarenim pokazateljima za 2018. godinu i prvu polovinu 2019. godine:

	PROIZVODNJA (000 t)			BROJ ZAPOSLENIH			PRODUKTIVNOST (t PO ZAPOSLENOM)		
	PROCJENA 2018. GODINA PWC*	31.12. 2018.	30.06. 2019.	PROCJENA 2018. GODINA PWC	31.12. 2018.	30.06. 2019.	PROCJENA 2018. GODINA PWC	31.12. 2018.	30.06. 2019.
RMU ABID LOLIĆ BILA	100	145	72	239	404	410	418	359	176
RMU BREZA	579	676	327	900	1.270	1.265	643	532	258
RMU ĐURĐEVİK	410	493	251	534	850	874	768	580	287
RMU GRAČANICA	450	290	129	282	190	187	1.596	1.526	690
RMU KAKANJ	1.728	1.108	581	1.832	1.707	1.679	943	649	346
RU KREKA	3.654	2.017	924	3.677	2.431	2.406	994	830	384
RMU ZENICA	400	572	282	810	1.486	1.448	494	385	195
UKUPNO	7.321	5.301	2.566	8.274	8.338	8.269			

* PWC – PricewaterhouseCoopers

Vilsonovo šetaliste 15, 71000 Sarajevo, BiH,

Reg. broj: LF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
 Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
 3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
 1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
 161000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
 1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
 102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
 www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
 Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
 Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
 «Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
 «Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
 «Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
 «Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
 «Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

Negativan trend poslovanja u zavisnim društvima rudnicima nije doveo samo do pogoršanja pojedinačnih rezultata poslovanja, nego utiče i na poslovanje vladajućeg društva. Ukoliko bi se izvršila procjena ulaganja u zavisna društva rudnike u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, rezultat procjene bi vrlo vjerovatno imao negativan efekat na poslovanje JP EPBiH, bez obzira što se naknadna ulaganja u iznosu cca 286 mil KM uglavnom odnose na investiranje u neophodnu rudarsku opremu, za koju se ne može reći da je u svega par godina izgubila svoju vrijednost. Ostvarena proizvodnja uglja, produktivnost zaposlenih, likvidnost i solventnost zavisnih društava nisu u skladu sa evidentiranim vrijednostima ulaganja vladajućeg društva.

Iz gore navedenog, može se zaključiti da je neophodno stabilizirati poslovanje i rezultate zavisnih društava rudnika uglja, kako bi se zaustavio negativan trend i uticaj na poslovanje vladajućeg društva JP EPBiH.

Sredstva od avansnog plaćanja dijela ugovorenih količina uglja korištena su za izmirivanje obaveza prema dobavljačima, zaposlenicima i dijelom prema Državi za poreze i doprinose, a što je omogućilo nastavak eksploatacije uglja i opstojnost rudnika, ali i snabdijevanje termoelektrana JP EP BiH ugljem i stabilnost elektroenergetskog sistema. Svako smanjenje isporuke uglja prema termoelektranama negativno se odražava na proizvodnju električne energije i poslovanje JP EP BiH iz čega proizilazi obaveza kako Vladajućeg društva tako i ZD rudnika da ulažu maksimalne napore, aktivnosti, ali i sredstva za očuvanje kontinuiteta proizvodnje uglja u rudnicima.

Značajna zaduženja rudnika nastala su i u vrijeme djelovanja elementarnih nepogoda u prethodnih nekoliko godina (velike sniježne padavine 2012. godine, poplave 2014. godine), a koje su za posljedicu imale prodore vode u jame i površinske kopove, te su se zaduženja nastavila povećavati iz godine u godinu u najvećoj mjeri zbog negativnih posljedica djelovanja istih, ali i nedovoljne proizvodnje uglja u rudnicima koja bi omogućila normalno funkcionisanje istih.

Ulaganjima JP EP BiH u nabavku opereme i mehanizacije u rudnike kroz proces dokapitalizacije, omogućeni su humaniji uslovi rada, bolja sigurnost i pouzdanost, te bolji poslovni ambijent i poboljšanje stanja u pojedinim rudnicima gdje je proces dokapitalizacije pri kraju, ali kod rudnika kod kojih nije izvršena djelimična ili potpuna dokapitalizacija stanje u proizvodnji je zabrinjavajuće i ti su rudnici najzaduženiji za visok iznos datih avansa.

Učestale blokade računa rudnika kako od strane dobavljača tako u posljednje vrijeme i od Porezne uprave FBiH i Uprave za Indirektno oporezivanje, u mnogome otežavaju rad i funkcionisanje rudnika, ali i iziskuju interventno finansijsko djelovanje (avansi) JP EP BiH koja se kao Vladajuće društvo Koncerna mora uključiti u rješavanje problema ukoliko se ne želi potpuna obustava proizvodnje uglja u rudnicima.

Dati avansi su bili u isključivoj funkciji obezbjeđenja kontinuirane proizvodnje uglja, a što omogućava kontinuiranu proizvodnju električne energije u cilju ispunjenja potreba domaćih kupaca za istom kao i poštivanje ugovornih obaveza koje JP EP BiH ima prema kupcima električne energije.

Napominjemo da su rudnici iz sastava Koncerna rudnici koji imaju kvalitet uglja na osnovu koga su projektovani kotlovi termoelektrana, te je nabavka uglja iz drugih rudnika iz regiona, a koji bi imali

Vilsonovo šetaliste 15, 71000 Sarajevo, BiH,

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
1610000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

uglja na raspolaganju sa tehničko tehnološkog aspekta rada kotlova termoblokova nemoguća, bez dodatnog značajnog investicionog ulaganja u kotlove blokova u cilju preprojektovanja za mogućnost spaljivanja drugih ugljeva. Iz navedenih razloga omogućavanje kontinuiteta proizvodnje uglja u rudnicima koncerna je od važnosti za proizvodnju električne energije u blokovima termoelektrana JP Elektroprivreda BiH.

Vezano za primjedbu koja se odnosi na primjenu standarda MSFI 9 i MSFI 15, u toku su pripreme za primjenu navedenih standarda prilikom izrade finansijskih izvještaja JP EPBiH.

Pojedinačni (neconsolidovani) finansijski izvještaj za 2018. godinu je razmatrala Uprava Društva na 276. sjednici održanoj dana 29.10.2019. (I dio) i 30.10.2019. godine (II dio) i upućuje se Nadzornom odboru Društva, sa prijedlogom da se isti, sa Izvještajem o poslovanju JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za 2018. godinu, konsolidovanim revizorskim izvještajem, izvještajima Odbora za reviziju i izvještajem o radu Nadzornog odbora JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za 2018. godinu, uputi Skupštini Društva.

Izvršni direktor
za ekonomske poslove

Muhamed Ražanica

Generalni direktor

Bajazit Jašarević

Prilog: Pojedinačni finansijski izvještaj za 2018. godinu

Co:

- ✓ 05-2
- ✓ a/a

Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH,

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
161000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

**Pojedinačni finansijski
izvještaji za period koji se
završava 31. decembra
2018. godine i izvještaj
nezavisnog revizora**

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Pojedinačni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za period 01.01.2018 - 31.12.2018. godine	8
Pojedinačni izvještaj o finansijskoj poziciji na dan 31.12.2018. godine	9
Pojedinačni izvještaj o gotovinskim tokovima za period 01.01.2018 - 31.12.2018. godine.....	10
Pojedinačni izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2018 - 31.12.2018. godine.....	11
1. Osnovni podaci o društvu	12
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	13
3. Značajne računovodstvene politika	14
4. Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke	24
5. Prihodi od prodaje	25
6. Ostali prihodi iz poslovanja.....	25
7. Troškovi sirovina, materijala i nabavna vrijednost prodane robe	26
8. Troškovi zaposlenih.....	26
9. Troškovi amortizacije.....	26
10. Ostali troškovi poslovanja.....	27
11. Porez na dobit	27
12. Nekretnine, postrojenja, oprema.....	28
13. Nematerijalna ulaganja.....	29
14. Ulaganje u pridružena pravna lica	29
15. Ulaganje u zavisna društva	30
16. Pozajmice i depoziti.....	31
17. Ostala dugoročna potraživanja	31
18. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja.....	32
19. Dati avansi.....	32
20. Zalihe.....	32
21. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	33
22. Kapital	33
23. Krediti i pozajmice	33
24. Odloženi prihodi.....	34
25. Primanja zaposlenih	34
26. Rezervisanja	35
27. Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	35
28. Pasivna vremenska razgraničenja.....	36
29. Upravljanje finansijskim rizicima	36
30. Potencijalne obaveze	40
31. Zaštita okoliša.....	40
32. Transakcije sa povezanim pravnim licima	41
33. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe	45
34. Poreski propisi.....	45
35. Događaji nakon datuma izvještavanja	46
36. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	46

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@grantthornton.ba
www.granthornton.ba

Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju pojedinačni izvještaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2018. godine, pojedinačni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, pojedinačni izvještaj o promjenama u kapitalu i pojedinačni izvještaj o gotovinskim tokovima za tada završenu godinu, te zabilješke uz pojedinačne finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja (1-3) opisanih u našem izvještaju u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, priloženi pojedinačni finansijski izvještaji prikazuju istinito i fer finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine i njenu finansijsku uspješnost, te njene gotovinske tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

1. Kao što je objelodanjeno u napomeni 15 uz pojedinačne finansijske izvještaje, Društvo je iskazalo ulaganja u zavisna društva na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 380.452 hiljade KM. Ova ulaganja su priznata po trošku njihovog sticanja. Na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo nije izvršilo test obezvređenja u skladu sa zahtjevima MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine, i pored postojanja objektivnih indikacija o obezvređenju ovih ulaganja. Zbog kompleksnosti ovog pitanja, nismo bili u stanju napraviti vlastite procjene i sa razumnom sigurnošću utvrditi iznos potrebnih korekcija evidentiranog stanja ovih ulaganja na dan 31. decembra 2018. godine, koje bi mogli imati značajan efekat na rezultat poslovanja i finansijskog stanja Društva na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na pojedinačne finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine je također bilo modificirano po ovom pitanju.
2. Kao što je objelodanjeno u napomeni 19 uz pojedinačne finansijske izvještaje dati avansi zavisnim društvima iskazani su u iznosu od 87.655 hiljada KM. Kao što je dalje objelodanjeno u napomeni 10 uz pojedinačne finansijske izvještaje Društvo je u 2018. godini izvršilo ispravku potraživanja po osnovu datih avansa u iznosu 6.672 hiljada KM. Navedeni avansi odnose se na unaprijed plaćeni ugaj povezanim pravnim licima. Na osnovu sprovedenih revizorskih procedura i evidencija sa kojima raspolaže Društvo, utvrđeno je da značajni dio ovih avansa u iznosu od 66.875 hiljada KM su stariji od jedne i više godina i da shodno tome postoji materijalno značajan rizik njihove nenadoknadivosti. Raspoloživi podaci i informacije nisu nam omogućili napraviti vlastite procjene i sa razumnom sigurnošću utvrditi iznos dodatnih rezervacija po osnovu ispravke vrijednosti datih avansa, koje bi mogli imati značajan efekat na rezultat poslovanja i finansijskog stanja Društva na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na pojedinačne finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine je također bilo modificirano po ovom pitanju.

3. Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima, su u obavezi da se primjenjuju u Federaciji Bosne i Hercegovine pri izradi finansijskih izvještaja koji se odnose na razdoblja koja počinju od 01. januara 2018. godine. Kao što je to objelodanjeno u napomeni 2 uz pojedinačne finansijske izvještaje Društvo nije primjenilo gore navedene standarde prilikom izrade pojedinačnih finansijskih izvještaja sa stanjem na dan i za godinu koja se završava 31 decembra 2018. godine, što nije u skladu sa gore navedenom zakonskom regulativom i MSFI. Zbog toga, priloženi pojedinačni finansijski izvještaji se ne mogu smatrati izvještajima koji su sastavljeni u potpunosti u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo mogli utvrditi efekte korekcija i reklasifikacija na rezultat poslovanja Društva za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine, kao i na finansijsko stanje Društva na dan 01. januara 2018. i 31. decembra 2018. godine.

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u odjeljku Revizorove odgovornosti za reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) zajedno s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ostala pitanja

Pojedinačni finansijski izvještaji Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine su revidirani od strane drugog revizora, koji je u svom izvještaju od 29. maja 2018. godine izrazio mišljenje s rezervom u odnosu na evidentirana stanja ulaganja u zavisna društva kao i datih avansa zavisnim društvima na dan 31. decembra 2018. godine.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji nekonsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

1. Ključno pitanje revizije	Primijenjene procedure revizije
<p>Priznavanje prihoda od prodaje električne energije (vidjeti napomenu 5)</p> <p>Prihodi od prodaje električne energije u iznosu od 959.991 hiljada KM se u potpunosti odnose na prihode od prodaje električne energije na domaćem i inostranom tržištu. Društvo priznaje prihode na mjesečnom nivou nakon isporuke električne energije. Cijena električne energije je definisana odlukama i ugovorima.</p> <p>Prihodi od prodaje električne energije su odabrani kao ključno pitanje zato što postoji značajan rizik priznavanja prihoda od prodaje električne energije</p>	<p><i>Naše procedure su uključivale sljedeće postupke</i></p> <p>U okviru revizorskih procedura izvršili smo testiranje internih kontrola ustanovljenih od strane Uprave.</p> <p>Na bazi uzorka izvršili smo testiranje obračuna isporučene električne energije u skladu sa cijenama definisanim odlukama i ugovorima;</p> <p>Na bazi uzorka izvršili smo testiranje priznavanja prihoda u periodu u kome su stvarno i nastali.</p> <p>Na osnovu sprovedenih revizorskih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost evidentiranja prihoda u skladu sa</p>

od strane Društva kao i rizik iskazivanja prihoda u periodu u kome su nastali.	ugovorima i odlukama, kao i evidentiranje prihoda u periodu u kome su stvarno nastali.
<p><i>Rizik zaobilaženja kontrola od strane rukovodstva</i></p> <p>U skladu s MRS i našom revizorskom metodologijom, zaobilaženja kontrola od strane rukovodstva se smatra značajnim rizikom u okviru svakog revizorskog angažmana. Rukovodstvo može direktno ili indirektno manipulirati sa računovodstvenom evidencijom i pripremiti lažne finansijske izvještaje tako što zaobilazi kontrole koje su inače efektivne</p>	<p>Testirali smo prikladnost evidencija unijetih u glavnu knjigu tako što smo ispitali osobe koje su uključene u proces finansijskog izvještavanja o neprikladnim i neobičajnim aktivnostima, te testirali knjiženja. Ocjenjivali smo da li postoji dokaz o pristrasnosti od strane Uprave u značajnim računovodstvenim procjenama i mišljenjima relevantnim za finansijske izvještaje. Pored toga smo procijenili i generalno okruženje Društva u pogledu kontrola, te razgovarali s višim rukovodstvom.</p>

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za pojedinačne finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje pojedinačnih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za takve interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške.

U sastavljanju pojedinačnih finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steci razumno uvjerenje o tome jesu li pojedinačni finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza pojedinačnih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše

mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem revizorovu izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorova izvještaja. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Također obezbjeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

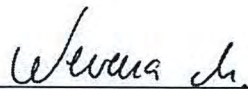
Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Aleksandar Džombić.

Banja Luka, 11.10.2019. godine

Aleksandar Džombić, PhD
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Nevena Milinković
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Pojedinačni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za period 01.01.2018 - 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2018. u KM 000	2017. u KM 000
Prihodi od prodaje	5	1.035.711	1.105.572
Ostali prihodi iz poslovanja	6	18.467	40.283
Ukupno poslovni prihodi		1.054.178	1.145.855
Vlastiti kapitalizirani rad		2.878	2.964
Troškovi sirovina, materijala i nabavna vrijednost prodane robe	7	(502.290)	(684.826)
Troškovi zaposlenih	8	(180.156)	(177.357)
Trošak amortizacije	9	(150.258)	(150.917)
Ostali troškovi poslovanja	10	(163.783)	(139.795)
Ukupno operativni rashodi		(993.609)	(1.149.931)
Operativni rezultat		60.569	(4.076)
Finansijski prihodi		6.498	9.222
Finansijski rashodi		(5.644)	(4.526)
Neto finansijski rezultat		61.423	620
Rezultat prije poreza		61.423	620
Porez na dobit	11	(9.040)	-
Rezultat za godinu		52.383	620
Ostali sveobuhvatni gubitak			
Aktuarski gubici		(3.190)	(208)
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		49.193	412

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA

Mensuda Vuk
Broj: CR-4676/5

Pojedinačni izvještaj o finansijskoj poziciji na dan 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Netekuća sredstva			
Nekretnine, postrojenja, oprema	12	2.356.958	2.444.402
Nematerijalna imovina	13	15.767	18.584
Avansi		172	193
Ulaganje u pridružena pravna lica	14	1.950	1.950
Ulaganja u zavisna društva	15	380.452	366.893
Pozajmice i depoziti	16	48.347	205.361
Ostala dugoročna potraživanja	17	11.903	9.575
		2.815.549	3.046.958
Tekuća imovina			
Pozajmice i depoziti	16	149.783	9.731
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	18	140.935	118.839
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit		2.980	9.758
Avansi	19	89.890	72.975
Zalihe	20	63.054	51.429
Gotovina i ekvivalenti gotovine	21	102.850	57.673
Aktivna vremenska razgraničenja		6.990	6.581
		556.482	326.986
UKUPNO SREDSTVA		3.372.031	3.373.944
Kapital i rezerve			
Kapital	22		
Dionički kapital		2.236.964	2.236.964
Zakonske rezerve		41.783	41.659
Ostale rezerve		508.664	508.664
Zadržana dobit		181.559	202.205
		2.968.970	2.989.492
Obaveze			
Netekuće obaveze			
Kredit i pozajmice	23	115.678	121.320
Odloženi prihodi	24	81.833	88.182
Primanja zaposlenih	25	32.547	28.154
Rezervisanja	26	17.159	15.888
Ostale dugoročne obaveze		53	70
		247.270	253.614
Tekuće obaveze			
Kredit i pozajmice	23	13.628	17.193
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	27	73.145	66.593
Rezervisanja	26	12.186	7.932
Pasivna vremenska razgraničenja	28	56.832	39.120
		155.791	130.838
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		3.372.031	3.373.944

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Pojedinačni izvještaj o gotovinskim tokovima za period 01.01.2018 - 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	2018. u KM 000	2017. u KM 000
Gotovinski tok od operativnih aktivnosti		
Neto dobit za godinu	52.383	620
Usklađenje za:		
Amortizaciju	150.258	150.917
Prihod od kamata i ostali finansijski prihodi	(6.498)	(9.222)
Rashod od kamata i ostali finansijski rashodi	5.644	4.526
Prihod od otpisa obaveza	(3.947)	(5.133)
Neto gubitak od otuđenja stalnih sredstava	2.232	1.765
Promjene u rezervisanjima, neto	(5.525)	(3.363)
Promjene u primanjima zaposlenih, neto	4.393	(1.064)
Otpis zaliha	1.873	865
Neto gubitak/(dobit) od otpisa sumnjivih i spornih potraživanja	6.026	(2.694)
	206.839	137.217
Promjene u:		
- potraživanjima od kupaca	26.797	20.948
- zalihama	(9.752)	9.077
- avansima	16.915	10.245
- ostalim potraživanjima	(3.899)	(1.129)
- ostalim dugoročnim obavezama	7.686	70
- obavezama prema dobavljačima	(10.357)	11.624
- ostalim obavezama	5.825	(5.656)
- odloženom prihodu	(6.349)	(5.854)
Neto gotovinski tok od operativnih aktivnosti	233.705	176.542
Ulagačke aktivnosti		
Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme	(67.300)	(64.167)
Nabavka nematerijalnih sredstava	(1.366)	(1.516)
Povećanje udjela u zavisnim društvima	(13.559)	(73.156)
Povećanje depozita i danih pozajmica	(80.397)	(123.233)
Povrat depozita i danih pozajmica	52.807	59.470
Naplaćene kamate	6.498	9.222
Neto gotovinski tok od ulagačkih aktivnosti	(103.317)	(193.380)
Finansijske aktivnosti		
Otplata primljenih kredita	(12.781)	(16.626)
Povlačenja kredita	2.537	344
Plaćene kamate	(5.644)	(4.526)
Plaćene dividende	(69.323)	(5.123)
Neto gotovinski tok od finansijskih aktivnosti	(85.211)	(25.931)
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine	45.177	(42.769)
Gotovina i ekvivalenti gotovine na dan 1. januara	57.673	100.442
Gotovina i ekvivalenti gotovine na dan 31. decembra	102.850	57.673

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Pojedinačni izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2018 - 31.12.2018. godine

(u KM 000)

	Vlasnički kapital	Zakonske rezerve	Ostale rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2017. godine	2.236.964	39.087	508.664	209.569	2.994.284
Dobit za godinu	-	-	-	620	620
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	-	(208)	(208)
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	412	412
Transakcije sa vlasnicima knjižene direktno u kapital					
Doprinosi i distribucija vlasnicima					
Transferi	-	2.572	-	(2.572)	-
Dividende	-	-	-	(5.204)	(5.204)
Stanje na dan 31.12.2017./ 01.01.2018. god.	2.236.964	41.659	508.664	202.205	2.989.492
Dobit za godinu	-	-	-	52.383	52.383
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	-	(3.190)	(3.190)
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	49.193	49.193
Transakcije sa vlasnicima knjižene direktno u kapital					
Doprinosi i distribucija vlasnicima					
Transferi	-	124	-	(124)	-
Dividende (napomena 22)	-	-	-	(69.714)	(69.714)
Stanje na dan 31.12.2018. godine	2.236.964	41.783	508.664	181.559	2.968.970

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o društvu

JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo (u daljnjem tekstu „Društvo“) je javno preduzeće registrovano u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, a organizovano je i kao dioničko društvo u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, u kome je 90,37% kapitala u vlasništvu Federacije BiH, a 9,63% je u vlasništvu malih dioničara. Organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju.

Organizacione cjeline Društva su Direkcija i 8 podružnica:

- Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica,
- Termoelektrana “Kakanj”, Kakanj,
- Termoelektrana “Tuzla”, Tuzla,
- “Elektrodistribucija”, Bihać,
- “Elektrodistribucija”, Mostar,
- “Elektrodistribucija”, Sarajevo,
- “Elektrodistribucija”, Tuzla,
- “Elektrodistribucija”, Zenica.

Od 2009. godine Društvo ima status vladajućeg društva u Koncernu EPBiH. Odlukom objavljenom u “Službenim novinama FBiH”, broj 4 od 26.01.2009. godine, Federacija Bosne i Hercegovine je udjele u rudnicima uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prenijela na JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo i to:

- Rudnik mrkog uglja “Abid Lolić” d.o.o. Travnik – Bila,
- Rudnik mrkog uglja “Breza” d.o.o. Breza,
- Rudnik mrkog uglja “Đurđevik” d.o.o. Đurđevik,
- Rudnik uglja “Gračanica” d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje,
- Rudnik mrkog uglja “Kakanj” d.o.o. Kakanj,
- Rudnici “Kreka” d.o.o. Tuzla i
- Rudnik mrkog uglja “Zenica” d.o.o. Zenica.

Društvo ima većinske udjele u pravnim licima:

- “Iskraemeco” d.o.o. Sarajevo - društvo za proizvodnju i održavanje mjernih uređaja, u kojem je vlasnik 57,51 % udjela;
- “Eldis Tehnika” d.o.o. Sarajevo - društvo za proizvodnju opreme za distribuciju energije, promet proizvodima i uslugama, u 100 % vlasništvu;
- “Hotel Makarska” d.o.o. Makarska, Republika Hrvatska - društvo za ugostiteljstvo i turizam, u kojem je vlasnik 100 % udjela;
- TTU energetik d.o.o., društvo za proizvodnju transportnih uređaja, 80% vlasništva u udjelima,

Osnovne djelatnosti koje obavlja Društvo su proizvodnja električne energije, distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije.

Dionice Društva kotiraju na Sarajevskoj berzi.

Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je zapošljavalo 4.441 radnika (na dan 31. decembra 2017. godine 4.529).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"). Društvo je također sastavilo konsolidovane finansijske izvještaje u skladu s MSFI za Društvo i njegova zavisna društva (Grupa). U konsolidovanim finansijskim izvještajima, zavisna društva su u potpunosti konsolidovana. Zavisna društva su Društva koja kontroliše Grupa. Kontrola postoji ukoliko je Grupa izložena ili ima pravo na varijabilne povrate od svog sudjelovanja sa zavisnim društvom i ima mogućnost da utiče na te povrate kroz kontrolu nad zavisnim društvom. Korisnici ovih odvojenih finansijskih izvještaja trebali bi ih čitati zajedno s konsolidovanim finansijskim izvještajima Grupe na dan 31. decembra 2018. godine i za godinu koja je tada završila u svrhu dobivanja cjelokupnih informacija o finansijskom položaju Grupe, rezultatima njenog poslovanja i promjenama finansijskog stanja Grupe u cjelini.

Finansijski izvještaji su odobreni od Uprave na dan 11.10.2019. godine.

Osnove vrednovanja

Finansijski izvještaji izraženi su sukladno konvenciji historijskog troška ili surogatnog troška.

Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), koja je funkcionalna valuta. Sve finansijske informacije predstavljene u konvertibilnim markama su zaokružene na najbližu hiljadu.

Korištenje procjena i prosudbi

Pripremanje finansijskih izvještaja zahtijeva od Uprave da donosi prosudbe, procjene i pretpostavke koje imaju uticaj na primjenu politika i objavljene iznose sredstava, obaveza, prihoda i troškova. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke se redovno pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene nastala i u budućim periodima na koji se odnosi.

Posebno, informacije o značajnim procjenama neizvjesnosti i kritičnim prosudbama o primjeni računovodstvenih politika koje imaju značajan uticaj na iznose koji su priznati u finansijskim izvještajima su opisane u napomeni 33.

3. Značajne računovodstvene politika

Računovodstvene politike navedene ispod su primjenjivane konstantno i dosljedno u svim periodima koji su prezentirani u ovim odvojenim finansijskim izvještajima.

Strane valute

Transakcije u stranim valutama izražene su u funkcionalnoj valuti Društva upotrebom kursne liste važeće na dan transakcije. Monetarna imovina i obaveze denominirane u stranoj valuti na datum izvještavanja preračunate su upotrebom kursa važećeg na taj dan. Dobici ili gubici od kursnih razlika, koji nastaju prilikom izmirenja tih transakcija, te dobiti ili gubici nastali prilikom preračuna monetarne imovine i obaveza izraženih u stranim valutama priznaju se u bilansu uspjeha.

Nemonetarna imovina i stavke koje se mjere po historijskom trošku strane valute ne preračunavaju se po novim kursevima.

Nemonetarna imovina i obaveze denominirane u stranoj valuti prikazane prema historijskom trošku, preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom kursne liste važeće na datum kada su iznosi utvrđeni.

Finansijski instrumenti

Nederivatni finansijski instrumenti

Nederivatne finansijske instrumente čine pozajmice, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, novac i novčani ekvivalenti, zajmovi i krediti kao i obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze.

Nederivatni finansijski instrumenti se početno vrednuju po njihovoj fer vrijednosti, uvećanoj za transakcijske troškove, osim u slučaju finansijskih instrumenta koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Nederivatni finansijski instrumenti se naknadno mjere na način koji je niže opisan.

- Pozajmice i potraživanja

Zajmovi i potraživanja iskazuju se po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

- Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvještaja o novčanom toku uključuju novac u blagajni, račune kod banaka te depozite u bankama s rokom dospjeća do tri mjeseca.

- Kamatonosni krediti i pozajmice

Kamatonosni krediti i pozajmice se početno priznaju po fer vrijednosti primljenog novca umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. U budućim razdobljima, kamatonosni krediti i pozajmice se iskazuju po amortizacionom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Svaka razlika između primitaka (umanjeno za transakcijske troškove) i vrijednosti po dospjeću se priznaje u bilansu uspjeha tokom trajanja pozajmice primjenom efektivne kamatne stope.

- **Obaveze prema dobavljačima**

Obaveze prema dobavljačima iskazuju se početno po fer vrijednosti, a naknadno se vrednuju po amortiziranom trošku, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Finansijski instrument se priznaje ukoliko Društvo postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uslovi instrumenta. Finansijska imovina prestaje se priznavati ukoliko isteknu ugovorna prava Društva na novčane tokove od finansijske imovine, te ako Društvo prenese finansijsku imovinu bez zadržavanja kontrole ili prenese sve rizike i koristi povezane s tom imovinom. Redovna nabavka i prodaja finansijske imovine priznaje se na datum trgovine odnosno na datum kada se Društvo obaveže kupiti ili prodati imovinu. Finansijske obaveze prestaju se priznavati ako je ugovorna obaveza podmirena, ispravljena ili je istekla.

Emitovani kapital

Otkup emitovanog kapitala

Kada se vrši iskup emitovanog kapitala, iznos naknade zajedno sa direktnim troškovima koji su mu pripisani, se priznaje kao umanjenje kapitala. Iskupljene dionice se prikazuju kao vlastite dionice i prezentirane su kao umanjenje od ukupnog iznosa temeljnog kapitala.

Ulaganja u zavisna društva

Zavisna društva su Društva koja kontroliše Grupa. Kontrola postoji ukoliko je Grupa izložena ili ima pravo na varijabilne povrate od svog sudjelovanja sa zavisnim društvom i ima mogućnost da utiče na te povrate kroz kontrolu nad zavisnim društvom. Ulaganja u zavisna društva evidentiraju se po trošku, umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti.

Udjeli u pridruženim društvima

Pridružena pravna lica su ona pravna lica u kojima Društvo ima značajan uticaj, ali ne kontrolu, nad finansijskim i poslovnim politikama. Ulaganja u zavisna društva evidentiraju se po trošku, umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Priznavanje i vrednovanje

Nekretnine, postrojenja i oprema prikazani su po trošku, odnosno surogatnom trošku, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti sredstava.

Ukoliko značajni dijelovi predmeta nekretnine, postrojenja i opreme imaju različit vijek upotrebe, priznaju se kao posebni predmeti (značajne komponente) nekretnine, postrojenja i opreme.

Trošak uključuje izdatke koji se mogu direktno pripisati sticanju sredstva. Dodatno, troškovi obuhvataju, kad Društvo ima obavezu da ukloni sredstvo ili obnovi lokaciju, procjenu troška rasklapanja i uklanjanja stavki i obnovu lokacije.

Dobici i gubici koji proizlaze iz pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme (koji se utvrđuju kao razlika između neto primitka od otuđenja i knjigovodstvene vrijednosti imovine) priznaju se u bilansu uspjeha.

Naknadni izdaci

Zamjenski trošak dijela nekretnina, postrojenja i opreme se priznaje kao sredstvo ukoliko je izvjesno da će Društvo imati buduće ekonomske koristi od tog sredstva i da je trošak sredstva moguće pouzdano izmjeriti. Trošak svakodnevnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme priznaje se u bilansu uspjeha kada nastane.

Amortizacija

Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha primjenom linearne metode otpisa tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine. Zemljište i sredstva u pripremi se ne amortiziraju.

Procijenjeni korisni vijek trajanja sredstava je slijedeći:

Zgrade	10 do 80 godina
Postrojenja i oprema	5 do 40 godina
Ostalo	3 do 5 godina

Na datum izvještavanja ponovo se procjenjuje valjanost metode obračuna amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti sredstva.

Nematerijalna imovina

Razvoj

Nematerijalno sredstvo koje je proizašlo iz razvoja (ili u fazi razvoja internog projekta) se priznaje kao sredstvo ako, i samo ako, subjekt može da dokaže sve niže navedeno:

- tehničku provedivost dovršenja nematerijalnog sredstva tako da bude raspoloživo za korištenje ili prodaju;
- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegovog korištenja ili prodaje;
- mogućnost korištenja ili prodaje nematerijalnog sredstva;
- način na koji će nematerijalno sredstvo donositi vjerovatne buduće ekonomske koristi;
- raspoloživost odgovarajućih tehničkih, finansijskih i drugih izvora za završetak razvoja i korištenje ili prodaju nematerijalnog sredstva;
- mogućnost pouzdanog mjerenja izdataka koji se mogu pripisati nematerijalnom sredstvu tokom njegovog razvoja.

Software

Software je početno vrednovan po trošku. Nakon početnog priznavanja, software se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti.

Naknadni izdaci

Naknadni izdaci vezani uz nematerijalnu imovinu kapitaliziraju se samo kada povećavaju buduću ekonomsku korist pripadajuće imovine. Svi ostali izdaci, uključujući izdatke za interno razvijeni goodwill i brend, prikazani su u bilansu uspjeha kao trošak u razdoblju kada su nastali.

Amortizacija

Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha primjenom linearne metode otpisa tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine.

Procijenjeni korisni vijek trajanja za tekući i uporedni period je kako slijedi:

Software i troškovi razvoja	2- 10 godine
-----------------------------	--------------

Na datum izvještavanja ponovo se procjenjuje valjanost metode obračuna amortizacije i korisni vijek trajanja.

Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižem od troška ili neto prodajne vrijednosti. Zalihe su vrednovane po trošku nabavke, uključuju sve troškove koji su potrebni za dovođenje zaliha u stanje spremno za upotrebu, koristeći metod prosječnog ponderisanog troška.

U slučaju gotovih proizvoda i proizvodnje u toku, trošak uključuje odgovarajući dio općih proizvodnih troškova zasnovan na normalnom kapacitetu poslovanja. Neto prodajna vrijednost je procijenjena prodajna cijena u normalnom toku poslovanja umanjena za procijenjene troškove kompletiranja i prodaje zaliha.

Umanjenje vrijednosti sredstava

Knjigovodstveni iznos imovine Društva, osim zaliha i odgođene poreske imovine, pregledava se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo da li postoji bilo kakva indikacija o umanjenju njihove vrijednosti. Ukoliko indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine.

Nadoknadivi iznos nematerijalne imovine sa neograničenim vijekom upotrebe i nematerijalne imovine koja još nije u upotrebi procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Imovina koja podliježe obračunu amortizacije se pregledava za umanjenje vrijednosti uvijek kada događaji ili promjene u okolnostima indiciraju da knjigovodstvena vrijednost sredstva možda neće biti nadoknadiva.

Gubitak usljed umanjenja priznaje se kada knjigovodstveni iznos sredstva ili jedinice koja stvara gotovinu prelazi nadoknadivi iznos. Jedinica koja stvara gotovinu je najmanja skupina imovine koja stvara novčane priljeve koji su neovisni o novčanim priljevima od ostale imovine ili skupina imovine. Gubitak usljed umanjenja vrijednosti se priznaje u bilansu uspjeha.

Gubitak od umanjenja vrijednosti finansijske imovine vrednovane po amortiziranom trošku izračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova imovine primjenom izvorne efektivne kamatne stope. Gubici se priznaju u bilansu uspjeha, na kontu za ispravku vrijednosti zajmova i potraživanja ili investicijskih vrijednosnih papira koji se drže do dospjeća. Kamate na umanjenu imovinu se i dalje priznaju. Kad se dese događaji koji nakon priznavanja umanjenja uzrokuju smanjenje umanjenja vrijednosti, smanjenje umanjenja vrijednosti se ukida kroz bilans uspjeha.

U procjenjivanju kolektivnog umanjenja vrijednosti, Društvo koristi historijske trendove vjerovatnosti neplaćanja, vrijeme povrata i nastali iznos gubitka, prilagođene za prosudbe uprave da li su trenutni ekonomski i kreditni uslovi takvi da će stvarni gubici vjerovatno biti veći ili manji od predložjenih po historijskim trendovima.

Izračun nadoknadivog iznosa

Nadoknadivi iznos finansijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku utvrđuje se kao sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom (odnosno, efektivnom kamatnom stopom izračunatom prilikom početnog vrednovanja te finansijske imovine). Tekuća potraživanja se ne diskontuju.

Nadoknadivi iznos ostale imovine je neto utrživa vrijednost ili vrijednost u upotrebi, ovisno o tome koji je iznos veći. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi sadašnja vrijednost procijenjenih budućih gotovinskih tokova izračunava se upotrebom diskonte stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizika karakterističnih za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira nezavisne gotovinske tokove, nadoknadivi iznos se određuje za jedinicu za stvaranje gotovine u koju sredstvo pripada.

Ukidanje gubitka od umanjenja vrijednosti

Gubitak od umanjenja vrijednosti koji se odnosi na potraživanja koja se iskazuju po amortiziranom trošku ukida se ukoliko se naknadno povećanje nadoknadive vrijednosti može objektivno povezati s događajem nastalim nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat.

Ako se iznos gubitka od umanjenja vrijednosti za potraživanja u sljedećem razdoblju smanji usljed nekog događaja koji je nastao nakon otpisa, tada prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida kroz bilans uspjeha s odgovarajućim povećanjem knjigovodstvene vrijednosti i imovine. Ukidanje se ograničava na iznos koji bi bio ne veći od amortiziranog troška da nije došlo do umanjenja vrijednosti.

Gubitak od umanjenja vrijednosti koji se odnosi na ostala sredstva, nefinansijsku imovinu ukida se ukoliko postoje indikacije da umanjenje vrijednosti više ne postoji i ukoliko je došlo do promjene u procjenama korištenim pri utvrđivanju nadoknadive vrijednosti.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako je vjerojatno da će biti potreban odliv resursa radi podmirivanja obaveza, te ako se može pouzdano procijeniti iznos obaveze.

Iznosi rezervisanja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova korištenjem diskontne stope prije poreza koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i, gdje je primjenjivo, rizika specifičnih za obavezu.

Primanja zaposlenih

Obvezni doprinosi u penzioni fond

Obveze za doprinose u obvezni penzioni fond se uključuju kao trošak u račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem se nastali, odnosno u razdoblju u kojem su usluge pružene od strane zaposlenika.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Društvo isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od pet prosječnih neto plaća zaposlenog isplaćenih u prethodna tri mjeseca prije penzionisanja ili šest prosječnih neto plaća ostvarenih u Federaciji BiH, ako je to za radnika povoljnije. Društvo nema drugih planova u vezi isplate svojim djelatnicima ili Upravi poslije datuma penzionisanja u Bosni i Hercegovini.

Troškovi otpremnina za odlazak u penziju utvrđuju se metodom projektovane kreditne jedinice, pri čemu se aktuarske procjene obavljaju na svaki datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u ostaloj sveobuhvatoj dobiti u punom iznosu u periodu u kojem su nastali. Obaveze za otpremnine za odlazak u penziju priznate u bilansu stanja predstavljaju sadašnju vrijednost obaveze za definisanu naknadu, korigovanu za nepriznati trošak minolog rada.

Jubilarnе nagrade

Društvo isplaćuje svojim zaposlenima jubilarne nagrade. Obaveza i trošak ovih davanja se procjenjuju korištenjem metode projektovane kreditne jedinice. Metoda projiciranih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju uposleni provede u Društvu a koje u zbroju svih zasebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih efektivnom kamatnom stopom koja je približna stopi na državne dužničke vrijednosne papire gdje su valuta i uvjeti državnih dužničkih vrijednosnih papira približni valuti i procijenjenim uvjetima obaveze za primanja uposlenih. Jubilarne nagrade se kreću u prosjeku od jedne do dvije prosječne neto plate isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine, u ovisnosti od perioda uposlenja od 10 do 30 godina.

Prihodi

Prodati proizvodi i usluge

Prihodi od prodaje proizvoda se mjere po fer vrijednosti primijene naknade ili potraživanja. Prihodi od prodaje proizvoda se priznaju kada su na kupca preneseni značajni rizici i koristi vlasništva, kada je vjerovatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi kada se troškovi i mogući povrati robe mogu pouzdano izmjeriti i kada Društvo ne zadržava pravo na upravljanje i kontrolu nad prodanom robom.

Prihodi od usluga se priznaju u razdoblju u kojem su usluge izvršene u skladu sa stepenom dovršenosti na datum izvještavanja.

Prihodi od priključaka se priznaju u periodu kad kupac izvrši uplatu naknade za priključak te se izvrši instalacija.

Prihodi, rashodi i sredstva su priznati neto od poreza na dodanu vrijednost (PDV), osim ako se iznos PDV ne može povratiti od Države. U ovim okolnostima PDV je priznat kao dio troška nabavljenog sredstva ili kao dio nastalog rashoda.

Potraživanja i obaveze se vode po iznosu u koji je uključen PDV. Iznos pretporeza, tj. potraživanja za PDV, je uključen u tekuća potraživanja. Iznos PDV-a koji treba platiti je uključen u tekuće obaveze.

Prihodi od prodaje dobara i usluga su priznati na dan kada su dobra i usluge isporučeni i predstavljaju neto fakturisanu vrijednost bez poreza na dodatu vrijednost.

Nefakturisani prihod električne energije

Isporuka električne energije se održava na mjesečnom nivou. Na kraju godine, električna energija isporučena kupcima, koja još nije fakturisana, priznaje se unutar prihoda u procijenjenom iznosu od datuma zadnjeg očitavanja do kraja godine. Procjena mjesečne promjene u nefakturisanoj električnoj energiji potiče iz izmjerene isporuke električne energije nakon umanjenja fakturisane potrošnje i procijenjenih gubitaka u prenosu.

Donacije

Donacije u gotovini i opremi koje se koriste za investicije u toku za rekonstrukciju sredstava i za ostale aktivnosti su u odvojenom izvještaju o finansijskoj poziciji prikazane kao odgođeni prihod koji se knjigovodstveno evidentira u bilansu uspjeha primjenom linearne metode u budućim periodima, kako bi se to donacije mogle koristiti u investicijama ili u svakodnevnim operacijama u toku procijenjenog ekonomskog vijeka doniranog sredstva.

Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi uključuju kamate na kredite koje se obračunavaju koristeći metodu efektivne kamatne stope, zatezne kamate, potraživanja za kamate na uložena sredstva, prihod od dividendi, pozitivne i negativne kursne razlike.

Prihod od kamate je priznat kada je obračunat uzimajući u obzir efektivni prinos od sredstava. Prihod od dividendi je priznat u bilansu uspjeha na dan kada je nastalo pravo Društva da primi dividende.

Troškovi pozajmljivanja, koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili proizvodnji kvalifikovanih sredstava, sredstava za koje je potrebno znatno vremensko razdoblje da se dovedu u stanje koje je pogodno za namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak tih sredstava do momenta kada su sredstva suštinski spremna za njihovu namjeravanu upotrebu ili prodaju. Investicioni prihod zarađen privremenim ulaganjem specifičnih pozajmica čiji se trošak prenosi na kvalificirano sredstvo se oduzima od troška zajma koji se priznaje kao kapitalizacija. Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak perioda u kojem su nastali.

Ugovori o isporuci električne energije

U skladu s MRS 39, određeni ugovori o isporuci električne energije se tretiraju kao finansijski instrumenti i spadaju u djelokrug tog standarda. Većina ugovora o isporuci električne energije koje zaključuje Društvo specifikira fizičku isporuku električne energije u sklopu redovnog poslovanja Društvo te su kao takvi isključeni iz djelokruga MRS 39. Posebno, forward ugovori za isporuku električne energije spadaju izvan obima MRS-a 39 kad se smatra da je ugovor sklopljen u sklopu redovnih poslovnih aktivnosti Društva. Ova se dokazuje ispunjavanjem sljedećih uslova:

- Fizička isporuka električne energije se realizuje u skladu s ovim ugovorom;
- prodane količine definisane ugovorom odgovaraju operativnim planovima Društva;
- ugovor ne smije spadati pod definiciju opcije iz MRS 39. U konkretnom slučaju ovih ugovora, ugovor se suštinski može smatrati prodajom kapaciteta ili jednak forward ugovoru.

Stoga Društvo smatra da su transakcije dogovorene s ciljem uravnoteženja količine između nabave električne energije i obaveza o isporuci električne energije dio redovnog poslovanja kao integrisanog društva, to stoga nisu u djelokrugu MRS 39.

Porez na dobit

Porez na dobit obračunava se temeljem prijavljenih prihoda prema zakonima i propisima Federacije Bosne i Hercegovine za matično Društvo.

Porez na dobit sadrži tekući porez i odgođeni porez. Porez na dobit iskazuje se u bilansu uspjeha osim poreza koji se odnosi na stavke unutar glavnice, kada se trošak poreza na dobit priznaje unutar glavnice. Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obavezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na datum izvještavanja i sva usklađenja porezne obaveze iz prethodnih razdoblja.

Iznos odgođenog poreza temelji se na očekivanoj realizaciji ili namirenju knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, korištenjem poreznih stopa koje se primjenjuju ili uglavnom primjenjuju na datum izvještavanja. Odloženi porez se mjeri prema poreskim stopama za koje se očekuje da će biti primijenjene na privremene razlike kada budu promijenjene, zasnovano na zakonima koji su doneseni ili suštinski doneseni do dana izvještaja.

Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduća oporeziva dobit dovoljna za korištenje imovine. Odgođena porezna imovina se pregleda na svaki datum izvještavanja i umanjuje se za iznos za koji više nije vjerovatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica.

Izveštavanje po segmentu

Segment je dio Društva koji se može izdvojiti ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga (poslovni segment) ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanja usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (geografski segment), koji je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onog drugog segmenta. Trenutno poslovanje Društva je u području proizvodnje i distribucije električne energije (poslovni segment), a poslovanje, ukupna imovina kao i većina klijenata su smješteni u Bosni i Hercegovini.

Standardi koji su stupili na snagu za godišnje periode koji počinju poslije 1. januara 2018. godine a koje Društvo nije primijenilo u pripremi finansijskih izvještaja za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine

MSFI 9 *Finansijski instrumenti* sadrži novi pristup klasifikaciji i mjerenju finansijskih sredstava koji odražava poslovni model kojim se upravlja sredstvima i njihove karakteristike u gotovinskim tokovima. Društvo nije identificiralo uticaj ovog standarda na gotovinu i ekvivalente gotovine, niti na klasifikaciju i mjerenje potraživanja od kupaca.

MSFI 15 *Prihodi po ugovorima s kupcima* uspostavlja sveobuhvatan okvir za određivanje da li, koliko i kada se priznaju prihodi. Zamjenjuje postojeća uputstva o priznavanju prihoda, uključujući MRS 18 *Prihodi*, MRS 11 *Ugovori o izgradnji* i IFRIC 13 *Program nagrađivanja lojalnosti kupaca*. Društvo ne očekuje da će primjena MSFI 15 imati kao ishod značajne razlike u priznavanju prihoda od pruženih usluga, osim eventualno u dijelu koji se odnosi na prihod od priključaka, gdje Društvo razmatra tumačenja oko priznavanja prihoda od priključaka u trenutku nastanka priključenja ili kroz vrijeme.

Standardi, tumačenja i izmjene objavljenih standarda koji još nisu važeći

Na dan odobrenja ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja, IASB (Odbor za međunarodne računovodstvene standarde) je objavio nekoliko novih standarda, izmjena postojećih standarda kao i tumačenja koji još nisu efektivni. Društvo nije usvojio nijedan od ovih standarda, izmjena ili tumačenja.

Uprava očekuje da će sve relevantne izjave biti usvojene za prvi period koji počinje na dan ili nakon datuma stupanja na snagu. Novi standardi, izmjene i tumačenja koji nisu ni usvojeni niti navedeni u nastavku nisu ni objavljeni, s obzirom da se ne očekuje da imaju materijalan uticaj na pojedinačne finansijske izvještaje Društva.

MSFI 16 *Najmovi* - MSFI 16 uvodi jedinstveni, bilansni računovodstveni model za korisnike najma. Korisnik najma priznaje pravo na korištenje sredstva i obavezu za najam koja predstavlja obavezu za plaćanje najma. Postoje mogući izuzeci za kratkoročne najmove i najmove s niskom vrijednošću. Računovodstveni tretman kod davatelja najma ostaje sličan trenutnom standardu - tj. davaoci najma nastavljaju klasificirati najmove kao finansijske ili operative najmove. MSFI 16 zamjenjuje postojeće smjernice o najmovima, uključujući MRS 17 *Najmovi*, IFRIC 4 *Utvrđivanje da li sporazum sadrži najam*, SIC-15 *Operativni najmovi – poticaj* i SIC-27 *Procjena sadržaja transakcija uključujući pravni oblik najma*. Standard se primjenjuje za godišnje periode izvještavanja na ili nakon 1. januara 2019. godine. Ranija primjena je dozvoljena za subjekte koji primjenjuju MSFI 15 *Prihodi po ugovorima s kupcima* na dan ili prije prve primjene MSFI 16 Društvo ne očekuje značajan uticaj primjene ovog standarda.

Za sljedeće nove ili izmijenjene standarde se ne očekuje da će imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Društva:

- Godišnja poboljšanja MSF 2014.-2016 ciklusa- Izmjene u MSFI 1 i MRS 28
- Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja vezanih za dionice (Izmjene u MSFI 2)
- Prenosi ulaganja u nekretnine (izmjene u MRS 40)
- Prodaja ili učešće u imovini između investitora i njegovih pridruženog lica ili zajedničkog ulaganja (Izmjena u MSFI 10 i MRS 28)
- IFRIC 22 *Transakcije i predujmovi u stranoj valuti*
- IFRIC 23 *Neizvjesnosti vezano za tretman poreza na dobit*

Određivanje fer vrijednosti

Društvo je uključilo dodatne objave po pitanju mjerenja fer vrijednosti kao što je objašnjeno u nastavku.

Društvo ima uspostavljen sistem kontrola u okviru mjerenja fer vrijednosti koji podrazumijeva cjelokupnu odgovornost Uprave i funkcije finansija vezanu uz nadziranje svih značajnijih mjerenja fer vrijednosti, konzultiranje s vanjskim stručnjacima te, u kontekstu navedenog, izvještavanje o istome tijelima zaduženima za korporativno upravljanje.

Fer vrijednosti mjere se u odnosu na informacije prikupljene od trećih strana u kojem slučaju Uprava i funkcija finansija ocjenjuju ukoliko dokazi prikupljeni od trećih strana osiguravaju da navedene procjene fer vrijednosti ispunjavaju zahtjeve MSFI-eva, uključujući i razinu iz hijerarhije fer vrijednosti u koju bi to procjene trebale biti klasificirane.

Fer vrijednosti kategoriziraju se u različite razine u hijerarhiji fer vrijednosti na temelju ulaznih varijabli koji se koriste u tehnikama procjene kao što slijedi:

- razina 1- kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze.
- razina 2 - ulazne varijable koje ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o ulaznim varijablama za imovinu ili obaveze koje su vidljive bilo izravno (npr. kao cijene) bilo neizravno (npr. izvedene iz cijena).
- razina 3 - ulazne varijable za imovinu ili obaveze koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (ulazne varijable koje nisu vidljive).

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem berze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su sve značajnije ulazne varijable potrebne za fer vrednovanje vidljive, procjena fer vrijednosti se kategorizira kao razina 2.

Ako se jedna ili više značajnih ulaznih varijabli ne temelji na vidljivim tržišnim podacima, procjena fer vrijednosti kategorizira se kao razina 3.

Društvo je napravilo sljedeće značajnije procjene fer vrijednosti u okviru pripreme finansijskih izvještaja

- Depoziti po viđenju

Knjigovodstvena vrijednost depozita po viđenju otprilike je jednaka njihovoj fer vrijednosti prvenstveno zbog toga što su ti depoziti najsličniji gotovini i dospjevaju do godinu dana.

- Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja i obaveze prema dobavljačima

Tekuća vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja i obaveza prema dobavljačima približno je

jednaka njihovoj fer vrijednosti zbog kratkoročne prirode ovih instrumenata.

- Kratkoročni dani krediti

Knjigovodstvena vrijednost kratkoročnih danih kredita otprilike je jednaka njihovoj fer vrijednosti zbog toga što dospijevaju do godinu dana.

- Dugoročne obaveze po kreditima

Fer vrijednost dugoročnih obaveza po kreditima bazira se na tržišnoj cijeni za iste ili slične kredite ili na trenutnim kamatnim stopama kredita s istim rokom dospijeca. Knjigovodstvena vrijednost dugoročnih obaveza po kreditima s varijabilnim kamatnim stopama otprilike je jednaka njihovoj fer vrijednosti.

4. Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Procjene se koriste, iako ne samo ograničeno u te svrhe: periode amortizacije i sadašnje vrijednosti imovine, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, rezervacije za umanjenje vrijednosti zaliha i sumnjivih potraživanja, obračunate interkonekcijske prihode i troškove, te za procjene rezervacija za dugoročne i kratkoročne naknade zaposlenim. Budući događaji i njihovi efekti ne mogu biti procijenjeni sa sigurnošću.

Prema tome, računovodstvene procjene zahtijevaju profesionalno mišljenje koje je uključeno u pripremanje finansijskih izvještaja koja će biti promijenjena kada nastupe novi događaji, kada se stekne novo iskustvo, kada budu prikupljene nove informacije i kada se promijeni poslovno okruženje Društva. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procijenjenih.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti se vrednuju analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće.

5. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje	2018. u KM 000	2017. u KM 000
Prihod od prodaje električne energije na domaćem tržištu	932.560	1.020.017
Prihod od prodaje električne energije na inostranom tržištu	27.431	11.919
Prihodi od naknade priključenja	17.033	19.434
Prihod od tehnološke pare i toplotne energije	13.085	13.374
Prodaja usluga i drugi prihodi	45.602	40.828
Ukupno prihodi od prodaje:	1.035.711	1.105.572

6. Ostali prihodi iz poslovanja

Ostali prihodi iz poslovanja	2018. u KM 000	2017. u KM 000
Prihodi od zakupnina	3.228	2.288
Prihodi od donacija	7.108	8.056
Dobici od prodaje materijalnih sredstava	24	550
Prihodi od prodaje materijala	643	422
Viškovi	652	74
Naplaćena otpisana potraživanja	1.716	5.748
Prihodi od naplate od osiguranja	140	168
Prihodi od penala	129	1.026
Aktuarski dobici	1.162	2.896
Prihodi od otpisa obaveza	-	1.595
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	1.664	4.267
Ostali prihodi iz poslovanja	2.001	13.193
Ukupno prihodi iz poslovanja:	18.467	40.283

7. Troškovi sirovina, materijala i nabavna vrijednost prodane robe

Troškovi sirovina, materijala i nabavna vrijednost prodane robe	2018. u KM 000	2017. u KM 000
Nabavna vrijednost prodane robe	96.862	250.449
Utrošeni uglj	336.984	360.012
Troškovi dopreme i analize uglja	28.717	30.157
Utrošeni materijal za održavanje	7.541	7.557
Utrošeno gorivo	6.408	6.293
Ostali troškovi sirovina i materijala	25.778	30.358
Ukupno troškovi sirovina, materijala i nabavna vrijednost prodane robe:	502.290	684.826

8. Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih	2018. u KM 000	2017. u KM 000
Neto plate i ostali troškovi zaposlenih	119.455	118.913
Obavezna socijalna davanja i doprinosi	56.937	56.780
Troškovi tekućeg rada	3.764	1.664
<i>Ukupno troškovi zaposlenih</i>	<i>180.156</i>	<i>177.357</i>
Kapitalizirani vlastiti rad	(2.878)	(2.964)
<i>Troškovi zaposlenih priznati u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti</i>	<i>177.278</i>	<i>174.393</i>
Ukupno troškovi zaposlenih:	177.278	174.393

9. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije	2018. u KM 000	2017. u KM 000
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	147.195	146.897
Amortizacija nematerijalnih sredstava	3.063	4.020
Ukupno troškovi amortizacije	150.258	150.917

10. Ostali troškovi poslovanja

Ostali troškovi poslovanja	2018. u KM 000	2017. u KM 000
Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	1.820	1.999
Trošak transportnih usluga	42.648	48.968
Troškovi platnog prometa	203	152
Troškovi održavanja	18.403	16.108
Troškovi zakupa	326	390
Troškovi neproizvodnih usluga	2.500	3.193
Trošak reprezentacije	182	170
Rashodi/gubici iz osnova umanjena vrijednosti sredstava	4.106	2.636
Troškovi članskih doprinosa	4.819	5.479
Troškovi poreza, naknadi i taksi	48.238	38.985
Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	6.410	6.213
Rashodovanja i gubici na zalihama materijala i robe i ostali rashodi	2.059	2.022
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	1.070	3.262
Ispravka vrijednosti datih avansa	6.672	-
Troškovi premija osiguranja	2.171	1.199
Troškovi sajмова, reklame, sponzorstva i istraživanja	393	251
Ostali troškovi proizvodnih usluga	431	632
Troškovi rezervisanja	15.386	3.733
Aktuarski gubici	-	1.259
Ostali rashodi i gubici	114	88
Ostali nematerijalni troškovi	308	313
Rashodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina	5.524	2.743
Ukupno ostali troškovi poslovanja:	163.783	139.795

11. Porez na dobit

Porez na dobit	2018. u KM 000	2017. u KM 000
Računovodstvena dobit prije poreza	61.423	620
Porez na dobit po stopi od 10%	6.142	62
Porezno nepriznati troškovi	2.649	1.182
Neoporezivi prihodi	(177)	(556)
Uskladjivanje oporezivih prihoda	426	434
Porezna olakšica po osnovu investicija	-	(1.122)
Porez na dobit	9.040	-
Efektivna stopa poreza na dobit	14,72%	-

12. Nekretnine, postrojenja, oprema

u KM 000	Zemljište	Zgrade	Postrojenja i oprema	Sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 01.01.2017.	87.387	4.185.559	3.335.134	103.843	7.711.923
Nabavke (povećanje)	-	-	-	65.203	65.203
Otuđenja i otpisi	(238)	(6.521)	(11.938)	-	(18.697)
Transferi (aktiviranje u upotrebu)	365	37.616	35.018	(75.526)	(2.527)
Ostalo	66	49	5	1.671	1.791
Stanje na dan 31.12.2017.	87.580	4.216.703	3.358.219	95.191	7.757.693
Prenos u druge dijelove	-	(98)	-	-	(98)
Donos iz drugih dijelova	-	98	-	-	98
Stanje na dan 31.12.2017/01.01.2018.	87.580	4.216.703	3.358.219	95.191	7.757.693
Nabavke (povećanje)	-	-	-	61.308	61.308
Otuđenja i otpisi	(19)	(51.625)	(12.341)	-	(63.985)
Transferi (aktiviranje u upotrebu)	190	29.277	20.718	(50.144)	41
Ostalo	619	198	(118)	(650)	49
Stanje na dan 31.12.2018.	88.370	4.194.553	3.366.478	105.705	7.755.106
Prenos u druge dijelove	-	(5)	(33)	-	(38)
Donos iz drugih dijelova	-	5	33	-	38
Stanje na dan 31.12.2018.	88.370	4.194.553	3.366.478	105.705	7.755.106
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 01.01.2017.	-	2.663.462	2.519.892	-	5.183.354
Trošak amortizacije	-	72.521	76.928	-	149.449
Otuđenja, otpisi i ostalo	-	(5.980)	(13.532)	-	(19.512)
Stanje na dan 31.12.2017.	-	2.730.003	2.583.288	-	5.313.291
Prenos u druge dijelove	-	(73)	-	-	(73)
Donos iz drugih dijelova	-	73	-	-	73
Stanje na dan 31.12.2017/01.01.2018.	-	2.730.003	2.583.288	-	5.313.291
Trošak amortizacije	-	72.984	74.211	-	147.195
Otuđenja, otpisi i ostalo	-	(50.980)	(11.358)	-	(62.338)
Stanje na dan 31.12.2018.	-	2.752.007	2.646.141	-	5.398.148
Prenos u druge dijelove	-	(1)	(13)	-	(14)
Donos iz drugih dijelova	-	1	13	-	14
Stanje na dan 31.12.2018.	-	2.752.007	2.646.141	-	5.398.148
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017. godine	87.580	1.486.700	774.931	95.191	2.444.402
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine	88.370	1.442.546	720.337	105.705	2.356.958

13. Nematerijalna ulaganja

u KM 000	Patenti, licence i koncesije	Ulaganje u toku	Softver i ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje na dan 01.01.2017.	26.779	1.605	9.018	37.402
Otuđenja i otpisi	-	-	(156)	(156)
Transferi	99	645	3.101	3.845
Stanje na dan 31.12.2017.	26.878	2.250	11.963	41.091
Transferi	-	56	189	245
Stanje na dan 31.12.2018.	26.878	2.306	12.152	41.336
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI				
Stanje na dan 01.01.2017.	14.927	-	3.711	18.638
Trošak amortizacije	2.894	-	1.125	4.019
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(150)	(150)
Stanje na dan 31.12.2017.	17.821	-	4.686	22.507
Trošak amortizacije	1.821	-	1.241	3.062
Otuđenja i rashodovanja	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2018.	19.642	-	5.927	25.569
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017. godine	9.057	2.250	7.277	18.584
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine	7.236	2.306	6.225	15.767

14. Ulaganje u pridružena pravna lica

Udio društva u pridruženom pravnom licu je kako slijedi:

Pridruženo pravno lice	Datum izvještavanja	Poslovna aktivnost	Vlasništvo	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
ETI d.o.o. Sarajevo	31. decembra 2018.	Proizvodnja osigurača	49%	1.950	1.950

15. Ulaganje u zavisna društva

Zavisno društvo	Poslovna aktivnost	Vlasništvo	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
RMU Breza d.o.o.	Eksploatacija uglja	100%	48.209	46.516
RMU Kakanj d.o.o.	Eksploatacija uglja	100%	104.799	104.630
RMU Zenica d.o.o.	Eksploatacija uglja	100%	68.060	65.887
RMU Đurđevik d.o.o.	Eksploatacija uglja	100%	24.993	19.916
RMU Kreka d.o.o.	Eksploatacija uglja	100%	98.415	94.803
RMU Abid Lolić d.o.o.	Eksploatacija uglja	100%	11.462	10.627
RMU Gračanica d.o.o.	Eksploatacija uglja	100%	11.301	11.301
Ukupno ulaganja u rudnike:			367.239	353.680

Društvo je u 2018. godini izvršilo dokapitalizaciju rudnika u iznosu od 13.559 hiljada KM. U nastavku je pregled dokapitalizacija:

Zavisno društvo	Poslovna aktivnost	Dokapitalizacija 2018. godina u 000 KM
RMU Breza d.o.o.	Eksploatacija uglja	1.693
RMU Kakanj d.o.o.	Eksploatacija uglja	169
RMU Zenica d.o.o.	Eksploatacija uglja	2.173
RMU Đurđevik d.o.o.	Eksploatacija uglja	5.077
RMU Kreka d.o.o.	Eksploatacija uglja	3.612
RMU Abid Lolić d.o.o.	Eksploatacija uglja	835
RMU Gračanica d.o.o.	Eksploatacija uglja	-
Ukupno dokapitalizacija		13.559

Ostala zavisna Društva:

Zavisno društvo	Poslovna aktivnost	Vlasništvo	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Iskraemeco d.o.o.	Upravljanje energijom i usluge	58%	3.193	3.193
Hotel ELBiH Makarska d.d.	Hotelijsstvo	100%	2.048	2.048
Eldis Tehnika d.o.o.	Proizvodnja elektro opreme i komunikacije	100%	1.324	1.324
TTU Energetik d.o.o.	Proizvodnja transportnih uređaja	80%	6.648	6.648
Ukupno ulaganja u ostala zavisna društva:			13.213	13.213

Ukupna ulaganja u zavisna društva na dan 31. decembra 2018. godine iznose 380.452 hiljada KM.

16. Pozajmice i depoziti

Pozajmice i depoziti	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Dugoročni dio		
Dugoročni oročeni depoziti	43.029	193.644
Pozajmice zavisnim društvima	4.727	10.744
Dugoročni krediti zaposlenim	578	960
Ostala potraživanja	13	13
Ukupno dugoročni dio	48.347	205.361
Kratkoročni dio		
Kratkoročni plasmani	1.332	1.332
Kratkoročno oročeni depoziti	141.814	-
Kratkoročni dio dugoročnih pozajmica zavisnim društvima	6.017	7.457
Kratkoročni dio dugoročnih kredita zaposlenim	561	728
Ostala potraživanja	1.391	1.546
<i>Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja</i>	<i>(1.332)</i>	<i>(1.332)</i>
Ukupno kratkoročni dio	149.783	9.731
Ukupno pozajmice i depoziti:	198.130	215.092

17. Ostala dugoročna potraživanja

Ostala dugoročna potraživanja	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Ostala dugoročna potraživanja-reprogrami	11.028	8.844
<i>Ispravka vrijednosti dugoročnih potraživanja</i>	<i>(153)</i>	<i>(254)</i>
Unaprijed plaćeni troškovi	974	915
Ostala dugoročna razgraničenja	54	70
Ukupno ostala dugoročna potraživanja:	11.903	9.575

18. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Kupci - povezana pravna lica	2.927	4.663
Kupci u zemlji	164.046	144.517
Kupci u inostranstvu	1.612	17
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca</i>	<i>(42.150)</i>	<i>(43.533)</i>
Potraživanja za kamatu od drugih subjekata	3.287	3.354
Potraživanja od zaposlenika	91	88
Potraživanja od državnih organa i institucija	435	579
Ostala kratkoročna potraživanja	4.907	3.588
<i>Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja</i>	<i>(3.192)</i>	<i>(3.328)</i>
Potraživanja za PDV	8.972	8.894
Ukupno potraživanja od kupaca i ostala potraživanja:	140.935	118.839

19. Dati avansi

Dati avansi	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Dati avansi zavisnim društvima	87.655	70.318
Dati avansi trećim licima	2.235	2.657
Ukupno dati avansi:	89.890	72.975

Dati avansi zavisnim društvima na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 87.655 KM iskazani su bez PDV-a.

20. Zalihe

Zalihe	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Zalihe sirovina i materijala	68.626	56.149
Zalihe rezervnih dijelova	17.474	17.626
Zalihe autoguma i ambalaža	584	610
Alat i sitan inventar	9.416	9.533
<i>Ispravka vrijednosti sirovina i materijala</i>	<i>(33.052)</i>	<i>(32.490)</i>
Roba u društvenom standardu	6	1
Ukupno zalihe:	63.054	51.429

21. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Transakcioni računi – domaća valuta	53.593	30.328
Transakcioni računi – strana valuta	48.882	26.783
Blagajna	375	562
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	102.850	57.673

22. Kapital

Kapital	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Dionički kapital	2.236.964	2.236.964
Ukupno kapital:	2.236.964	2.236.964

Odobreni i emitovani dionički kapital se sastoji od 31.506.541 redovnih dionica (na dan 31. decembra 2017. godine ista količina redovnih dionica). Nominalna vrijednost dionice je 71 KM po dionici (na dan 31. decembra 2017. godine ista vrijednost po dionici). Tokom 2018. godine, objavljene su dividende u iznosu od 69.714 KM (na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 5.204 KM).

23. Krediti i pozajmice

Kredit i pozajmice	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Netekući krediti i pozajmice		
Dugoročni krediti u inostranstvu	115.259	120.626
Ostale dugoročne obaveze	419	694
Ukupno netekući krediti i pozajmice	115.678	121.320
Tekući krediti i pozajmice		
Kratkoročni dio dugoročnih kredita u inostranstvu	13.360	16.836
Kratkoročni dio ostalih dugoročnih obaveza	268	357
Tekući krediti i pozajmice	13.628	17.193
Ukupno krediti i pozajmice:	129.306	138.513

<i>Kredit i pozajmice</i>	<i>Dospijeće do1 godine '000 KM</i>	<i>Dospijeće preko 1godine '000 KM</i>
Kredit u XDR	2.809	24.968
Kredit u EUR	9.992	79.586
Kredit u YEN	559	10.705
Ostali krediti	268	419
Ukupno krediti i pozajmice:	13.628	115.678

24. Odloženi prihodi

Odloženi prihodi	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Odloženi prihodi za donirana sredstva	81.419	87.841
Odloženi prihodi za donirane zalihe	130	182
Odloženi prihodi za donirani novac	284	159
Ukupno odloženi prihodi	81.833	88.182

25. Primanja zaposlenih

	Otpremnine i jubilarne nagrade u '000 KM
Stanje na dan 01. januar 2018. godine	28.154
Rezervacije tokom godine	3.764
Promjene u rezervacijama tokom godine	2.972
Rezervacije korištene tokom godine	(2.343)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	32.547

Obaveze za beneficije zaposlenima računaju se kako slijedi:

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
<i>Početno stanje obaveze</i>	28.154	29.218
Troškovi kamata	944	1.023
Troškovi tekućeg rada	1.598	1.664
Troškovi minulog rada	2.167	-
Isplaćena premija	(2.344)	(2.321)
Aktuarski dobici priznati kroz bilans uspjeha	(1.162)	(1.638)
Aktuarski gubici priznati kroz ostali sveobuhvatni dobitak	3.190	208
Ukupno:	32.547	28.154

26. Rezervisanja

	Sudski sporovi '000 KM	Rezervisanja za troškove demontaže '000 KM	Ukupno '000 KM
<i>Stanje na dan 01. januara 2018. godine</i>	7.932	15.888	23.820
Rezervacije tokom godine	6.583	1.271	7.854
Oslobođene rezervacije tokom godine	(1.664)	-	(1.664)
Rezervacije korištene tokom godine	(665)	-	(665)
<i>Stanje na dan 31. decembra 2018. godine</i>	12.186	17.159	29.345

Rezervisanja	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Tekuća rezervisanja	12.186	7.932
Netekuća rezervisanja	17.159	15.888
Ukupno rezervisanja:	29.345	23.820

27. Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	18.191	13.600
Dobavljači – povezana pravna lica	7.288	19.398
Dobavljači u zemlji	26.670	24.991
Dobavljači u inostranstvu	1.407	1.332
Ostale obaveze iz poslovanja	72	96
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	-	5

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	2.369	1.082
Obaveze za dividendu	847	456
Obaveze za naknade članovima odbora, komisija i obaveze za porez i doprinos na naknade	16	21
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima i obaveze za porez i doprinos za naknade	13	10
Obaveze za PDV	5.440	3.501
Obaveze za porez na dobit	9.040	-
Obaveze za ostale doprinose i naknade	507	465
Obaveze za hidroakumulaciju	1.285	1.636
Ukupno obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze:	73.145	66.593

28. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Unaprijed obračunati rashodi perioda	26.943	14.147
Odloženi prihodi za primljene donacije	-	28
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	29.889	24.945
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	56.832	39.120

29. Upravljanje finansijskim rizicima

Prilikom korištenja finansijskih instrumenta Društvo je izloženo sljedećim finansijskim rizicima:

- Kreditni rizik
- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka Društva ukoliko kupac ili druga ugovorna strana finansijskog instrumenta ne ispunji svoje ugovorno pravo. Kreditni rizik je uzrokovan isključivo potraživanjima od kupaca i potraživanja po osnovu datih pozajmica i avansa.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti podrazumijeva nemogućnost Društva da održi dostatne količine novca za podmirivanje tekućih obaveza. Društvo nije značajno izloženo riziku likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik promjene tržišnih cijena poput kursa, kamatnih stopa i kapitala koja utječe na prihod Društva i vrijednost njenih finansijskih instrumenata. Društvo nije značajno izloženo tržišnim rizikom.

Izloženost Društva kreditnom, kamatnom i riziku promjene kursa stranih valuta proizilazi iz normalnog kursa poslovanja.

Kreditni rizik

Izloženost kreditnom riziku

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku, koja na datum izvještavanja iznosi kako slijedi:

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Pozajmice, depoziti i potraživanja	350.968	343.506
Novac i novčani ekvivalent	102.850	57.673
	453.818	401.179

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, na datum izvještavanja, za potraživanja od kupaca prema regijama je:

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Kupci u zemlji	127.072	107.964
Kupci u inostranstvu	1.612	17
	128.684	107.981

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, na datum izvještavanja, za potraživanja od kupaca prema vrsti kupca je:

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Kupci pravna lica	107.666	86.694
Domaćinstva	21.018	21.287
	128.684	107.981

Starosna struktura potraživanja koja nisu umanjena na datum izvještavanja je kako slijedi:

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Nedospjelo i dospjelo do 90 dana	126.862	105.664
Dospjelo 91- 180 dana	429	2.317
Dospjelo 91- 180 dana	1.393	-
Starije od 365 dana	-	-
	128.684	107.981

Kretanje u ispravci vrijednosti potraživanja je kako slijedi:

	31.12.2018. u KM 000
Na dan 01. januar 2018.	43.533
Umanjenje vrijednosti potraživanja tokom godine	966
Naplaćena, prethodno otpisana potraživanja tokom godine	(1.604)
Isknjiženje prethodno otpisanih potraživanja	(745)
Na dan 31. decembra 2018.	42.150

Na dan 31.12.2018. godine izvršeno je i umanjeње potraživanje od kamata u iznosu od 103.184 KM.

Rizik likvidnosti

Ugovorena dospjeća finansijskih obaveza:

31.12.2018	Knjig. Vrijednost u KM 000	Dospijeće do 1 godine U KM 000	Dospijeće preko 1 godine U KM 000
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	124.537	124.537	-
Kamatonosni krediti i pozajmice	129.306	13.628	115.678
UKUPNO	253.843	138.165	115.678

31.12.2017	Knjig. Vrijednost u KM 000	1-12 mjeseci u KM 000	1 – 5 godina u KM 000
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	102.212	102.212	-
Kamatonosni krediti i pozajmice	138.513	17.193	121.320
UKUPNO	240.725	119.405	121.320

Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku

Društvo se izlaže valutnom riziku prilikom prodaje, nabave, kod kamatonosnih kredita i pozajmica i potraživanja po datim kreditima i ostalim potraživanjima koji su denominirani u stranoj valuti. Valute koje najviše izlažu Društvo ovom riziku su XDR i YEN. Protiv ovog rizika Društvo nije ekonomski zaštićeno. Konvertibilna marka je fiksno vezana za EUR od svog uvođenja kao valute u 2002. godini te Uprava smatra da Društvo nije izloženo riziku od promjene kursa EUR.

Izloženost Društva valutnom riziku na dan 31. decembra 2018. godine, izraženog u funkcionalnoj valuti je kako slijedi:

<i>U hiljadama KM</i>	XDR	YEN
Kredit i depoziti		
Obaveze prema dobavljačima i krediti i pozajmice	(27.777)	(11.264)
Ukupna bilansna izloženost	(27.777)	(11.264)

Izloženost Društva valutnom riziku na dan 31. decembra 2017. godine, izraženog u funkcionalnoj valuti je kako slijedi:

<i>U hiljadama KM</i>	XDR	YEN
Kredit i depoziti		
Obaveze prema dobavljačima i krediti i pozajmice	(29.881)	(11.073)
Ukupna bilansna izloženost	(29.881)	(11.073)

	Prosječan kurs		Kurs na datum izvještavanja	
	2018.	2017.	2018.	2017.
EUR	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
XDR	2,34941	2,39590	2,38381	2,32830
YEN	0,01501	0,01547	0,01547	0,01463
CHF	1,69376	1,76161	1,74208	1,67433

Analiza osjetljivosti

Kako nije bilo fluktuacija strane valute EUR u odnosu KM od uvođenja KM, analiza osjetljivosti nije neophodna za iznose denominirane u EUR. Moguće jačanje ili slabljenje XDR ili YEN za 1% bi rezultiralo u povećanju (smanjenju) u kapitalu i dobiti na dan 31. decembra za dole navedene iznose. Analiza pretpostavlja da sve ostale varijable, u prvom redu iznos kamate, ostaju nepromijenjene.

<i>U hiljadama KM</i>	Jačanje	Slabljenje
31.decembra 2018.		
XDR	(277)	277
YEN	(113)	(113)
31.decembra 2017.		
XDR	(299)	299
YEN	(111)	111

Kamatni rizik

Na dan bilansa profil kamatne stope na finansijske instrumente Društva na koje se obračunavaju kamate je bio kako slijedi:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2018.u KM 000	2017.u KM 000
Finansijska imovina	210.033	224.667
Finansijske obaveze	(26.992)	(26.586)
	183.041	198.081
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska imovina	-	-
Finansijske obaveze	(102.313)	(111.927)
	(102.313)	(111.927)

Analiza osjetljivosti za finansijske obaveze sa varijabilnom kamatnom stopom

Promjena kamatne stope za 100 osnovnih poena na dan izvještavanja povećalo/ (smanjilo) bi kapital i dobit ili gubitak za vrijednosti koje slijede. Izračun je rađen pod pretpostavkom da sve ostale varijable, posebno kursevi stranih valuta, ostanu jednake.

Kamatni rizik U KM 000	Dobit ili gubitak		Kapital	
	100 bp povećanje	10 bp smanjenje	100 bp povećanje	10 bp smanjenje
31. decembar 2018.				
Analiza osjetljivosti novčanih tokova	(863)	1.243	(863)	1.243
31. decembar 2017.				
Analiza osjetljivosti novčanih tokova	(1.175)	795	(1.175)	795

Upravljanje kapitalom

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Omjer neto duga prema kapitalu Društva na kraju perioda izvještavanja prikazan je u tabeli koja slijedi:

	2018.u KM 000	2017.u KM 000
Ukupne obaveze	129.308	138.253
Umanjeno za novac i novčani ekvivalent	(102.850)	(57.673)
Neto dug	26.458	80.580
Kapital	2.968.970	2.989.492
Ukupno	0,0089	0,0269

30. Potencijalne obaveze

Na dan 31. decembra 2018. godine ukupna procjenjena vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Društva iznose oko 40.485 hiljada KM.

Rukovodstvo Društva redovno analizira i procenjuje rizik potencijalnih gubitaka po osnovu sudskih sporova i smatra da izvršena rezervisanja na dan 31. decembra 2018. godine predstavljaju najbolju procjenu. U skladu sa tim na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je priznalo dodatna rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od 6.583 hiljada KM, i ukupna rezervisanja po osnovu sudskih sporova na dan 31. decembra 2018. godine, iznose 12.186 hiljada KM.

31. Zaštita okoliša

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije te kontrola sistema za proizvodnju električne energije. Navedene aktivnosti mogu utjecati na okoliš u smislu emisije u zemlju, vodu i zrak. Uticaj djelatnosti, Društva na okoliš nadzire Uprava, te tijela nadležna za zaštitu

okoliša.

Posljednjih godina u Bosni i Hercegovini se stvara sistem upravljanja okolišem zasnovan na principima koji se primjenjuju u Evropskoj uniji. Do sada je zakonska regulativa u ovoj oblasti u Bosni i Hercegovini pokrivala zrak, vodu i otpad, dok buka, hemikalije i jonizirajuće zračenje nisu pokriveni. Kad je riječ o horizontalnoj legislativi, u toku je izrada pravilnika koji reguliraju proceduru izdavanja dozvola o okolišu.

U okviru strategije integriranja u Evropsku uniju moguće je uvođenje propisa o zaštiti okoliša koji se primjenjuju u zemljama Evropske unije. Primjena takvih propisa mogla bi uticati na buduće obaveze Društva vezano za izdvajanje sredstava za zaštitu okoliša, koje Društvo nije bilo u mogućnosti procijeniti.

32. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Povezana lica pod zajedničkom kontrolom- Društva koja kontroliše Vlada

Društvo je u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne Hercegovine. U nastavku su prikazane značajnije transakcije s društvima koja kontroliše Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Radi se o Željeznicama Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo i Elektroprenos BiH a.d. Banja Luka. Ostale transakcije s društvima koja kontroliše Vlada nisu individualno značajne, one nastaju tokom redovnog poslovanja i odnose se na režijske i komunalne usluge.

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Potraživanja		
Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo	680	576
Elektroprenos BiH a.d. Banja Luka	12	11
	692	587
Obaveze		
Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo	1.659	2.052
Elektroprenos BiH a.d. Banja Luka	9.204	6.895
	10.863	8.947
Prihodi		
Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo	5.601	6.167
Elektroprenos BiH a.d. Banja Luka	68	489
	5.669	6.656
Rashodi		
Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo	24.170	29.755
Elektroprenos BiH a.d. Banja Luka	42.627	57.228
	66.797	86.983

Povezane stranke

Društvo je steklo 100% udio u rudnicima kao što je objavljeno u Napomeni 14 Ulaganja u zavisna društva, tako da su transakcije od prodaje struje, nabavki uglja i datih avansa objavljene kao transakcije sa povezanim strankama. Prodaja i nabavke se obavijaju po fer vrijednosti, koja predstavlja vrijednost koju su povezane stranke spremne platiti međusobno. Transakcije sa povezanim strankama su kako slijedi:

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Sredstva		
Potraživanja od kupaca i potraživanja za date avanse		
RMU Kakanj d.o.o.	1.875	177
RMU Zenica d.o.o.	20.961	22.416
RMU Breza d.o.o. Breza	3.574	4.798
RU Gračanica d.o.o. Gornji Vakuf	41	47
RMU Abid Loloić d.o.o.	6.737	5.298
Rudnik Kreka d.o.o.	52.887	37.380
RMU Đurđevik d.o.o.	4.643	4.268
Iskraemeco d.o.o.	21	10
Eldis Tehnika d.o.o.	1	105
Hotel Makarska Hrvatska	8	-
TTU	47	-
Ukupno potraživanja	90.795	74.499
Date pozajmice		
RMU Kakanj d.o.o.	886	1.237
RMU Zenica d.o.o.	496	611
Rudnik Kreka d.o.o.	5.779	10.787
RMU Đurđevik d.o.o.	1.158	2.321
RMU Breza	1.954	2.695
RMU Abid Loloić d.o.o.	471	550
Ukupno pozajmice	10.744	18.201
Obaveze		
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze		
Rudnik Kreka d.o.o.	83	633
RMU Zenica d.o.o.	474	3.241
RMU Kakanj d.o.o.	1.619	7.377
RMU Đurđevik d.o.o.	273	2.353
RU Gračanica d.o.o. Gornji Vakuf	638	567
RMU Abid Loloić d.o.o.	898	1.013
RMU Breza d.o.o. Breza	2.860	1.277
Iskraemeco d.o.o.	493	2.584
Eldis Tehnika d.o.o.	415	1.188

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Hotel Makarska Hrvatska	10	-
TTU	8	-
Ukupno obaveze	7.771	20.233

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Prihodi		
Rudnik Kreka d.o.o.	6.765	6.775
RMU Zenica d.o.o.	2.018	1.921
RMU Đurđevik d.o.o.	1.722	1.849
RMU Kakanj d.o.o.	1.695	1.677
RMU Breza d.o.o. Breza	1.561	1.514
RMU Abid Lolić d.o.o.	482	508
RU Gračanica d.o.o. Gornji Vakuf	362	417
Iskraemeco d.o.o.	70	63
Eldis Tehnika d.o.o.	6	6
TTU	107	-
Ukupno prihodi	14.788	14.730
Nabavke zaliha i opreme		
Rudnik Kreka d.o.o.	79.339	82.043
RMU Kakanj d.o.o.	66.075	79.056
RMU Breza d.o.o. Breza	39.885	42.955
RMU Đurđevik d.o.o.	27.100	30.826
RMU Zenica d.o.o.	26.092	16.679
RU Gračanica d.o.o. Gornji Vakuf	6.911	8.337
RMU Abid Lolić d.o.o.	10.899	11.183
Iskraemeco d.o.o.	6.683	12.067
Eldis Tehnika d.o.o.	7.506	7.652
TTU Energetik d.o.o.	1.105	259
Hotel Makarska Hrvatska	25	-
	271.620	291.057

Povezane stranke- pridružena pravna lica

Povezane strane po osnovu značajnog uticaja je ETI d.o.o.Sarajevo (Napomena 14) . Društvo u oviru redovnog poslovanja imalo sljedeće transakcije sa povezanim strankama:

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Potraživanja	2	2
Obaveze	1	-
Prihodi	22	22
Rashodi	216	274

Povezane stranke- naknade članovima Uprave i Nadzornog odbora

Naknade isplaćene članovima Uprave i Nadzornog odbora tokom godine su kako slijedi:

	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Isplate članovima Uprave	736	646
Isplate članovima Nadzornog odbora	167	164
Ukupno isplate	903	810

33. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Procjene i prosudbe se neprekidno ocjenjuju i baziraju se na osnovu očekivanih budućih događaja za koje se smatra da su razumni pod datim okolnostima.

Računovodstvene procjene koje Društvo primjenjuje u skladu sa svojim računovodstvenim politikama su navedene kako slijedi:

Umanjenje vrijednosti ulaganja a zavisna društva i pridružena pravna lica

Umanjenje vrijednosti ulaganja u zavisna društva i pridružena pravna lica temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva a nadoknadivom iznosu zavisnih društava i pridruženih pravnih lica. Nadoknadivi iznos predstavlja viši iznos od fer neto prodajne vrijednosti i vrijednosti u upotrebi. Na datum izvještavanja, Uprava smatra da nema umanjena vrijednosti ulaganja u zavisna društva i pridružena pravna lica.

Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo na svaki datum izvještavanja procjenjuje da li postoje interne i eksterne indikacije umanjena vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Ukoliko takve indikacije postoje, Uprava vrši test umanjena vrijednosti za jedinicu koja stvara novac na koju se indikacije odnose. Uprava posmatra sve proizvodne podružnice kao jednu jedinicu koja generiše priliv novčanih tokova, iz razloga što termoelektre čine baznu (i većinsku) proizvodnju, dok hidroelektre pokrivaju varijabilni dio dijagrama potrebe za, električnom energijom. Dakle, proizvodnja električne energije se od strane Uprave posmatra na portfolio bazi. Također, Uprava ne posmatra distribuciju kao odvojenu jedinicu, jer je djelatnost Društva regulisana legislativom na nivou Bosne i Hercegovine.

Porez na dobit

Obračun poreza na dobit se radi na osnovu interpretacije važećih poreskih zakonskih odredbi od strane Društva. Obračun poreza na dobit koji je naveden u Prijavi poreza na dobit i poreznom bilansu može biti predmetom pregleda i odobrenja od strane lokalnih poreznih vlasti. Društvo nije priznavalo odgođenu poreznu imovinu na osnovu poreznih olakšica po osnovu investiranja, koristeći analogna interpretacije i tumačenja MRS 12 Porez no dobit.

Rezervisanja za potencijalne obaveze

Društvo priznaje rezerviranja kao rezultat sudskih sporova pokrenutih protiv Društva za koje je izvjesno da će dovesti do odljeva sredstava kako bi se namirila potraživanja ad Društva i ako se iznosi mogu pouzdano procijeniti. Prilikom procjene rezervacije, Društvo uzima u obzir profesionalni pravni savjet i razmatranja uprave.

34. Vlasnička struktura

Vlasnička struktura Društva je kako slijedi:

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	Broj dionica	Vlasništvo	Broj dionica	Vlasništvo
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	90,4%	28.472.181	28.472.181	90,4 %
Razni ulagači	9,6%	3.034.360	3.034.360	9,6 %
	100%	31.506.541	31.506.541	100 %

35. Poreski propisi

Federacija Bosne i Hercegovine trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer.

Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer: pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznietog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Federaciji Bosne i Hercegovine bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Pored navedenog, Društvo ima značajne transakcije sa povezanim pravnim licima. Iako rukovodstvo Društva smatra da Društvo posjeduje dovoljnu i adekvatnu prateću dokumentaciju u vezi sa transfernim cijenama, postoji neizvjesnost da se zahtjevi i tumačenja poreskih i drugih organa razlikuju od tumačenja rukovodstva. Rukovodstvo Društva smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posljedica po finansijske izvještaje Društva.

36. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2018. godine – datuma izvještavanja, do dana odobrenja ovih finansijskih izvještaja ne postoje događaji koji bi prouzrokovali korekciju ovih finansijskih izvještaja, kao i događaji koji su materijalno značajni za objavljivanje u ovim finansijskim izvještajima.

37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Sarajevo, 01. 11. 2019
Broj: 01-05-32134/19

NADZORNI ODBOR

Predmet: Konsolidovani finansijski izvještaj za 2018. godinu

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Međunarodnim računovodstvenim standardima JP Elektroprivreda BiH, kao vladajuće društvo Koncerna, je obavezna sačiniti godišnji konsolidovani izvještaj za Koncern/Grupu. Prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja iz pojedinačnih izvještaja članica Grupe se izuzimaju unutargrupna salda, transakcije, prihodi i rashodi, kako bi izvještaji prikazali finansijski položaj i rezultat poslovanja Grupe kao cjeline. Finansijski rezultat za 2018. godinu za Grupu JP EPBiH je gubitak u iznosu od cca 17,13 mil KM (sveobuhvatni gubitak za godinu uključuje i 3,8 mil KM priznata direktno kroz kapital na ime aktuarskih gubitaka). Pregled pojedinačnih finansijskih rezultata zavisnih društava rudnika uglja za period 2015-2018 prikazan je u sljedećoj tabeli:

	Finansijski rezultat* (mil KM)			
	2015	2016	2017	2018
RMU Kakanj	-21,781	-11,074	5,013	-13,718
RMU Breza	-22,717	-11,204	0,529	-2,93
RMU Gračanica	4,343	2,655	2,667	0,284
RMU Abid Lolić	-5,627	-1,782	-1,068	-1,786
RMU Đurđevik	-7,642	0,19	-8,544	-9,106
RMU Zenica	-21,824	-20,265	-19,383	-13,623
RU Kreka	-32,999	-21,466	-13,446	-25,382
ZD rudnici	-108,247	-62,946	-34,232	-66,261

* nisu uključeni gubici utvrđeni direktno u kapitalu u iznosu od 611 hilj KM (RMU Đurđevik i RU Kreka)

Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2018. godinu nezavisni revizor Grant Thornton d.o.o. Banja Luka je dao *negativno mišljenje* na konsolidovani izvještaj JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo. Kao osnov za negativno mišljenje navedeno je sljedeće:

1. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 6 Sticanje zavisnih društava i povećanje manjinskog interesa i Napomeni 15 Nematerijalna sredstva, Grupa je stekla sedam rudnika u toku 2009. godine i priznala goodwill i negativni goodwill u iznosu od 710 hiljada KM, odnosno 297.519 hiljada KM vezano za navedene poslovne kombinacije. Navedeni iznosi su iskazani na osnovu knjigovodstvenih

Vilsonovo šetaliste 15, 71000 Sarajevo, BiH,

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
1610000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

iznosa sredstava i obaveza stečenih društava, a ne na osnovu njihovih fer vrijednosti na datum sticanja, što zahtijeva MSFI 3 Poslovne kombinacije. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo mogli utvrditi efekte sticanja, da je Grupa pravilno primijenila računovodstveni tretman sticanja po zahtjevima MSFI 3, odnosno utvrditi efekte sticanja na priložene konsolidovane finansijske izvještaje na dan i godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.

2. Kako je objelodanjeno u Napomeni 14 uz priložene konsolidovane finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2018. godine, Nekretnine, postrojenja i oprema iskazana su u iznosu od 3.151.501 hiljada KM. Postoje određene indikacije da je nadoknadivi iznos nekretnina, postrojenja i opreme niži od knjigovodstvenog iznosa. U skladu sa računovodstvenim politikama i zahtjevima MRS 36, obaveza Grupe je da izvrši procjenu nadoknadivog iznosa imovine, te u skladu sa navedenim prizna eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. Na dan 31. decembra 2018. godine, Grupa nije uradila test obezvređenja u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama i zahtjevima MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine. U skladu sa navedenim, a na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo mogli da utvrdimo nadoknadivu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. decembar 2018. godine, kao ni da utvrdimo efekte potencijalnog obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme na finansijske izvještaje na dan i za godinu koja završava 31. decembra 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.

3. Dalje, kako je objelodanjeno u napomeni 14 Nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2018. godine nekretnine, postrojenja i oprema iskazana su u iznosu od 3.151.501 hiljada KM, te u okviru navedenog iznosa evidentirane su i nekretnine, postrojenja i oprema Zavisnog društva RMU Breza iskazane po modelu revalorizacije u iznosu od 107.831 hiljada KM. Navedeno naknadno priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme nije u skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom Grupe, objelodanjenom u napomeni 3 (i). Također, na osnovu pojedinačne računovodstvene politike pomenutog Zavisnog društva, a na osnovu raspoložive dokumentacije i informacija koje smo dobili u toku vršenja revizije nismo se mogli uvjeriti da je Društvo postupilo u skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom i zahtjevima MRS 16, odnosno da je Društvo vršilo dovoljno redovno revalorizaciju u skladu sa paragrafom 34. MRS 16. U skladu sa navedenim nismo mogli da potvrdimo iskazanu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao ni iskazanu vrijednost revalorizacione rezerve na dan 31. decembar 2018. godine kod pripadajućeg Društva.

4. Kako je objelodanjeno u napomeni 24 Imovina namijenjena prodaji na dan 31. decembar 2018. godine, kod Zavisnog društva RMU Zenica osnovna imovina kvalifikovana kao namijenjena prodaji iskazana je u ukupnom iznosu od 151.427 hiljade KM. U skladu sa MSFI 5 i usvojenim računovodstvenim politikama, Grupa treba vrednovati imovinu namijenjenu prodaji po vrijednosti nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Grupa nije postupila u skladu sa zahtjevima navedenog standarda i nije izvršila procjenu, niti utvrdila fer vrijednost navedene imovine. U skladu sa navedenim, a na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo iznose za koje bi bilo potrebno uskladiti iskazane iznose imovine namijenjene prodaji na dan i za godinu koja završava na dan 31. decembar 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na

Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH,

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonaini sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
1610000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

konsolidovane finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.

5. Kao što je objelodanjeno u napomeni 22 Zalihe, uz priložene finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2018. godine, zalihe su iskazane u iznosu od 96.276 hiljada KM. Rukovodstvo Grupe nije izvršilo procjenu neto ostvarive vrijednosti u skladu sa MRS 2 Zalihe. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo bili u mogućnosti da potvrdimo nadoknadivost priznatih zaliha, niti da kvantifikujemo potencijalne efekte odstupanja od navedenog standarda na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe za 2018. godinu. Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. je također bilo modificirano po ovom pitanju.

6. Također, nismo prisustvovali popisu zaliha na dan 31. decembra 2018. godine jer je ovaj datum prethodio početku našeg angažmana kao revizora Grupe za 2018. godinu. S obzirom da zalihe predstavljaju materijalno značajnu stavku bilansa, alternativnim revizorskim procedurama nismo bili u mogućnosti da potvrdimo iskazano stanje zaliha na dan 31. decembra 2018. godine.

7. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 29 (a) uz priložene konsolidovane finansijske izvještaje za 2018. godinu rezervisanja po osnovu primanja zaposlenih iskazana su u iznosu od 54.526 hiljada KM. Navedena rezervisanja ne uključuju rezervisanja za Zavisna društva RMU Zenica i RMU Abid Lolić (rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada, otpremnina za penzije i neiskorištenih dana godišnjeg odmora) u skladu sa MRS 19, koji zahtjeva da se iznosi primanja koje su zaposlenici zaradili trebaju priznati kao obaveze, mjerene primjenom aktuarskih metoda. Pomenuta zavisna Društva troškove jubilarnih nagrada, otpremnina za penzije i neiskorištenih dana godišnjeg odmora priznaje isključivo po dospijeću istih. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo iznos potrebnih rezervisanja, niti da kvalifikujemo efekte odstupanja od navedenog standarda na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe na dan i za godinu koja završava na 31. decembar 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.

8. Dalje, kako je objelodanjeno u napomeni 33 - Potencijalne obaveze, na dan 31. decembra 2018. godine, ukupna vrijednost sudskih sporova u kojima je Grupa tužena strana iskazana je u iznosu od 231.523 hiljade KM. Rukovodstvo Grupe procjenjuje da su priznata rezervisanja u 2018. godini u iznosu od 22.704 hiljade KM zadovoljavajuća i da Grupa neće biti izložena dodatnim materijalno značajnim potencijalnim gubicima po navedenim osnovama. Navedena rezervisanja izvršena su u skladu sa procjenama i odlukama Grupe. U ukupnoj vrijednosti iskazanih sudskih sporova u kojima je Grupa tužena strana evidentirani su i sudski sporovi za Zavisno društvo RMU Abid Lolić u iznosu od 2.712 hiljade KM, a za koje Društvo u svojim finansijskim izvještajima nema iskazanih rezervisanja, odnosno rezervisanja za negativne ishode istih. U toku vršenja revizije, nisu nam pruženi dovoljni i odgovarajući revizijski dokazi koji bi nam omogućili da samostalno procjenjujemo vrijednost potencijalnih odliva ekonomskih resursa u vezi sa predmetnim sporovima, odnosno nismo se mogli uvjeriti u opravdanost nepostojanja rezervisanja za iste. U skladu sa navedenim nismo bili u mogućnosti da utvrdimo da li su neophodna dodatna usklađivanja predmetne pozicije Zavisnog društva, kao i s tim u vezi povezane pozicije neto rezultata za tekuću godinu.

Vilsonovo šetaliste 15, 71000 Sarajevo, BiH,

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
1610000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

9. U skladu sa zakonskom regulativom, rudarska zavisna Društva imaju obavezu da zemljište koje se drži i koristi za vađenje uglja, nakon završene eksploatacije vrate u prvobitno stanje. Na dan 31. decembra 2018. godine Grupa nije u skladu sa zakonskom regulativom izvršila rezervisanja za rekultivaciju zemljišta, niti je izvršila bilo kakve procjene u vezi sa budućim troškovima rekultivacije, što predstavlja odstupanje od MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze, potencijalna imovina. U skladu sa navedenim, a na osnovu prezentovanih podataka, nismo bili u mogućnosti napraviti vlastitu procjenu neophodnih rezervisanja za rekultivaciju, kao ni utvrditi efekte potrebnih rezervisanja na finansijske izvještaje na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe za godinu koja se završila 31. decembra 2017. je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.

10. Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima, su u obavezi da se primjenjuju u Federaciji Bosne i Hercegovine pri izradi finansijskih izvještaja koji se odnose na razdoblja koja počinju od 01. januara 2018. godine. Kao što je to objelodanjeno u napomeni 2 uz konsolidovane finansijske izvještaje, Grupa nije primjenila gore navedene standarde prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja sa stanjem na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine, što nije u skladu sa gore navedenom zakonskom regulativom i MSFI. Zbog toga, priloženi konsolidovani finansijski izvještaji se ne mogu smatrati izvještajima koji su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo mogli utvrditi efekte korekcija i reklasifikacija, na rezultat poslovanja Grupe za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine, kao i na finansijsko stanje Grupe na dan 01. januara 2018. i 31. decembra 2018. godine.

Isticanje pitanja

1. Na dan 31. decembra 2018. godine kratkoročne obaveze premašuju kratkoročnu imovinu za iznos od 197.223 hiljada KM. Akumulirani gubici iskazani su u iznosu od 77.902 hiljade KM, dok je gubitak u 2018. godini iznosio 13.327 hiljada KM. Navedeni pokazatelji ukazuje na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Grupe u toku redovnih operativnih aktivnosti, kao i značajnu neizvjesnost koja može uzrokovati sumnju u mogućnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem.

2. Zavisnom društvu RMU Kreka dodjeljena je koncesija za površinsku i jamsku eksploataciju uglja lignita na površinskim kopovima „Dubrave“ i „Šikulje“ i jami „Dobrnja“ i „Bukinje“ u općinama Živinice, Lukavac, Tuzla i Kalesija, Ugovorom o koncesiji broj 03/1-18.391/06 dana 1. januara 2006. godine. Period koncesije je bio na 5 godina počev od datuma potpisivanja Ugovora. Pomenuto zavisno Društvo je više puta produžilo period trajanja koncesije, a zadnji Aneks V je potpisan dana 24. jula 2017. godine i period važenja koncesije je do 31. decembra 2018. godine.

3. Na dan 31. decembra 2018. godine, kod nekih od zavisnih Društava, knjigovodstvena evidencija nije usaglašena sa zemljišnim knjigama. Postupak usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem u zemljišnim knjigama i katastru je u toku.

Vilsonovo šetaliste 15, 71000 Sarajevo, BiH,

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
161000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektro distribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektro distribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektro distribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektro distribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektro distribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

Generalna napomena na gore navedene primjedbe:

Potpisivanjem Ugovora o preuzimanju udjela u sedam rudnika između Vlade FBiH i JP EPBiH 2009. godine i formiranjem Koncerna preuzeta su neriješena stanja obaveza i potraživanja iz prethodnih perioda. Rješavanje zatečenih problema zahtijeva aktivno učešće Vlade, resornog Ministarstva i samih rudnika kao zasebnih pravnih lica, a ne samo JP EPBiH, kao vladajućeg društva.

Nedostaci na koje je revizor ukazao u svom izvještaju za 2018. godinu nisu nastali samo u toj godini, nego su rezultat poslovanja u prethodnim periodima i kao takvi ne mogu se korigovati u kratkom vremenskom roku. Otklanjanje primjedbi na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe, odnosno prikazivanje fer i objektivnog stanja je cilj čija se realizacija može postići učestvovanjem svih zainteresiranih strana u procesu.

Konsolidovani finansijski izvještaj za 2018. godinu je razmatrala Uprava Društva na 276. sjednici održanoj dana 29.10.2019. (I dio) i 30.10.2019. godine (II dio) i upućuje se Nadzornom odboru Društva, sa prijedlogom da se isti, sa Izvještajem o poslovanju JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za 2018. godinu, odvojenim revizorskim izvještajem, izvještajima Odbora za reviziju i izvještajem o radu Nadzornog odbora JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za 2018. godinu, uputi Skupštini Društva.

Izvršni direktor
za ekonomske poslove

Muhamed Ražanica

Generalni direktor

Bajazit Jašarević

Prilog: Konsolidovani finansijski izvještaj za 2018. godinu

Co:

- ✓ 05-2
- ✓ a/a

Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH,

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
3389002208746755 - UniCredit banka d.d. Mostar
1549212003366506 - Intesa SanPaolo banka d.d. BiH Sarajevo
161000005160023 - Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

**Konsolidovani finansijski
izvještaji za period koji se
završava 31. decembra
2018. godine i izvještaj
nezavisnog revizora**

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	4
Konsolidovani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za period 01.01.2018.- 31.12.2018. godine.....	11
Konolidovani izvještaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2018. godinu.....	12
Konsolidovani izvještaj o gotovinskim tokovima za period 01.01.2018 - 31.12.2018. godine.....	14
Konsolidovani izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2018 - 31.12.2018. godine.....	15
1. Izveštajno društvo.....	17
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	18
3. Značajne računovodstvene politike.....	18
4. Određivanje fer vrijednosti.....	30
5. Promjene u računovodstvenim politikama i ispravke greške prethodnog perioda.....	31
6. Sticanje zavisnih društava i povećanje manjinskih interesa.....	32
7. Prihodi.....	33
8. Ostali prihodi iz poslovanja.....	33
9. Troškovi zaposlenih.....	34
10. Troškovi amortizacije.....	34
11. Ostali rashodi iz poslovanja.....	34
12. Neto finansijski rezultat.....	35
13. Porez na dobit.....	36
14. Nekretnine, postrojenja, oprema.....	37
15. Nematerijalna sredstva.....	38
16. Biološka imovina.....	38
17. Ulaganje u pridružena pravna lica.....	39
18. Imovina koja se drži do dospelja.....	39
19. Ulaganja u nekretnine.....	39
20. Krediti i depoziti.....	40
21. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja.....	40
22. Zalihe.....	41
23. Gotovina i ekvivalenti gotovine.....	41
24. Sredstva namijenjena prodaji.....	41
25. Kapital.....	42
26. Krediti i pozajmice.....	42
27. Odloženi prihodi.....	43
28. Odložena poreska obaveza.....	43
29. (a) Primanja zaposlenih.....	44
(b) Rezervisanja.....	44
30. Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze.....	46
31. Upravljanje finansijskim rizicima.....	46
32. Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici.....	48
33. Potencijalne obaveze.....	49
34. Zaštita okoliša.....	49
35. Transakcije sa povezanim pravnim licima.....	49
36. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe.....	51
37. Vlasnička struktura.....	51

38. Poreski propisi	51
39. Događaji nakon datuma izvještavanja	52
40. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	52

Izvještaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@grantthornton.ba
www.grantthornton.ba

Dioničarima JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Negativno mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Društvo") i njenih zavisnih društava (zajedno „Grupa“) koji obuhvataju konsolidovani izvještaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2018. godine, konsolidovani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidovani izvještaj o promjenama u kapitalu i konsolidovani izvještaj o gotovinskim tokovima za tada završenu godinu te zabilješke uz konsolidovane finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u našem izvještaju u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje* priloženi konsolidovani finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer finansijsku poziciju Grupe na dan 31. decembra 2018. godine i njenu konsolidovanu finansijsku uspješnost te njene konsolidovane gotovinske tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Osnova za negativno mišljenje

1. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 6- *Sticanje zavisnih društava i povećanje manjinskog interesa i Napomeni 15 Nematerijalna sredstva*, Grupa je stekla sedam rudnika u toku 2009. godine i priznala goodwill i negativni goodwill u iznosu od 710 hiljada KM, odnosno 297.519 hiljada KM vezano za navedene poslovne kombinacije. Navedeni iznosi su iskazani na osnovu knjigovodstvenih iznosa sredstava i obaveza stečenih društava, a ne na osnovu njihovih fer vrijednosti na datum sticanja, što zahtijeva MSFI 3 *Poslovne kombinacije*. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo mogli utvrditi efekte sticanja, da je Grupa pravilno primijenila računovodstveni tretman sticanja po zahtjevima MSFI 3, odnosno utvrditi efekte sticanja na priložene konsolidovane finansijske izvještaje na dan i godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine.
Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.
2. Kako je objelodanjeno u Napomeni 14 uz priložene konsolidovane finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2018. godine, Nekretnine, postrojenja i oprema iskazana su u iznosu od 3.151.501 hiljada KM. Postoje određene indikacije da je nadoknadivi iznos nekretnina, postrojenja i opreme niži od knjigovodstvenog iznosa. U skladu sa računovodstvenim politikama i zahtjevima MRS 36, obaveza Grupe je da izvrši procjenu nadoknadivog iznosa imovine, te u skladu sa navedenim prizna eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. Na dan 31. decembra 2018. godine, Grupa nije uradila test obezvređenja u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama i zahtjevima MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine. U skladu sa navedenim, a na osnovu raspoložive

dokumentacije, nismo mogli da utvrdimo nadoknadivu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. decembar 2018. godine, kao ni da utvrdimo efekte potencijalnog obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme na finansijske izvještaje na dan i za godinu koja završava 31. decembra 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.

3. Dalje kako je objelodanjeno u napomeni 14 - Nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2018. godine nekretnine, postrojenja i oprema iskazana su u iznosu od 3.151.501 hiljada KM, te u okviru navedenog iznosa evidentirane su i nekretnine, postrojenja i oprema Zavisnog društva RMU Breza iskazane po modelu revalorizacije u iznosu od 107.831 hiljada KM. Navedeno naknadno priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme nije u skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom Grupe objelodanjenoj u napomeni 3 (i). Takođe na osnovu pojedinačne računovodstvene politike pomenutog Zavisnog društva, a na osnovu raspoložive dokumentacije i informacija koje smo dobili u toku vršenja revizije nismo se mogli uvjeriti da je Društvo postupilo u skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom i zahtjevima MRS 16, odnosno da je Društvo vršilo dovoljno redovno revalorizaciju u skladu sa paragrafom 34. MRS 16. U skladu sa navedenim nismo mogli da potvrdimo iskazanu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao ni iskazanu vrijednost revalorizacione rezerve na dan 31. decembar 2018. godine kod pripadajućeg Društva.
4. Kako je objelodanjeno u napomeni 24 - Imovina namijenjena prodaji na dan 31. decembar 2018. godine, kod Zavisnog društva RMU Zenica osnovna imovina kvalifikovana kao namijenjena prodaji iskazana je u ukupnom iznosu od 151.427 hiljade KM. U skladu sa MSFI 5 i usvojenim računovodstvenim politikama, Grupa treba vrednovati imovinu namijenjenu prodaji po vrijednosti nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje. Grupa nije postupila u skladu sa zahtjevima navedenog standarda i nije izvršila procjenu, niti utvrdila fer vrijednost navedene imovine. U skladu sa navedenim, a na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo iznose za koje bi bilo potrebno uskladiti iskazane iznose imovine namijenjene prodaji na dan i za godinu koja završava na dan 31. decembar 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.
5. Kao što je objelodanjeno u napomeni 22 - Zalihe, uz priložene finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2018. godine, zalihe su iskazane u iznosu od 96.276 hiljada KM. Rukovodstvo Grupe nije izvršilo procjenu neto ostvarive vrijednosti u skladu sa MRS 2 „Zalihe“. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo bili u mogućnosti da potvrdimo nadoknadivost priznatih zaliha, niti da kvantifikujemo potencijalne efekte odstupanja od navedenog standarda na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe za 2018. godinu. Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe za godinu koja se završila 31. decembra 2017. je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.
6. Takođe, nismo prisustvovali popisu zaliha na dan 31. decembra 2018. godine jer je ovaj datum prethodio početku našeg angažmana kao revizora Grupe za 2018. godinu. S obzirom da zalihe predstavljaju materijalno značajnu stavku bilansa, alternativnim revizorskim procedurama nismo bili u mogućnosti da potvrdimo iskazano stanje zaliha na dan 31. decembra 2018. godine.
7. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 29 (a) uz priložene konsolidovane finansijske izvještaje za 2018. godinu rezervisanja po osnovu primanja zaposlenih iskazana su u iznosu od 54.526 hiljada KM. Navedena rezervisanja ne uključuju rezervisanja za Zavisna društva RMU Zenica i RMU Abid Lolić (rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada, otpremnina za penzije i neiskorištenih dana godišnjeg odmora) u skladu sa MRS 19, koji zahtjeva da se iznosi primanja koje su zaposlenici zaradili trebaju priznati kao obaveze, mjerene primjenom aktuarskih metoda. Pomenuta Zavisna društva troškove jubilarnih nagrada, otpremnina za penzije i neiskorištenih

dana godišnjeg odmora priznaje isključivo po dospijeću istih. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo iznos potrebnih rezervisanja, niti da kvalifikujemo efekte odstupanja od navedenog standarda na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe na dan i za godinu koja završava na 31. decembar 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.

8. Dalje, Kako je objelodanjeno u napomeni 33 - Potencijalne obaveze, na dan 31. decembra 2018. godine, ukupna vrijednost sudskih sporova u kojima je Grupa tužena strana iskazana je u iznosu od 231.523 hiljade KM. Rukovodstvo Grupe procjenjuje da su priznata rezervisanja u 2018. godini u iznosu od 22.704 hiljade KM zadovoljavajuća i da Grupa neće biti izložena dodatnim materijalno značajnim potencijalnim gubicima po navedenim osnovama. Navedena rezervisanja izvršena su u skladu sa procjenama i odlukama Grupe. U ukupnoj vrijednosti iskazanih sudskih sporova u kojima je Grupa tužena strana evidentirani su i sudski sporovi za Zavisno društvo RMU Abid Lolić u iznosu od 2.712 hiljade KM, a za koje Društvo u svojim finansijskim izvještajima nema iskazanih rezervisanja, odnosno rezervisanja za negativne ishode istih. U toku vršenja revizije, nisu nam pruženi dovoljni i odgovarajući revizijski dokazi koji bi nam omogućili da samostalno procjenjujemo vrijednost potencijalnih odliva ekonomskih resursa u vezi sa predmetnim sporovima, odnosno nismo se mogli uvjeriti u opravdanost nepostojanja rezervisanja za iste. U skladu sa navedenim nismo bili u mogućnosti da utvrdimo da li su neophodna dodatna usklađivanja predmetne pozicije Zavisnog društva, kao i s tim u vezi povezane pozicije neto rezultata za tekuću godinu.
9. U skladu sa zakonskom regulativom, rudarska Zavisna društva imaju obavezu da zemljište koje se drži i koristi za vađenje uglja, nakon završene eksploatacije vrate u prvobitno stanje. Na dan 31. decembra 2018. godine Grupa nije u skladu sa zakonskom regulativom izvršila rezervisanja za rekultivaciju zemljišta, niti je izvršila bilo kakve procjene u vezi sa budućim troškovima rekultivacije, što predstavlja odstupanje od MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze, potencijalna imovina. U skladu sa navedenim, a na osnovu prezentovanih podataka, nismo bili u mogućnosti napraviti vlastitu procjenu neophodnih rezervisanja za rekultivaciju, kao ni utvrditi efekte potrebnih rezervisanja na finansijske izvještaje na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine. Mišljenje prethodnog revizora na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe za godinu koja se završila 31. decembra 2017. je takođe bilo modificirano po ovom pitanju.
10. Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima, su u obavezi da se primjenjuju u Federaciji Bosne i Hercegovine pri izradi finansijskih izvještaja koji se odnose na razdoblja koja počinju od 01. januara 2018. godine. Kao što je to objelodanjeno u napomeni 2 uz konsolidovane finansijske izvještaje, Grupa nije primjenila gore navedene standarde prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja sa stanjem na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine, što nije u skladu sa gore navedenom zakonskom regulativom i MSFI. Zbog toga, priloženi konsolidovani finansijski izvještaji se ne mogu smatrati izvještajima koji su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo mogli utvrditi efekte korekcija i reklasifikacija, na rezultat poslovanja Grupe za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine, kao i na finansijsko stanje Grupe na dan 01. januara 2018. i 31. decembra 2018. godine.

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u odjeljku Revizorske odgovornosti za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja. Neovisni smo od Grupe u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) zajedno s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

1. Na dan 31. decembra 2018. godine kratkoročne obaveze premašuju kratkoročnu imovinu za iznos od 197.223 hiljada KM. Akumulirani gubici iskazani su u iznosu od 77.902 hiljade KM, dok je gubitak u 2018. godini iznosio 13.327 hiljada KM. Navedeni pokazatelji ukazuju na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Grupe u toku redovnih operativnih aktivnosti, kao i značajnu neizvjesnost koja može uzrokovati sumnju u mogućnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem.
2. Zavisnom društvu RMU Kreka dodjeljena je koncesija za površinsku i jamsku eksploataciju uglja lignita na površinskim kopovima „Dubrave“ i „Štikulje“ i jami „Dobrnja“ i „Bukinje“ u općinama Živinice, Lukavac, Tuzla i Kelesija, Ugovorom o koncesiji broj 03/1-18.391/06 dana 1. januara 2006. godine. Period koncesije je bio na 5 godina počev od datuma potpisivanja Ugovora. Pomenuto Zavisno društvo je više puta produžilo period trajanja koncesije, a zadnji Aneks V je potpisan dana 24. jula 2017. godine i period važenja koncesije je do 31. decembra 2018. godine.
3. Na dan 31. decembra 2018. godine, kod nekih od zavisnih Društava, knjigovodstvena evidencija nije usaglašena sa zemljišnim knjigama. Postupak usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem u zemljišnim knjigama i katastru je u toku.

Naše mišljenje nije dalje modifikovano u skladu sa ovim pitanjima.

Ostala pitanja

Konsolidovani finansijski izvještaji Grupe na dan 31. decembar 2017. godine su revidirani od strane drugog revizora, u čijem je Izvještaju od 29. maja 2018. godine izraženo negativno mišljenje.

Ključna revizorska pitanja

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji konsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima

1. Ključno pitanje revizije	Primijenjene procedure revizije
<p>Priznavanje prihoda od prodaje električne energije (vidjeti napomenu 7)</p> <p>Prihodi od prodaje električne energije u iznosu od 917.771 hiljada KM se u potpunosti odnose na prihode od prodaje električne energije na domaćem i inostranom tržištu. Grupa priznaje prihode na mjesečnom nivou nakon isporuke električne energije. Cijena električne energije je definisana odlukama i ugovorima.</p> <p>Prihodi od prodaje električne energije su odabrani kao ključno pitanje zato što postoji značajan rizik priznavanja prihoda od prodaje električne energije od strane Grupe kao i rizik iskazivanja prihoda u periodu u kome su nastali.</p>	<p><i>Naše procedure su uključivale sljedeće postupke</i></p> <p>U okviru revizorskih procedura izvršili smo testiranje internih kontrola ustanovljenih od strane Uprave.</p> <p>Na bazi uzorka izvršili smo testiranje obračuna isporučene električne energije u skladu sa cijenama definisanim odlukama i ugovorima;</p> <p>Na bazi uzorka izvršili smo testiranje priznavanja prihoda u periodu u kome su stvarno i nastali.</p> <p>Na osnovu sprovedenih revizorskih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost evidentiranja prihoda u skladu sa ugovorima i odlukama, kao i evidentiranje prihoda u periodu u kome su stvarno nastali.</p>
<p><i>Rizik zaobilaženja kontrola od strane rukovodstva Grupe</i></p> <p>U skladu s MRS i našom revizorskom metodologijom, zaobilaženja kontrola od strane rukovodstva se smatra značajnim rizikom u okviru svakog revizorskog angažmana. Rukovodstvo Grupe može direktno ili indirektno manipulirati sa računovodstvenom evidencijom i pripremiti lažne finansijske izvještaje tako što zaobilazi kontrole koje su inače efektivne</p>	<p>Testirali smo prikladnost evidencija unijetih u glavnu knjigu tako što smo ispitali osobe koje su uključene u proces finansijskog izvještavanja o neprikladnim i neobičajnim aktivnostima, te testirali knjiženja. Ocjenjivali smo da li postoji dokaz o pristrasnosti od strane Uprave u značajnim računovodstvenim procjenama i mišljenjima relevantnim za finansijske izvještaje. Pored toga smo procijenili i generalno okruženje Grupe u pogledu kontrola, te razgovarali s višim rukovodstvom.</p>

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za konsolidovane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za takve interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidovanih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupe ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupe.

Revizorove odgovornosti za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi Takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem revizorovu izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorova izvještaja. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s finansijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidovanim finansijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koje se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

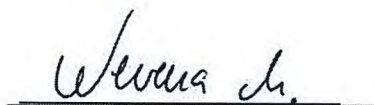
Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizorska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa spriječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanja ne treba priopćiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Aleksandar Džombić.

Banja Luka, 11. oktobar 2019. godine

Aleksandar Džombić, PhD
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Nevena Milinković
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Konsolidovani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za period 01.01.2018.- 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2018. u KM 000	2017. u KM 000
Prihodi	7	1.088.104	1.144.538
Ostali prihodi iz poslovanja	8	26.641	52.948
Ukupno poslovni prihodi		1.114.745	1.197.486
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i proizvodnje u toku		(437)	(1.039)
Troškovi sirovina, materijala, nabavna vrijednost prodane roba		(288.345)	(444.538)
Troškovi zaposlenih	9	(400.264)	(395.632)
Troškovi amortizacije	10	(197.900)	(196.353)
Ostali rashodi iz poslovanja	11	(225.379)	(195.427)
Operativni gubitak		2.420	(35.503)
Finansijski prihodi	12	7.778	11.699
Finansijski rashodi	12	(14.388)	(9.336)
Neto finansijski rezultat		(6.610)	2.363
Gubitak prije poreza		(4.190)	(33.140)
Porez na dobit	13	(9.137)	(305)
Gubitak za godinu		(13.327)	(33.445)
Ostala sveobuhvatni gubitak			
Aktuarski gubici		(3.802)	(1.410)
Ukupno sveobuhvatni gubitak za godinu		(17.129)	(34.855)
Gubitak raspoređen:			
Dioničarima matičnog Društva		(13.412)	(33.479)
Manjinskim interesom		85	34
Gubitak za godinu		(13.327)	(33.445)
Ukupno sveobuhvatni gubitak namijenjen:			
Dioničarima matičnog Društva		(17.214)	(34.889)
Manjinskim interesom		85	34
Ukupno sveobuhvatni gubitak za godinu		(17.129)	(34.855)
Osnovni i raspoređeni gubitak po dionici	32	(0.42)	(1,06)

Prateće napomene su sastavni dio ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja.
 Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom
 CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA
Mensuda Vuk
 Broj: CR-4676/5

Konsolidovani izvještaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2018. godinu

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
SREDSVA			
Netekuća sredstva			
Nekretnine, postrojenja, oprema	14	3.151.501	3.238.735
Avansi za nekretnine, postrojenja i opreme		819	421
Nematerijalna sredstva	15	19.606	22.193
Biološka imovina	16	202	217
Ulaganje u pridružena pravna lica	17	1.950	1.950
Imovina koja se drži do dospelosti	18	894	894
Ulaganje u nekretnine	19	3.216	14.776
Kredit i depoziti	20	65.318	139.897
Ukupno netekuća sredstva		3.243.506	3.419.083
Tekuća sredstva			
Kredit i depoziti	20	143.691	82.684
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	173.192	130.891
Potraživanja za porez na dobit		3.185	10.159
Zalihe	22	96.276	84.038
Gotovina i ekvivalent gotovine	23	119.658	74.530
Sredstva namijenjena prodaji	24	151.427	146.248
Ukupno tekuća sredstva		543.738	528.550
UKUPNO SREDSTVA		3.930.935	3.947.633
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital			
Dionički kapital	25	2.236.964	2.236.964
Kapitalne rezerve	25	140.947	151.004
Zakonske i ostale rezerve	25	537.878	534.692
Revalorizacione rezerve		6.675	2.584
Zadržana dobit		(77.902)	14.251
Ukupan kapital koji pripada dioničarima matičnog Društva		2.844.562	2.939.495
Manjinski interes		3.896	3.812
Ukupno kapital i rezerve		2.848.458	2.943.307
Obaveze			
Netekuće obaveze			
Kredit i pozajmice	26 (a)	188.001	191.066
Odloženi prihodi	27	78.941	85.180
Odložena poreska obaveza	28	2.889	2.976
Primanja zaposlenih	29 (a)	54.526	47.758
Rezervisanja	29 (b)	17.159	15.888
Ukupno netekuće obaveze		341.516	342.868
Tekuće obaveze			
Kredit i pozajmice	26 (b)	48.119	47.695
Odloženi prihodi	27	7.108	8.056
Obaveze prema dobavljačima	30	663.030	591.394

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo
Konsolidovani finansijski izvještaji

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2018. u KM 000	31.12.2017. u KM 000
Rezervisanja	29 (b)	22.704	14.313
Ukupno tekuće obaveze		740.961	661.458
Ukupno obaveze		1.082.477	1.004.326
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		3.930.935	3.947.633

Prateće napomene su sastavni dio ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja.